

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 ביוני 2023

Q2

דוח מונגש

תוכן העניינים

ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים 199

205	5. ממשל תאגידי
206	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
224	7. נספחים
238	מילון מונחים
240	אינדקס

א. דוח הדירקטוריון וההנהלה 5

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
43	3. סקירת הסיכונים
69	4. מדיניות ואומדנים חשובונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי 70

ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2023 73

77	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
86	ביאורים לדוחות הכספיים

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

43	3. סקירת הסיכונים	11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
43	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	11	1.1. מידע צופה פני עתיד
43	3.2. סיכון אשראי	11	1.2. מידע כספי תמציתי
64	3.3. סיכון שוק	14	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
66	3.4. סיכון נזילות ומימון	14	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
67	3.5. סיכון ציות	16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
67	3.6. סיכונים אחרים	16	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
68	3.7. חומרת גורמי הסיכון	21	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
69	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	28	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
69	4.1. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים	38	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
69	4.2. בקרות ונהלים	42	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
		42	2.6. חברות עיקריות

רשימת הטבלאות

11	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים
17	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין
21	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
23	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
24	טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
25	טבלה 2-5: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
26	טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות
26	טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
27	טבלה 2-8: רווח כולל
28	טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
28	טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה
29	טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי
30	טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
31	טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך
31	טבלה 2-14: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
32	טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות
32	טבלה 2-16: מידע נוסף על פיקדונות הציבור
33	טבלה 2-17: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק
33	טבלה 2-18: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
33	טבלה 2-19: מכשירים נגזרים
34	טבלה 2-20: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
36	טבלה 2-21: חישוב יחס הלימות ההון
37	טבלה 2-22: יחס מינוף
38	טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
44	טבלה 3-1: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור
45	טבלה 3-2: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר
46	טבלה 3-3: מדדי סיכון אשראי
47	טבלה 3-4: סיכון אשראי לפי ענפי משק
50	טבלה 3-5: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות
51	טבלה 3-6: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל
52	טבלה 3-7: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה
55	טבלה 3-8: חשיפות עיקריות למדינות זרות
56	טבלה 3-9: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
57	טבלה 3-10: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
57	טבלה 3-11: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
58	טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
58	טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים
59	טבלה 3-14: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

60	טבלה 3-15: יתרת האשראי לאנשים פרטיים
60	טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
61	טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
61	טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
62	טבלה 3-19: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
63	טבלה 3-20: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
64	טבלה 3-21: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
64	טבלה 3-22: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
65	טבלה 3-23: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
65	טבלה 3-24: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן
66	טבלה 3-25: יחס כיסוי הנזילות (LCR)
66	טבלה 3-26: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)
68	טבלה 3-27: טבלת חומרת גורמי הסיכון

רשימת התרשימים

11	תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 ביוני 2023 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023
18	תרשים 1-2: תשואות אגרות-חוב ממשלתיות, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות
23	תרשים 2-2: רווח מימוני נטו
29	תרשים 3-2: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 ביוני 2023
32	תרשים 2-4: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 13 באוגוסט 2023, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, ליום 30 ביוני 2023.

1.1. מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסיביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

1.2. מידע כספי תמציתי

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 ביוני 2023 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023

הון	רווחיות	גידול באשראי	איכות האשראי
יחס הון עצמי רובד 1	תשואה להון	אשראי עסקי ומסחרי	NPL*
11.51%	16.4%	6.7%	0.81%
הון עצמי מיליוני ש"ח	רווח נקי	אשראי לדיוור	יחס כיסוי כולל**
49,342	3,930	1.3%	1.74%

* אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מתוך יתרה רשומה של אשראי לציבור.
** סך ההפרשה להפסדי אשראי (כולל בגין יתרות חוץ מאזניות) מתוך יתרה רשומה של האשראי לציבור.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים

	2022				2023	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
נתוני דוח רווח והפסד עיקריים - התפתחות רבעונית						
הכנסות ריבית, נטו	2,716	3,187	3,636	3,928	4,037	4,295
הכנסות מימון שאינן מריבית	148	(19)	115	337	340	414
רווח מימוני, נטו	2,864	3,168	3,751	4,265	4,377	4,709
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(600)	91	45	430	185	579
עמלות והכנסות אחרות	984	920	1,002	966	982	1,016
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,958	1,996	1,972	2,046	2,094	2,181
רווח לפני מסים	2,490	2,001	2,736	2,755	3,080	2,965
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,654	1,343	1,785	1,750	2,008	1,922
תשואת הרווח הנקי (באחוזים)	15.6%	12.3%	15.9%	15.3%	17.0%	15.8%

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.12.2022	30.06.2022	30.06.2023	30.06.2023	
מדדי ביצוע עיקריים					
14.8%	13.9%	16.4%	12.3%	15.8%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
1.01%	0.94%	1.18%	0.84%	1.14%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.78%	2.50%	3.32%	2.56%	3.41%	יחס הכנסות ⁽²⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.09%	1.86%	2.50%	2.00%	2.56%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.57%	0.56%	0.58%	0.57%	0.57%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
44.5%	49.8%	38.6%	48.8%	38.1%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.35%	2.07%	2.78%	2.24%	2.80%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽³⁾⁽¹⁾
122%	126%	126%	126%	126%	יחס כיסוי נזילות (LCR)
130%	132%	125%	132%	125%	יחס מימון יציב נטו (NSFR) ⁽⁴⁾
ליום					
31.12.2022	30.06.2022	30.06.2023			
11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁵⁾		
14.70%	14.45%	14.68%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁵⁾		
6.34%	6.17%	6.69%	יחס מינוף ⁽⁵⁾		

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(3) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה [פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר](#) להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.

(4) למידע נוסף, ראה [פרק סיכון נזילות ומימון](#) להלן.

(5) למידע נוסף, ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף](#) להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2022	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2023	
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.64%	1.58%	1.74%	1.58%	1.74%	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור
1.40%	1.35%	1.50%	1.35%	1.50%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך האשראי לציבור
0.89%	0.89%	0.89%	0.89%	0.89%	שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור*
(0.03%)	(0.03%)	0.07%	0.00%	0.12%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
(0.02%)	(0.28%)	0.38%	0.07%	0.56%	שיעור הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך אשראי ממוצע לציבור
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
6,532	2,997	3,930	1,343	1,922	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,467	5,903	8,332	3,187	4,295	הכנסות ריבית, נטו
14,048	6,032	9,086	3,168	4,709	רווח מימוני, נטו**
4,453	2,033	2,752	901	1,430	הכנסות שאינן מריבית
3,705	1,792	1,929	903	961	מזה - עמלות
17,920	7,936	11,084	4,088	5,725	סך הכנסות
(34)	(509)	764	91	579	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,972	3,954	4,275	1,996	2,181	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,387	2,229	2,419	1,068	1,171	מזה - משכורות והוצאות נילוות
נתונים נוספים					
4.89	2.24	2.94	1.00	1.44	רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בסיסי (בש"ח)
0.70	-	0.99	-	0.60	סך-הכל דיבידנד למניה (בש"ח) ⁽¹⁾

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

** רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

(1) על-פי מועד ההכרזה.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

ליום			
31.12.2022	30.06.2022	30.06.2023	
במיליוני ש"ח			
			נתונים עיקריים מהמאזן
665,353	651,598	668,784	סך-הכל נכסים
133,424	162,579	97,082	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
107,400	81,506	132,301	ניירות-ערך
388,727	371,976	400,136	אשראי לציבור, נטו
6,487	7,448	6,616	סיכון אשראי בעייתי, נטו
3,444	3,263	3,287	אשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL)
618,850	607,380	619,441	סך-הכל התחייבויות
532,588	529,508	529,703	מזה - פיקדונות הציבור
8,696	9,045	10,793	פיקדונות מבנקים
26,866	27,334	24,804	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
46,502	44,217	49,342	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
			נתונים נוספים
31.7	29.2	30.4	מחיר מניה לטוף תקופה (בש"ח)

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואומד את המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי, וסיכון סביבתי. למידע נוסף ראה [פרק סיכונים מובילים ומתפתחים](#) להלן, [פרק סקירת הסיכונים](#) להלן [והדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022 וליום 30 ביוני 2023](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2022, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק תכנית אסטרטגית רב-שנתית - 'פועלים 2026', לשנים 2023 עד 2026, אשר מטרתה לחזק את מעמדו של בנק הפועלים כבנק מוביל בישראל. עקרונות התכנית תומכים בהמשך צמיחה אחראית, שימור עמדת המובילות של הבנק וקפיצת מדרגה בשירות ללקוחות. התכנית ממוקדת בביצועים, ערך ללקוח, מיצוי מיטבי של תשתיות ומשאבים ופיתוח חדשנות מبدלת ומשפיעה. התכנית מהווה המשך ליישום המוצלח של אסטרטגיית הצמיחה בפעילות הליבה בשנים 2021-2022, המתבטאת בשיפור מהותי בתוצאות העסקיות של הבנק ובמונטום העסקי המשמעותי.

בתהליך גיבוש התכנית נבחנו השינויים והמגמות בכלכלה הגלובלית והישראלית, מהלכי הרגולציה ומגמות בסביבה התחרותית. כמו-כן, ניתנה תשומת לב לשינויי המגמה בהתנהגות הצרכנים בצריכת שירותים פיננסיים בערצים ישירים. בנוסף, נלקחו בחשבון תרחישים עתידיים לענף הבנקאות כפי שפורסמו על-ידי ועדת באזל לענייני בנקאות בפברואר 2018, אשר עודם רלוונטיים כיום. בבנקאות הקמעונאית (לקוחות פרטיים ועסקים קטנים), קיימת סבירות להתממשות מדורגת על פני שנים, של תרחיש "הבנק המבוזר", בו יבזרו השירותים הפיננסיים בין בנקים ושחקנים טכנולוגיים. בבנקאות העסקית והמסחרית, קיימת סבירות להתממשות תרחיש "הבנק המשופר", לאור תהליך מקיף של מודרניזציה, אוטומציה ודיגיטציה שעוברים הבנקים המסורתיים כיום.

'פועלים 2026', מגדירה את עמודי התווך האסטרטגיים ואת צירי השינוי הנדרשים בכדי להשיג צמיחה בת קיימא, וכוללת מגוון יוזמות עסקיות בכלל תחומי הפעילות של הבנק. התכנית ממוקדת במספר נדבכים, אשר השגת המטרות האסטרטגיות באמצעותן, תהווה את הבסיס להמשך צמיחה אחראית, בין היתר בזכות המיקוד בסגמנטי לקוחות מובילים של הבנק, בפעילות הבנקאות הקמעונאית, הבנקאות העסקית ושוק ההון, תוך שיפור משמעותי בשירות ללקוחות.

התכנית האסטרטגית של הבנק גובשה בראי החזון שאימץ הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות משפיעה, מתחדשת והוגנת ללקוחותינו" אשר הינו בהלימה לערכים סביבתיים חברתיים ואתיים (ESG) כפי שמקדם הבנק לאורך השנים.

האסטרטגיה העסקית של הבנק מבוססת על מספר צירים מרכזיים:

א. חיזוק המובילות של בנק הפועלים בבנקאות הליבה

התכנית האסטרטגית שמה למטרה למנף ולחזק את מובילותו של בנק הפועלים כבנק אוניברסלי בישראל במוצרי הליבה הבנקאיים, ללקוחות קמעונאיים, עסקיים ושוק ההון. עבור הלקוחות הקמעונאיים התכנית שמה דגש על המשך שיפור השירות וערוצי התקשורת עם הלקוח, בתפיסת Digital First, ועל מיקוד בסגמנטי לקוחות מובילים, ובהם לקוחות הבנקאות הפרטית והעסקיים הקטנים. בנוסף, הבנק ימשיך לפעול לזמינות פריסת הרשת הסניפית והתאמת התפעולית לטובת מיקוד ביעוץ ומכירת מוצרים ושירותים מורכבים. במסגרת המהלך, בוחן הבנק את עדכון מודל ההפעלה הקמעונאי, כאשר בעזרת השינוי ייהנו כלל הלקוחות מזמינות דיגיטלית מלאה ומחוייט שירות רציפה על פני הערוצים (דיגיטל, תקשורת כתובה, שירות טלפוני ופיסי). עבור הלקוחות העסקיים, הבנק ממשיך ומחזק את מובילותו בתחום התשתיות, הסינדיקציה, נדל"ן ופעילות שוק ההון, וכן ממשיך לפעול לחיזוק הצמיחה במגזר ההיי-טק ולקידום מוצרים מתחום ה-ESG.

עבור כלל הלקוחות, חיזוק מובילות הבנק מושג בין היתר באמצעות מינוף בסיס הלקוחות הרחב ליישומי דאטה מתקדמים, ופיתוח כלים דיגיטליים לשיפור השירות וניהול תיק הלקוח.

ב. מיצוי משאבים והגברת הפריון

נדבר זה עוסק במספר עולמות תוכן, בהם משאבים פיננסיים, טכנולוגיים והון אנושי, לצד יעול תהליכים עסקיים ותפעוליים. בעולם המשאבים הפיננסיים, הבנק ממשיך בביצוע מהלכים רוחביים בתחום יעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות (ALM) והגברת היעילות בצריכת נכסי סיכון (RWA), על-ידי יישום ושימוש ב-Best Practices גלובליים וביצוע מהלכי עומק בשיתוף כלל חטיבות הבנק. בתחום המשאבים הטכנולוגיים הבנק משקיע משאבים מהותיים בפרויקט מודרניזציה של תשתיות מערכות הליבה, אשר מהווה חלק מרכזי בהפיכת הבנק למתקדם וחדשני. הבנק פועל לייחד משאבים לפיתוח טכנולוגיה בעלת ערך ללקוחות הבנק, תוך השקעה מתמדת בתשתיות תומכות, דיגיטציה ואוטומציה תוך שמירה על יציבות והמשכיות עסקית.

כמו-כן, הבנק פועל לפישוט ויעול אינטראקציות תהליכיות פנימיות בתוך הארגון. במסגרת זו, הוקמה החטיבה לשירותים בנקאיים, על מנת לקצר תהליכים ולשפר את השירות והתפעול בתוך הבנק, זאת תוך הטמעת תרבות אירגונית מאמצת שינויים והמשך השקעה בהון האנושי ומינוף וחיזוק יכולותיו. כמנוע צמיחה נוסף, מאיץ הבנק הטמעת מתודולוגיות Agile והפעלת הכוח והמשאב האנושי במודל Tribes, מהלך אשר הבנק מוביל בו בזירה העסקית ויביא לשילובם ההדוק של הגורמים הטכנולוגיים והגורמים העסקיים לטובת שיפור וקיצור ה-TTM (Time to Market) והשלמת התוצר (Delivery) כיתרון תחרותי. אלו יאפשרו השקעה מהירה של מוצרים, גיוון שירותים ופיתוח הצעות ערך חדשניות ללקוחות הבנק, בדומה לבנקים מובילים בעולם. בהתאם לכך, בתחילת השנה אישר דירקטוריון הבנק את הקמתם של שלושה Tribes נוספים הפועלים לפי מתודולוגיית Agile. שיטת העבודה האגילית מהווה חלק מיעדי התכנית האסטרטגית של הבנק ויתרון תחרותי בתוצר.

ג. חדשנות מובדלת ומשפיעה

כתמיכה באסטרטגיה, הבנק ימשיך לאתר הזדמנויות ולפתח יוזמות חדשניות התומכות ביעדים העסקיים ובלקוחות במיקוד. הבנק יפעל לגיבוש הצעות ערך ייחודיות ומבדלות לתעשייה, תוך מיצוי פוטנציאל הבנקאות הפתוחה לביסוס הבנקאות העתידית, איתור ושילוב טכנולוגיות ופתרונות של צדדים שלישיים מהאקו-סיסטם בישראל ובעולם, לטובת, בין היתר, יעול תהליכים תפעוליים ושיפור השירות ללקוחותיו. אפליקציית bit, בה פעילים כיום כ-3 מיליון משתמשים מקרב לקוחות כל הבנקים, ממשיכה להוות בסיס לפיתוח מוצרים בנקאיים חדשים, תוך המשך הרחבת תחומי הפעילות של bit בעולמות התשלומים וגיבוש הצעות ערך חדשניות וייחודיות.

האסטרטגיה ותכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט בפרק זה בכל הקשור בתכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

התכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שהנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין את הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס לריבית המשתנה בעולם ובישראל, השינוי באינפלציה, למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים והמגבלות החלות על הבנק במסגרתן.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי 2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים 2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

הפעילות הכלכלית במחצית הראשונה של 2023 מסתמנת כטובה מההערכות המוקדמות בתחילת השנה, זאת למרות האתגרים הגיאופוליטיים המתמשכים והשחיקה בכוח הקניה של משקי הבית. שוקי העבודה מוסיפים להיות הדוקים ברוב המדינות, ולהתאפיין בעודף ביקוש לעובדים ולחצים לעליית שכר. כלכלת ארצות-הברית צמחה ברבעון השני של השנה בשיעור של 2.4% במונחים שנתיים, זאת בהמשך לצמיחה של 2.0% ברבעון הראשון של השנה, ובגוש האירו נרשמה צמיחה של 1.1% במונחים שנתיים. כלכלת סין צמחה ברבעון השני בקצב איטי מהצפוי, בעיקר בשל חולשה במגזר התעשייה. בתחילת חודש אוגוסט הפחיתה חברת דירוג האשראי פיץ את דירוג החוב של ממשלת ארצות-הברית מ-AAA ל-AA+. הפחתת הדירוג הוסברה בהרעה מתמשכת במצב הפיסקלי של ארצות-הברית וצפי להאטה בצמיחה.

האינפלציה בעולם מתמתנת, על רקע הירידה החדה במחירי האנרגיה והמזון, אך היא עדיין ברמה גבוהה משמעותית מהיעד. ב-12 החודשים שהסתיימו ביוני 2023 הסתכמה האינפלציה בארצות-הברית ב-3.0% ובגוש האירו ב-5.5%. עם זאת, האינפלציה ללא מזון ואנרגיה יורדת בקצב איטי יותר, ועומדת על כ-4.8% ברמה שנתיים במוצע בארצות-הברית ובגוש האירו. הבנקים המרכזיים הוסיפו להעלות את הריבית גם במהלך הרבעון השני של 2023. הפד האמריקני העלה את הריבית מ-5.0% ל-5.25%, וה-ECB האירופאי העלה את הריבית על הפיקדונות מרמה של 3.0% לרמה של 3.5%. בחודש יולי 2023 נמשכו העלאות הריבית בעולם, הפד העלה את הריבית לרמה של 5.5% וריבית ה-ECB עלתה לרמה של 3.75%. הציפיות להעלאות ריבית נוספות פחתו באופן ניכר, וההערכות הן שתהליך העלאות הריבית נמצא לקראת סיום. השווקים מגלמים כעת ציפיות לירידה הדרגתית בריביות בעולם במחצית השנייה של שנת 2024.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

האינדיקטורים הכלכליים לרבעון השני של השנה מצביעים על התמתנות ניכרת בענפי משק מרכזיים, זאת בהשפעת המדיניות המוניטרית המרסנת, האינפלציה ששחקה את כוח הקנייה של משקי הבית, ויתכן גם בהשפעת אי-הוודאות הפוליטית וגלי המחאה שנלוו לה. נתוני המגמה מצביעים על האטה ברכישות בכרטיסי אשראי בשוק המקומי, וכן בייצור התעשייתי. היקף רכישת דירות חדשות נותר נמוך מאוד, ומלאי הדירות הלא מכורות הוסיף לעלות. חברת IVC מדווחת על ירידה חדה בגיוסי ההון של חברות הטכנולוגיה במחצית הראשונה של השנה - 3.7 מיליארד דולר, זאת לעומת כ-16 מיליארד דולר בשנת 2022 ו-26 מיליארד דולר ב-2021. העלייה ביצוא השירותים התמתנה, ומנגד יצוא הסחורות התרחב בהשפעת עלייה ביצוא הביטחוני. שוק העבודה המשיך להפגין עוצמה, שיעור האבטלה שמר על רמה נמוכה של כ-6.5%, תוך המשך הלחצים לעלויות שכר.

מהלך של קידום חקיקה שעניינה יישום שינויים במערכת המשפט על-ידי הממשלה הביא לגל נרחב של מחאה ציבורית וחברתית שנמשך עד עתה. במהלך הרבעון השני התנהל משא ומתן בין הקואליציה למפלגות באופוזיציה בניסיון להגיע להסכמות, אך זה לא צלח. בחודש יולי אישרה הכנסת, כחלק מאותם שינויים מתוכננים במערכת המשפט, תיקון לחוק יסוד: השפיטה, לצמצום עילת הסבירות. תהליכי אישור החוק לוו במחאה חברתית רחבה. לאחר אישור החוק מספר גופים פיננסיים מובילים בעולם, ובכלל זה חברות דירוג האשראי מודיס' ו-S&P, פרסמו סקירות המזהירות מהשלכות של המשך חקיקת השינויים במערכת המשפט ללא הסכמה רחבה. הבנק מעריך כי הסיכון להפחתת תחזית דירוג האשראי, ואולי בהמשך אף להפחתת דירוג בפועל, על-ידי אחת מחברות הדירוג עלה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

במחצית הראשונה של השנה נצטבר עודף תקציבי בסך 6.7 מיליארד ש"ח, לעומת עודף של 31.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המחצית הראשונה של השנה מאופיינת בדרך כלל ברמת גירעון נמוכה, ואם בוחנים את 12 החודשים האחרונים אז התקציב עבר לגירעון שהגיע ל-0.9% מהתוצר. המעבר לגירעון נבע ברובו מירידה חדה בהכנסות המדינה ממסים, שהושפעה מפעילות נמוכה בענפי הנדל"ן והיי-טק, אך כנראה גם מהאטת הציפייה בענפי משק נוספים.

בנק ישראל המשיך להעלות את הריבית גם ברבעון השני של השנה. בחודש אפריל עלתה הריבית לרמה של 4.5%, ובחודש מאי לרמה של 4.75%. בהחלטה שהתקבלה בחודש יולי 2023 נותרה הריבית ללא שינוי. הציפיות לאינפלציה ירדו במהלך הרבעון השני 2023, ונכון לסוף חודש יוני הציפיות לכל הטווחים מעוגנות בטווח יעד האינפלציה. בהתייחס לציפיות אלו הריביות הריאליות עלו לרמה מרסנת ביחס לעבר, והשווקים מגלמים עתה סיכוי מסוים להעלאת ריבית נוספת אחת ואחרונה.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון השני של שנת 2023 בשיעור של 1.4%. מדד המחירים בגין חודש יוני 2023 נותר ללא שינוי. מדד המחירים לצרכן בחודש יוני 2023 גבוה ב-4.2% לעומת מדד יוני אשתקד. שיעור האינפלציה השנתי החל לרדת בחודשים האחרונים בדומה למגמות שנצפו הן בארצות-הברית והן באירופה. התמתנות האינפלציה בולטת במחירי המוצרים, בעוד שעליית מחירי השירותים נותרה גבוהה. מחירי שכר-הדירה המשיכו לעלות בקצב מהיר והם הסעיף העיקרי בעל התרומה הגבוהה ביותר לאינפלציה. האינפלציה מושפעת כעת מכוחות מנוגדים שחלקם פועלים למיתון עלויות המחירים, כמו התמתנות הצריכה הפרטית, כשמנגד שוק העבודה ההדוק והלחצים לעלויות שכר פועלים לכיוון ההפוך. הציפיות לאינפלציה לטווח של שנה נמצאות נכון לסוף חודש יולי ברמה של כ-2.8%, וגם הציפיות לטווחים ארוכים יותר מעוגנות בתחום יעד האינפלציה. השקל פוחד במהלך הרבעון השני של 2023 בשיעור של 2.4% מול הדולר האמריקאי, ומול האירו פוחד ב-2.2%. בנק ישראל לא התערב במסחר בתקופה זו. התנודתיות בשער החליפין של השקל גדלה בשנה האחרונה והיא הושפעה בין השאר מאי-הוודאות הפוליטית וכנראה גם מהחולשה בענף היי-טק, שהתבטאה בירידה חדה בגיוסי ההון של חברות הטכנולוגיה.

שוקי הכספים והון

בסיכום המחצית הראשונה של 2023 רשמו מדדי המניות העיקריים בתל-אביב ביצועי חסר לעומת הבורסות בעולם, שבלטו בעיקר ברבעון הראשון של השנה. ברבעון השני של שנת 2023 נרשמו עליות שיעורים בשווקים הפיננסיים בעולם, כולל בתל-אביב, על רקע התמתנות האינפלציה ופעילות כלכלית איתנה יחסית. בסיכום הרבעון השני של שנת 2023 מדד ה-S&P500 בארצות-הברית עלה בשיעור של 8.3%, והשלים עלייה של 15.9% במחצית הראשונה של השנה, מדד המניות האירופי היורוסטוקס 50 עלה ברבעון השני ב-1.9% והשלים גם כן עלייה של 16% במחצית הראשונה של השנה. מדד ת"א עלה ברבעון השני בשיעור של 2.9%, אך בסיכום המחצית הראשונה הוא ירד ב-2.1%.

בחודש יולי נרשמה עלייה חדה של 6.4% במדד תל-אביב 125 ועלייה של 3.1% במדד ה-S&P500 בארצות-הברית. מחזורי המסחר היומיים במניות ובמכשירים המיזמים ברבעון השני של שנת 2023 ירדו מעט ועמדו על רמה ממוצעת של 2.0 מיליארד שקל, לעומת רמה ממוצעת של 2.4 מיליארד שקל ברבעון המקביל ב-2022.

העלייה בתשואות איגרות-החוב לטווחים הארוכים נמשכה גם ברבעון השני של שנת 2023. בארצות-הברית תשואת האגרת-חוב הממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה מרמה של 3.47% בסוף הרבעון הראשון של 2023 לרמה של 3.84% בסוף הרבעון השני. בישראל התשואות נותרו בסיכום תקופה זו בקירוב ללא שינוי ברמה של 3.80%. במהלך חודש יולי נמשכה העלייה בתשואות אגרות-החוב והן עלו לרמה של 3.96% בארצות-הברית ו-3.84% בישראל. בסיכום הרבעון השני לשנת 2023 מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות עלה בשיעור של כ-0.7% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות עלה בכ-1.0%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות עלה ברבעון ב-2.7% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות ירדו לרמה של כ-2.30% לעומת כ-2.64% בסוף הרבעון הראשון. גיוסי ההון של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב הסתכמו ברבעון השני של השנה ב-14.1 מיליארד שקל, ובסך המחצית הראשונה של השנה גייסו החברות כ-26.9 מיליארד שקל, עלייה של כ-13% לעומת המחצית הראשונה של 2022.

טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין

לשנת 2022	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2022	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2023	
5.3%	3.1%	2.5%	1.9%	1.4%	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"דוע"
13.2%	12.5%	5.1%	10.2%	2.4%	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
6.6%	3.3%	7.1%	3.2%	2.2%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
12.1%	7.2%	7.8%	6.3%	4.3%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(19.6%)	(9.8%)	(24.0%)	(3.1%)	(24.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

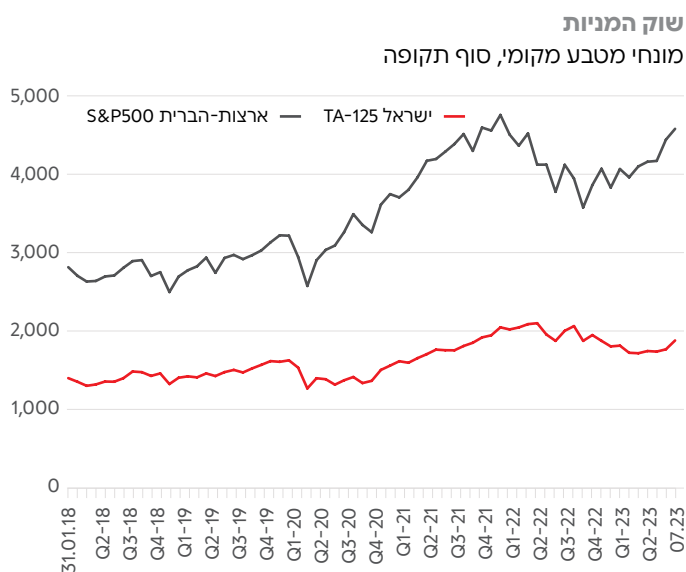
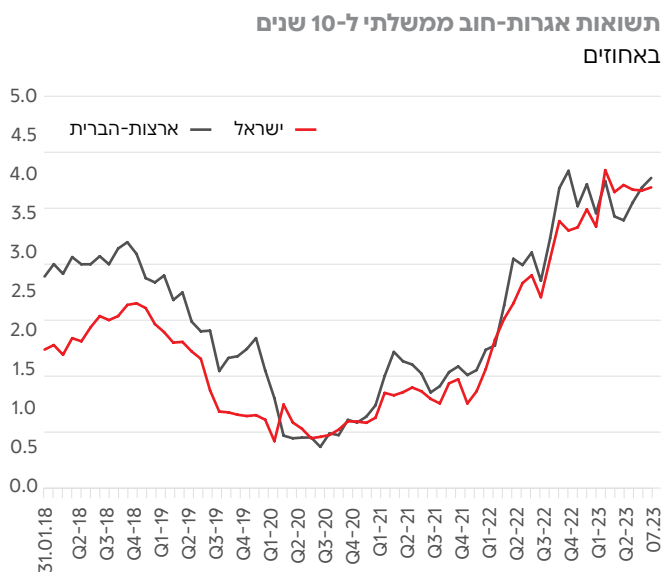
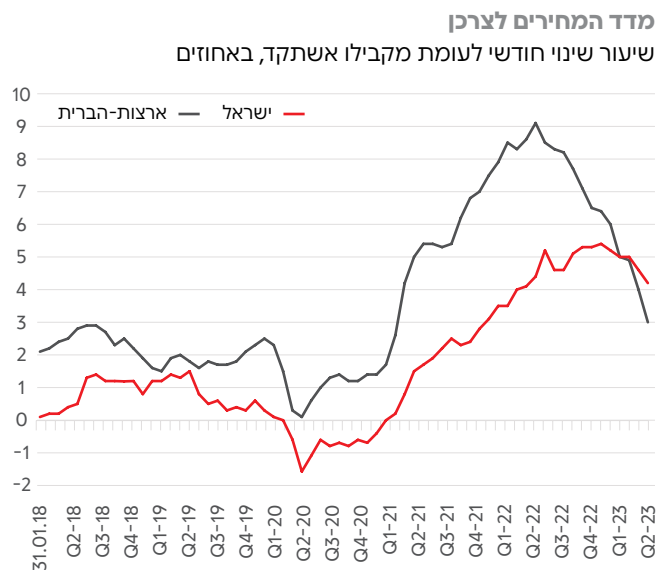
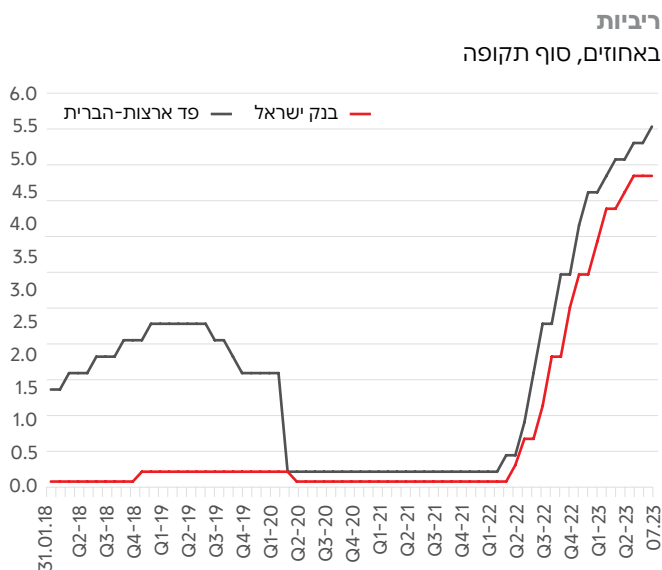
נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	
0.75%	2.00%	3.25%	4.25%	4.75%	שיעור הריבית בסוף התקופה

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

תרשים 1-2: תשואות אגרות-חוב ממשלתי, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה בפרק סקירת הסיכונים, בהמשכו של דוח זה.

הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון.

הבנק מעריך כי שילוב של גורמים כלכליים ופוליטיים מגבירים בעת הזו את הסיכונים הכלכליים אליהם חשוף הבנק. בתחילת חודש אוגוסט הפחיתה חברת דירוג האשראי פיץ' את דירוג החוב של ממשלת ארצות-הברית מ-AAA ל-AA+. הפחתת הדירוג הוסברה בהרעה מתמשכת במצב הפיסקלי של ארצות-הברית וצפי להאטה בצמיחה. בישראל, קידום חקיקה שעניינה יישום שינויים במערכת המשפט על-ידי הממשלה הביא לגל נרחב של מחאה ציבורית וחברתית. במהלך הרבעון השני התנהל משא ומתן בין הקואליציה למפלגות באופוזיציה בניסיון להגיע להסכמות, אך זה לא צלח. בחודש יולי אישרה הכנסת, כחלק מאותם שינויים מתוכננים במערכת המשפט, תיקון לחוק יסוד: השפיטה, לצמצום עילת הסבירות. תהליכי אישור החוק לוו במחאה חברתית רחבה. לאחר אישור החוק מספר גופים פיננסיים מובילים בעולם, ובכלל זה חברות דירוג האשראי מודי'ס S&P, פרסמו סקירות המזהירות מההשלכות הכלכליות של המשך חקיקת השינויים במערכת המשפט ללא הסכמה רחבה. אחד ממוקדי הסיכון, שהועלה גם על-ידי חברת דירוג האשראי מודי'ס, הוא ענף ההיי-טק המקומי. על רקע הנסיבות הגלובליות ואי-הוודאות הפוליטית-משפטית, ירדו גיוסי ההון של חברות אלו בשיעור חד במחצית הראשונה של השנה. להערכת הבנק, עלה הסיכון להפחתת תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל ואולי בהמשך אף להפחתת דירוג האשראי בפועל על-ידי חברות הדירוג.

האמור לעיל עשוי להביא להשפעות אפשריות נוספות, כגון ירידה בהשקעות הזרות במשק, עליית סיכון המדינה ועקום התשואות, פגיעה בתוצר ועוד. בהתאם, להמשך מהלכי החקיקה ללא הסכמה רחבה, חוסר היציבות החברתית והאפשרות להורדת דירוג חוב המדינה, פוטנציאל להשפעה שלילית על המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו.

ענף הנדל"ן מהווה להערכתנו סיכון נוסף. עליות הריבית, הביאו לירידה חדה בהיקף רכישת הדירות החדשות במשק. על אף שהתחלות הבנייה החלו לרדת אף הן, עדיין רואים עלייה במספר הדירות החדשות הלא מכורות. נתוני הלמ"ס מצביעים על ירידה קלה של 1.6% במחירי הדירות החדשות עד כה. נציין שנתונים אלו אינם משקללים הטבות שניתנות לעיתים במעמד הרכישה, לכן ייתכן שירידות המחירים בפועל גבוהות יותר. ניכרת ירידה גם במחירי הקרקעות, ולעיתים מכרזים למכירת קרקעות נסגרו ללא הצעות.

האינפלציה בעולם החלה אמנם לרדת, אך היא עודנה גבוהה ורחוקה מיעדי האינפלציה של הבנקים המרכזיים, ומדיניות הבנקים המרכזיים היא מרסנת. עליות הריבית בעולם הביאו להתאמה במחירי הנכסים הפיננסיים והריאליים, וההערכה הרווחת כעת בשווקים היא שהצמיחה העולמית תאט במידה ניכרת ברבעונים הקרובים. המלחמה באוקראינה נמשכת ומהווה אף היא סיכון מתמשך, אם כי ההשלכות על הכלכלה האירופית עד כה היו מתונות מההערכות המוקדמות. לעליית הריביות של הבנקים המרכזיים בארץ ובארצות-הברית פוטנציאל תרומה חיובית לתוצאות פעילות הבנק. יחד עם זאת, סביבת ריבית גבוהה לאורך זמן, בשילוב ירידה בהכנסות ממסים ועלייה בגירעון התקציבי, עלולות בין היתר להעלות את הסיכונים למיתון, להוביל לשינוי במחירי נכסים (לרבות פיננסיים ונדל"ן), להביא לצמצום הנזילות במשק, להשפיע על מצבם של לקוחות הבנק, ובהתאם להיות בעלי השפעה שלילית על תוצאות הפעילות של הבנק ורווחיו. נציין כי העלייה המהירה בריביות הביאה במהלך הרבעון הראשון של השנה למצוקת נזילות של בנקים מסחריים בעיקר בארצות-הברית. מגמה זו נבלמה ברבעון השני.

- סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקרות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי בקרה אלו מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית. יצוין כי מעבר עובדים לעבודה מרחוק, מעבר למחשוב ענן ודיגיטציה מוגברת בפעילות הבנק ובכללה גידול בעבודה מרחוק מול לקוחות, במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה על הבנק ועל לקוחותיו מעצימים את הסיכון. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

- הסביבה הרגולטורית בארץ ובחו"ל:** לרפורמות רגולטוריות מקומיות ובינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובחו"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום, אשר חלקן עוסק בהתערבות ישירה במחירים ובריביות במערכת הבנקאית. בין ההצעות והצעדים המוצעים נכללים כוונות משרד האוצר להטיל מס רווחי יתר, הודעת רשות התחרות בדבר אפשרות הכרזה על בנקים כקבוצת ריכוז, ומתן הוראות בנושא הצעת משרד האוצר ליצירת פיקדון ברירת מחדל, התערבות חקיקתית ישירה בריביות פיקדונות, עו"ש ומשכנתאות באמצעות הגשת הצעות חוק פרטיות, טיוטת תיקוני חקיקה שרשות ניירות-ערך מציעה לגבי הוצאת קרנות כספיות מחוק הייעוץ ויצירת קרנות כספיות הדומות במאפייניהן לפיקדונות, להרחבה ראו ביאור יוזמות רגולטוריות בדוח ממשל תאגיד. היוזמות והמגמות הרגולטוריות עשויות להשפיע לרעה על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה מוקדם להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק, ככל שיתרחשו. כמו-כן, ייתכן כי השפעות אלו לא יהיו מיידיות, אלא השפעות איטיות ומתמשכות לאורך זמן, שתגזרנה מתהליכי השינוי ההדרגתי בסביבת הבנק (לקוחותיו, שחקנים בשוק וכדומה), לצד היערכות הדרגתית של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.

- **סיכון תחרותי-אסטרטגי:** תחרות מצד חברות ביג-טק (אפל, גוגל, אמזון ועוד), חברות פינטק ובנקים דיגיטליים, לצד חדירה של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. לצד זאת, שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות במערכת הבנקאית, ניווד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, העלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. לאחרונה הבנק גיבש תכנית אסטרטגית מקיפה עד לשנת 2026 הכוללת, בין היתר, ביצוע צעדים בתחומי הליבה של הבנק, חדשנות, טכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד, כדי לתת מענה לאיומים.
 - **סיכון הציות:** תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות סנקציות בינלאומיות), מתן ייעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות.
 - **סיכון סביבתי:** בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך השפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק והשקעה, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכונים האקלים והשפעת תהליכי המעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.
- לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [ביאור 10 בתמצית הדוחות הכספיים](#).
- לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה [דוח ממשל תאגידי](#).

2.1.3. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק. לעיתים, מוצא לנכון רואי החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחד של חוות הדעת או דוח הסקירה על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים. לעניין זה, רואי החשבון המבקרים הפנו תשומת לב לאמור בביאור 10.ב. (ב) בתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון השני של שנת 2023 ב-1,922 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 2,008 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2023.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של שנת 2023 הסתכם ב-15.8%, בהשוואה ל-17.0% ברבעון הראשון של שנת 2023. הקיטון ברווחיות נבע בעיקר בשל גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וגידול בהוצאות התפעוליות כמפורט להלן. גידול זה קוזז מגידול ברווח המימוני, בעיקר בשל התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. לעניין השפעת סביבת הריבית, ראה פרק 2.2.1 התפתחות הכנסות והוצאות להלן.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 ב-3,930 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 2,997 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נבעה בעיקר מגידול בשיעור של כ-39.7% בסך הכנסות הבנק שקוזזה בחלקה מגידול בהוצאות להפסדי אשראי.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-16.4%, בהשוואה ל-13.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2022	30.06.2023		30.06.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	7,707	16,144	100.3%	4,304	8,622	
הוצאות ריבית	(1,804)	(7,812)	287.4%	(1,117)	(4,327)	
הכנסות ריבית, נטו	5,903	8,332	34.8%	3,187	4,295	
הכנסות מימון שאינן מריבית	129	754	(2,278.9%)	(19)	414	
רווח מימוני, נטו*	6,032	9,086	48.6%	3,168	4,709	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(509)	764	536.3%	91	579	
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	6,541	8,322	34.2%	3,077	4,130	
עמלות והכנסות אחרות*	1,904	1,998	10.4%	920	1,016	
הוצאות תפעוליות ואחרות	3,954	4,275	9.3%	1,996	2,181	
רווח לפני מסים	4,491	6,045	48.2%	2,001	2,965	
הפרשה למסים על הרווח	1,566	2,145	50.0%	704	1,056	
רווח לאחר מסים	2,925	3,900	47.2%	1,297	1,909	
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	73	30	(71.7%)	46	13	
רווח נקי:						
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,998	3,930	43.1%	1,343	1,922	
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(1)	-	-	-	-	
המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,997	3,930	43.1%	1,343	1,922	
תשואת הרווח הנקי	13.9%	16.4%	28.8%	12.3%	15.8%	

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מדוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

השפעת סביבת הריבית

שיעור הגידול בריבית בנק ישראל בשנה האחרונה היה גבוה ומהיר מאוד באופן יחסי, היינו מעבר מריבית של 0.1% לריבית של 4.75% בתקופה יחסית קצרה. לנוכח עליית הריבית והאינפלציה ובמענה לצרכי הלקוחות נקט הבנק בתחילת שנת 2023 בצעד של מתן הקלות בתחום המשכנתאות - פריסת מרכיב הפריים לתקופה ארוכה יותר (ללא שינוי בתנאי ההלוואה) והקפאת עליית הריבית בגובה עליית הריבית שנקבעה בינואר 2023 למשך שנה, לאוכלוסיית לקוחות שעומדים בקריטריונים שנקבעו (אשר משקפת בעיניי הבנק את אוכלוסיית הלקוחות אשר מושפעת בצורה משמעותית מעליות הריביות).

במהלך חודש יולי 2023 הבנק הכריז על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו בתחומי העו"ש, הפיקדונות והמשכנתאות:

- שדרוג מהותי של מנגנון העו"ש המקזז בין יתרות הזכות לחובה - העלאת יתרת הקיזוז החודשית, כך שסכימת היתרות היומיות בחובה על פני החודש, הניתנות לקיזוז כנגד יתרות הזכות, יעמדו על 300 אלפי ש"ח במצטבר בחודש.
- הפחתת הריביות על יתרות החובה במדרגת הגבוהות, כך שהן יושוו למדרגה הראשונה. המהלך צפוי להפחית את הריבית על יתרות החובה ללקוחות מעבירי משכורת ב-2.7%-2.9%, ויהיה בתוקף למשך כשנה.
- עידוד פרואקטיבי של משקי הבית להסיט סכומים משמעותיים מעו"ש זכות לאפיקים משתלמים יותר עבורם, תוך מיקוד בלקוחות עם יתרות עו"ש זכות של עד 50 אלף ש"ח.
- שיפור הריביות על הפיקדונות ללקוחות קמעונאיים - באמצעות השוואת הריבית ללקוחות קמעונאיים בעלי פיקדונות "קטנים" לריבית המוענקת לבעלי פיקדונות "גדולים" (מעל 500,000 ש"ח).
- ספיגת העלאות ריבית נוספות בהחזרי המשכנתאות והארכת ספיגה קיימת בחצי שנה - הבנק יספוג את העלאות הריבית שעשויות להתרחש עד סוף שנת 2023 בשיעור כולל של עד 0.5%, לקבוצת הלקוחות שלגביה הבנק ספג את עליית הריבית בחודש מאי 2023, וזאת למשך שנה מכל העלאת ריבית (ככל שתהיה). בנוסף, ללקוחות שנהנו מהטבת ספיגת העלאת הריבית בינואר 2023 בסך 0.5% הבנק יאריך את תקופת הספיגה בחצי שנה נוספת.
- שירות חדש באתר הפרטי המאפשר פריסה של הלוואה קיימת לתקופה ארוכה יותר (ועד 96 חודשים) תוך הקטנת ההחזר החודשי ו/או דחייה של עד חודשיים בתשלום ההחזר החודשי. השרות זמין ללקוחות פרטיים בלבד עם ניהול חשבון תקין והלוואות המשולמות באופן סדיר, עם יתרה של עד 250 אלף ש"ח.

לפרטים נוספים ראה דוח ממשל תאגידי, [פרק מגזר לקוחות פרטיים](#) ופרק הלוואות לדיוור.

עליית הריבית המהירה הביאה לעלייה במרווחי הפיקדונות ולגידול בהכנסות ריבית נטו, ברווח המימוני ובמרווח המימוני מפעילות שוטפת כמפורט להלן. במקביל, לאור עליית הריבית, במהלך שנת 2022 החלה מגמה, שנמשכה גם בחציון הראשון של שנת 2023, ולהערכת הבנק, צפויה להימשך גם בעתיד, של מעבר להפקדה בפיקדונות נושאי ריבית חלף עו"ש זכות שאינו נושא ריבית. מגמה זו מיתנה את הגידול במרווחי הפיקדונות. עוד יצוין בהקשר זה, כי התמסורת בין ריבית חסרת סיכון לריבית ללקוח מושפעת מעוצמת תהליך עליית/ירידת הריבית, ממהירות השינוי וממעבר לפיקדונות נושאי ריבית כאמור לעיל. בתחילת התהליך של העלאות הריבית חלה עלייה משמעותית במרווחי הפיקדונות ובמרווח המימוני מפעילות שוטפת, אולם בהמשך התהליך חלה התמתנות בקצב עליית מרווחי הפיקדונות והמרווח המימוני מפעילות שוטפת על אף המשך עליית הריבית (כמתואר בתרשים 2-2 ובניתוח בדבר הכנסות והוצאות ריבית, להלן). לאור האמור, להערכת הבנק ובכפוף לצפי הנוכחי לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית ובאמור לעיל בקשר עם יוזמות הבנק, הווקטורים אשר תמכו בגידול מהיר של הכנסות הריבית נטו הגיעו כדי מיצוי ואף עשויים להתהפך בתקופה הקרובה ולהשפיע לשלילה על הכנסות הריבית נטו, בהשוואה לרמתן הנוכחית (וזאת מבלי להביא בחשבון השפעות שינויים אפשריים במדד המחירים לצרכן ושינויים בהיקפי הפעילות שיכולים להשפיע לחיוב על הכנסות הריבית נטו). הערכת הבנק בדבר השינויים הצפויים בהכנסות הריבית נטו ברבעונים הבאים מהווה "מידע צופה פני עתיד", המושפע בין היתר מסביבת הריבית, רמת האינפלציה, היקפי הפעילות וטעמי הלקוחות.

לפרטים נוספים בדבר השפעת מרווחי הפיקדונות על הכנסות הריבית נטו, על סך הבנק ראה [טבלה 2-4](#) להלן ולפרטים בדבר מרווחי הפיקדונות לפי מגזרי הפעילות השונים, ראה [ביאור 12](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

הרווח המימוני נטו

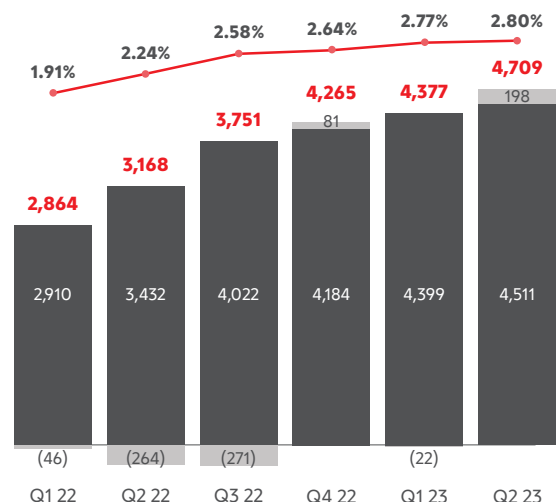
הרווח מפעילות מימון כולל בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי בשערי חליפין ובמדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות מטבע-חוץ ומדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2022	30.06.2023		30.06.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית	7,707	16,144	100.3%	4,304	8,622	
הוצאות ריבית	(1,804)	(7,812)	287.4%	(1,117)	(4,327)	
הכנסות ריבית, נטו	5,903	8,332	34.8%	3,187	4,295	
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	129	754	(2,278.9%)	(19)	414	
סך הרווח המימוני המדווח	6,032	9,086	48.6%	3,168	4,709	
בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
הכנסות (הוצאות) ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב	32	(220)	921.4%	(14)	(143)	
רווח (הפסד) מהשקעות במניות	(160)	244	(168.9%)	(190)	131	
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾	(150)	120	(342.9%)	(77)	187	
הכנסות (הוצאות) מגידורים ואחרים ⁽²⁾	(32)	32	35.3%	17	23	
סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת	(310)	176	(175.0%)	(264)	198	
סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾	6,342	8,910	31.4%	3,432	4,511	

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 - כולל השפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים והשפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 - רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- מזה: בגין השפעות שינויים במדד, הכנסה בסך 382 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2023 בהשוואה להכנסה בסך 516 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והכנסה בסך 648 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023 בהשוואה להכנסה בסך 817 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תרשים 2-2: רווח מימוני נטו

- סך הרווח המימוני המדווח • השפעות שאינן מפעילות שוטפת
- הכנסות מימון מפעילות שוטפת ← מרווח מימוני מפעילות שוטפת

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 בסך של 8,910 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 6,342 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקרה מהשפעות עליית שיעורי הריבית השקלית והדולרית, אשר באו לידי ביטוי בעלייה במרווחי הפיקדונות כאמור לעיל, וכן, מהשפעת גידול של כ-8% ביתרות האשראי הממוצעות. מנגד, חלה ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות.

סך הרווח המימוני המדווח הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 בסך של 9,086 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 6,032 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-50.6%. העלייה נבעה מגידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל. בנוסף, נרשמו רווחים מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וזאת בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלו הפסדים ממימושי אגרות-חוב, וזאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 4-2: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.06.2022		30.06.2023		30.06.2022		30.06.2023		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
2.67%	7,707	5.38%	16,144	2.98%	4,304	5.71%	8,622	הכנסות ריבית
(1.11%)	(1,804)	(3.85%)	(7,812)	(1.37%)	(1,117)	(4.15%)	(4,327)	הוצאות ריבית
1.56%	5,903	1.53%	8,332	1.61%	3,187	1.56%	4,295	הכנסות ריבית, נטו
מזה:								
	3,851	3,970		1,932		1,999		מרווח אשראי
	2,052	4,362		1,255		2,296		מרווח פיקדונות ואחר
								יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית
2.05%		2.78%		2.21%		2.84%		

במחצית הראשונה של שנת 2023 חלה עלייה בהכנסות ריבית נטו לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה מעלייה במרווח פיקדונות ואחר. ההסתכלות על מרווחי הפיקדונות יחד עם המרווח האחר, המיוחס ברובו למגזר ניהול פיננסי, נותנת אינדיקציה להשפעת עליית הריביות על סך הכנסות הריבית נטו של הבנק, אשר באה לידי ביטוי בעלייה במרווחי הפיקדונות מחד, ומאיך בירידה בהכנסות ריבית נטו של מגזר ניהול פיננסי (בשל עליית הוצאות הריבית של המגזר המועברות לחטיבות הבנק בגין המקורות). העלייה בהכנסות מרווח פיקדונות ואחר, אשר חלה לאור עליית הריבית השקלית והדולרית, הגיעה, להערכת הבנק כפי שצוין לעיל, כדי מיצוי ואף עשויה להתהפך בתקופה הקרובה ולהשפיע לשלילה בהשוואה לרמתה הנוכחית.

במחצית הראשונה של שנת 2023 חלה עלייה ביחס בין הכנסות ריבית, נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.73%, אשר נבעה, כאמור, בעיקר מעלייה בשיעורי הריביות ותרמה לגידול של כ-0.76% ביחס. מנגד, ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות גרעה כ-0.03% מהיחס.

לפרטים נוספים ראה [פרק שיעורי הכנסות והוצאות ריבית](#) בדוח ממשל תאגיד.

לפרטים נוספים בדבר השפעת מרווחי פיקדונות על הכנסות הריבית נטו לפי מגזרי פעילות, ראה [ביאור 12](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בדבר חשיפות לסיכון ריבית ולסיכון מדד המחירים לצרכן ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) להלן.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 בהוצאה בסך של כ-764 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 509 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה הפרטנית, נטו הסתכמה בהוצאה בסך של כ-106 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-558 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה המקבילה אשתקד נבעו בעיקר מקיטון בהפרשה פרטנית שהושפע בעיקרו ממספר מצומצם של לווים.

ההוצאה בגין הפרשה קבוצתית ומחיקות אוטומטיות, נטו הסתכמה לסך של כ-658 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023, בהשוואה לסך של כ-49 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה במחצית הראשונה של שנת 2023 הושפעה בעיקרה מהגדלת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות, בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן, שיפורים מתודולוגיים וכן מהשפעת המשך גידול בתיק האשראי.

זאת בהמשך לגידול ההדרגתי בשיעור ההפרשה להפסדי אשראי החל מהמחצית השנייה של שנת 2022 על רקע אי הוודאות בקשר עם התנאים הכלכליים המשקיים והגלובליים.

למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן [וביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-2: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.2022	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2023	
במיליוני ש"ח				
270	260	121	209	הוצאה פרטנית, בגין הפסדי אשראי
(828)	(154)	(129)	(96)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(558)	106	(8)	113	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
49	658	99	466	הוצאה (הכנסה), בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות*, נטו
(509)	764	91	579	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי***
** מזה:				
(510)	508	76	372	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
38	74	6	62	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
(62)	172	(16)	133	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
25	10	25	12	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב
(509)	764	91	579	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
ב- %				
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור***:				
0.14%	0.13%	0.13%	0.21%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית, ברוטו בגין הפסדי אשראי
0.17%	0.46%	0.24%	0.67%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
(0.28%)	0.38%	0.07%	0.56%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי, נטו, מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.03%)	0.07%	0.00%	0.12%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(2.07%)	4.34%	0.16%	7.89%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

*** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי ומתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות.

(1) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-1,998 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,904 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כמפורט להלן.

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-1,929 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,792 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מגידול בעמלות מכרטיסי אשראי כמפורט להלן, וכן מגידול במרבית תחומי הפעילות זאת בהשפעת הצמיחה בפעילות העסקית בדגש על עלייה בעמלות ניהול חשבון, עמלות טיפול באשראי ועמלות מעסקי מימון. גידול זה קוזז מירידה בעמלות מפעילות בניירות-ערך, בעיקר בשל ירידה במחזורי הפעילות ומעבר לקוחות לקרנות כספיות. הגידול בעמלות מכרטיסי אשראי הושפע בעיקרו מעדכון הסכם התפעול עם ישראלכרט, שההכנסות בגינו הוכרו החל מהרבעון השלישי של שנת 2022. לפרטים ראה **ביאור 6.א.10**. בתמצית הדוחות הכספיים.

ההכנסות האחרות שנובעות בעיקרן מרווחים ממכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-69 מיליון ש"ח בהשוואה ל-112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2022	30.06.2023		30.06.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
עמלות						
דמי ניהול חשבונות	429	457	4.6%	218	228	
פעילות בניירות-ערך	403	330	(18.7%)	193	157	
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	95	81	(14.9%)	47	40	
כרטיסי אשראי, נטו	162	281	68.8%	93	157	
טיפול באשראי	107	151	49.0%	51	76	
עמלות מעסקי מימון	335	363	9.9%	161	177	
הפרשי המרה	159	183	3.7%	82	85	
עמלות אחרות	102	83	(29.3%)	58	41	
סך-הכל עמלות תפעוליות	1,792	1,929	6.4%	903	961	
סך-הכל אחרות	112	69	223.5%	17	55	
סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות אחרות	1,904	1,998	10.4%	920	1,016	

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-4,275 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,954 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.22	30.06.23		30.06.22	30.06.23	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שכר	2,229	2,419	9.6%	1,068	1,171	
אחזקה ופחת בניינים וציוד	695	799	20.1%	369	443	
הוצאות אחרות	1,030	1,057	1.4%	559	567	
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	3,954	4,275	9.3%	1,996	2,181	

הוצאות השכר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-2,419 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,229 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.5%. הגידול בהוצאות השכר נבע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר בסך של כ-200 מיליון ש"ח וכן מגידול בשכר השוטף. גידול זה קוזז חלקית מירידה במענקים מותני תשואה. לפרטים בדבר הסכם השכר ראה **ביאור 8** בתמצית הדוחות הכספיים.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-799 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-695 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-15.0% שנבעה בעיקרה מגידול בהוצאות הפחת וירידת-ערך תוכנות.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-1,057 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,030 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מגידול בהוצאות אקטואריות בגין פנסיה ובהוצאות מחשב.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2023 בסך של 2,145 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,566 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו מעלייה ברווחיות השוטפת.

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 ברווח של 30 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההשקעות בחברות כלולות מבוצעות באמצעות פועלים אקוויטי (חברה בת בבעלות מלאה). לפרטים נוספים ראה פרק חברות עיקריות להלן.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 בסך של 3,930 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 2,997 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה, המיוחס לבעלי מניות הבנק, בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 ב-2.94 ש"ח, בהשוואה ל-2.24 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 2-8: רווח כולל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.2022	30.06.2023	30.06.2022	30.06.2023	
במיליוני ש"ח				
2,998	3,930	1,343	1,922	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,997	3,930	1,343	1,922	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:				
(2,286)	285	(775)	109	התאמות נטו, בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
567	66	246	47	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(1,719)	351	(529)	156	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
561	(120)	171	(51)	השפעת המס המתייחס
(1,158)	231	(358)	105	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	-	-	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,156)	231	(358)	105	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
1,840	4,161	985	2,027	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	הרווח (הפסד) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,841	4,161	985	2,027	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 בסך של 4,161 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,841 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל במחצית הראשונה של שנת 2023 הושפע בעיקרו מהגידול ברווח הנקי, וכן מהתאמות חיוביות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בשל אזילת קרן הון שלילית עקב התקצרות יתרת התקופה לפירעון אשר קוזזה מהמשך עליית הריבית הדולרית והשקלית, בהשוואה להתאמות שליליות נטו ממס בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח בגין השפעת שינויים בריבית על קרן הון בגין אגרות-חוב ובגין התחייבויות בגין הטבות לעובדים בתקופה המקבילה אשתקד.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2023 הסתכם ב-668.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-665.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022.

טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח		
0.5%	665,353	668,784	סך-כל הנכסים
2.9%	388,727	400,136	אשראי לציבור, נטו
(27.2%)	133,424	97,082	מזומנים ופיקדונות בבנקים
23.2%	107,400	132,301	ניירות-ערך
(0.5%)	532,588	529,703	פיקדונות הציבור
(7.7%)	26,866	24,804	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.1%	46,502	49,342	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

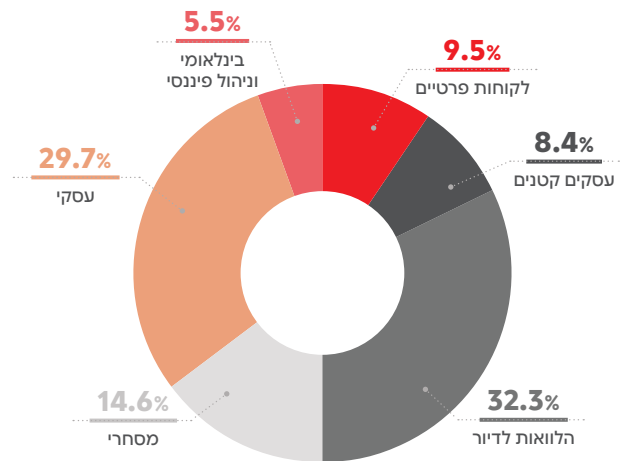
טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח		
(2.3%)	*38,880	38,005	לקוחות פרטיים**
(3.6%)	34,998	33,752	עסקים קטנים**
1.3%	127,688	129,319	הלוואות לדיור
0.8%	57,945	58,388	מסחרי
9.9%	108,316	119,002	עסקי
1.7%	17,210	17,495	פעילות בינלאומית
13.1%	*3,690	4,175	ניהול פיננסי
2.9%	388,727	400,136	סך-הכל

* סווג מחדש.

** כולל יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי.

תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 ביוני 2023

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

חביונות בעייתיות

טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.2022		30.06.2023				
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,258	813	3,445	4,002	714	3,288	סיכון אשראי לא צובר
872	42	830	860	20	840	סיכון אשראי נחות
2,614	471	2,143	3,450	454	2,996	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
7,744	1,326	6,418	8,312	1,188	7,124	סך סיכון אשראי בעייתי*
6,487	1,136	5,351	6,616	987	5,629	סיכון אשראי בעייתי, נטו
83	-	83	333	-	333	* מזה חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

במחצית הראשונה של שנת 2023, חלה עלייה בהיקף החובות הבעייתיים בהשגחה מיוחדת, לצד ירידה קלה בחובות הבעייתיים המסווגים כלא צוברים ונחותים.

למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2022	30.06.2023	
במיליוני ש"ח			
			מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים
			אשראי תעודות
(29.2%)	1,741	1,233	
			ערבוביות והתחייבויות אחרות*
(3.8%)	82,849	79,741	
			מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
16.6%	12,427	14,494	
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
(9.2%)	28,272	25,666	
			התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבוביות*
5.7%	84,031	88,824	

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 היקף המכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים נותר ברמה דומה להיקפו בתום שנת 2022. מחד חל גידול בהיקף המסגרות הלא מנוצלות בגין התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבוביות ובהיקף מסגרות כרטיסי אשראי שלא נוצלו. גידול זה קוזז לאור קיטון בערבוביות, בעיקר לרוכשי דירות. בגין חלק מהערבוביות כאמור נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושאינן סחירות בפיזור נרחב. היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 30 ביוני 2023 בכ-132.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-107.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022, עלייה בשיעור של כ-23.2% שנבעה בעיקר מגידול בהיקף אגרות-החוב הממשלתיות של ממשלת ישראל. במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בסך של כ-220 מיליון ש"ח מממוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב בהשוואה להכנסות בסך של כ-32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לאור עליית עקומי הריבית השקלית והדולרית, נרשמה בשנת 2022 ירידה בסך של כ-3.1 מיליארד ש"ח (לפני מס) בגין שינויים בשוויין של אגרות-החוב בתיק הזמין למכירה, ירידה זו נרשמה לקרן הון בגין אגרות-חוב. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 חלה עלייה של 0.3 מיליארד ש"ח (לפני מס) בשוויין של אגרות-החוב בתיק הזמין למכירה. העלייה נבעה מאזילת קרן ההון השלילית, עקב התקצרות יתרת התקופה לפירעון וכן בגין מכירה בהפסד (קרן הון שלילית) של אגרות-חוב. מנגד העלייה קוזזה בשל עלייה קלה בעקומי הריבית. השינויים בשוויין של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה נזקפו לקרן הון. לעניין רגישות קרן ההון לשינויים בשיעורי ריבית, ראה [פרק הלימות הון](#) להלן. תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק נותר בהיקף דומה לתום השנה הקודמת והסתכם לסך של כ-4.1 מיליארד ש"ח. במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשם בגין תיק המניות של קבוצת הבנק רווח משערוך וממוש מניות בסך של כ-244 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ-160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תיק המניות של הבנק כולל מניות סחירות (הנמדדות בשווי הוגן) ומניות שאינן סחירות (הנמדדות בעלות בניכוי ירידת-ערך) והוא עשוי להיות מושפע מגורמים אקסוגניים שונים כדוגמת עלייה בשיעורי האינפלציה, שינויים בשערי הריבית, והתנהגות שוק ההון. הרעה במצב הכלכלי עשויה להביא לירידה בערכן של המניות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 12-2: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		תיק למסחר		זמין למכירה		מוחזק לפדיון		
הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 30 ביוני 2023								
90,741	68.6%	14,914	11.3%	62,655	47.4%	13,172	9.9%	אגרות-חוב ממשלת ישראל
22,366	16.9%	2,442	1.8%	18,004	13.6%	1,920	1.5%	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1,368	1.0%	-	-	1,368	1.0%	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
114,475	86.5%	17,356	13.1%	82,027	62.0%	15,092	11.4%	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
393	0.3%	-	-	-	-	393	0.3%	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
13,339	10.1%	1,386	1.1%	11,953	9.0%	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
13,732	10.4%	1,386	1.1%	11,953	9.0%	393	0.3%	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
4,094	3.1%	-	-	4,094	3.1%	-	-	מניות*
132,301	100.0%	18,742	14.2%	98,074	74.1%	15,485	11.7%	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2022								
67,473	62.8%	7,706	7.2%	51,751	48.2%	8,016	7.4%	אגרות-חוב ממשלת ישראל
22,719	21.2%	765	0.7%	20,153	18.8%	1,801	1.7%	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1,499	1.4%	-	-	1,499	1.4%	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
91,691	85.4%	8,471	7.9%	73,403	68.4%	9,817	9.1%	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
299	0.3%	-	-	-	-	299	0.3%	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
11,362	10.6%	658	0.6%	10,704	10.0%	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
11,661	10.9%	658	0.6%	10,704	10.0%	299	0.3%	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
4,048	3.7%	-	-	4,048	3.8%	-	-	מניות*
107,400	100.0%	9,129	8.5%	88,155	82.2%	10,116	9.3%	סך-הכל ניירות-ערך

* מניות שאינן למסחר.

טבלה 14-2: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

יתרה ליום				
31.12.2022		30.06.2023		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
3.4%	394	3.6%	489	כרייה וחציבה
11.4%	1,331	10.2%	1,394	תעשייה
3.6%	415	3.0%	407	אספקת חשמל ומים
3.2%	369	3.2%	434	מידע ותקשורת
70.7%	8,253	73.4%	10,078	בנקים ומוסדות פיננסיים
2.9%	335	1.8%	251	מסחר
2.0%	237	2.3%	319	תחבורה ואחסנה
2.8%	327	2.5%	360	ענפים אחרים
100.0%	11,661	100.0%	13,732	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

עיקר הגידול באגרות-חוב בנקים ומוסדות פיננסיים במחצית הראשונה של שנת 2023 נבע מפעילות שאילות אגרות-חוב למטרות ביצוע עסקות ריפוי, בגינה אין לבנק חשיפה למנפיק. לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 1.15](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות

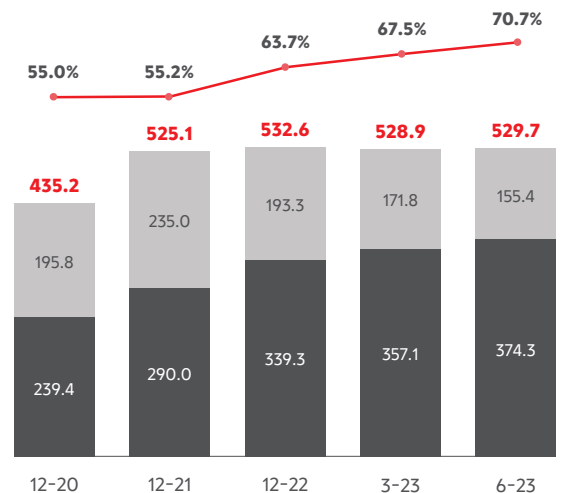
השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח		
(0.5%)	532,588	529,703	פיקדונות הציבור
24.1%	8,696	10,793	פיקדונות מבנקים
(12.3%)	3,262	2,861	פיקדונות הממשלה
(0.2%)	544,546	543,357	סך-הכל

טבלה 2-16: מידע נוסף על פיקדונות הציבור

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2022	30.06.2023	
	במיליוני ש"ח		
			לפי דרישה
(19.6%)	193,328	155,382	אינם נושאים ריבית
(1.1%)	136,637	135,072	נושאים ריבית
(12.0%)	329,965	290,454	סך-הכל לפי דרישה
18.1%	202,623	239,249	לזמן קצוב
(0.5%)	532,588	529,703	סך-כל פיקדונות הציבור

יתרת הפיקדונות ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה בסך של כ-543.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-544.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022. מגמת השינוי בתמהיל פיקדונות הציבור שקיבלה ביטוי במעבר הציבור מפיקדונות שאינם נושאים ריבית לפיקדונות לזמן קצוב נמשכה במחצית הראשונה של השנה.

תרשים 2-4: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור

● אינם נושאי ריבית (נ"ש) ● נושאי ריבית → שיעור פיקדונות נושאי ריבית

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 2-17: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק

השינוי	יתרה ליום	
	31.12.2022	30.06.2023
	במיליוני ש"ח	
5.6%	802,789	847,359

ניירות-ערך⁽¹⁾

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת ושירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

הגידול בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק במחצית הראשונה של שנת 2023 הושפע בין היתר, ממעבר לקוחות לאפיקים סחירים בעלי רמת סיכון נמוכה.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-24.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-26.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022, קיטון בשיעור של כ-7.7% נבע בעיקר מפירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 20 בדוחות הכספיים לשנת 2022 ופרק הלימות הון להלן](#). בחודש מאי 2023 לאחר קבלת היתר מרשות ניירות-ערך, פרסם הבנק תשקיף מדף אשר יאפשר לבנק להנפיק מניות וניירות-ערך המירים למניות, אגרות-חוב, כתבי התחייבות נדחים וניירות-ערך אחרים.

טבלה 2-18: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 ביוני 2023	
הערך במאזן	מזה: סחיר*	הערך במאזן	מזה: סחיר*
במיליוני ש"ח			
10,082	10,103	8,759	8,775
כתבי התחייבות נדחים			
16,763	16,763	16,029	16,029
אגרות-חוב			
26,845	26,866	24,788	24,804
סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים			

* כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי.

טבלה 2-19: מכשירים נגזרים

31.12.2022		30.06.2023			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי
במיליוני ש"ח					
746,699	10,913	11,264	913,690	10,958	11,681
חוזי ריבית					
408,580	5,921	8,368	498,124	6,648	8,926
חוזי מטבע					
156,915	2,223	2,255	236,095	4,345	4,297
חוזים בגין מניות					
109	4	4	94	3	1
חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)					
1,312,303	*19,061	*21,891	1,648,003	*21,954	*24,905
סך-הכל					

* מזה: שווי הוגן נטו של נכסים והתחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 56 מיליוני ש"ח ו-10 מיליוני ש"ח, בהתאמה אשר נכללו במאזן בסעיף פיקדונות הציבור (31.12.2022): נכסים והתחייבויות בסך של 59 מיליוני ש"ח ו-18 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 חל גידול ביתרות השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים. מרבית הגידול הינו ביתרות השווי ההוגן של חוזים בגין מניות לאור השינויים במדדי המניות בתקופה. בנוסף, יתרות הערך הנקוב של המכשירים הנגזרים עלו בהיקפים משמעותיים במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 בשל גידול בהיקפי הפעילות, בעיקר בחוזי ריבית לתקופות קצרות. הבנק פועל לרוב עם הצדדים הנגדיים במסגרת הסכמי קיזוז וביטחונות שמטרתם לצמצם את חשיפת האשראי הנובעת מהפעילות במכשירים נגזרים של צדדים אלה.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2023 הינו 1,337,267,218 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו בניכוי 109,893 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק ("מניות באוצר").
לפרטים בדבר ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה, ראה [פרק עניינים אחרים](#) בדוח ממשל תאגידי.

דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הבנק.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.

ביום 22 במאי 2023 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך 803 מיליון ש"ח, שהיווה כ-40% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון הראשון 2023 ואשר שולם ביום 14 ביוני 2023.

במועד אישור דוחות כספיים אלה, בשים לב לתוצאות הכספיות, לצרכי ההון של הבנק ולמדיניות החלוקה כאמור, החליט דירקטוריון הבנק להכריז על חלוקת דיבידנד בסך 769 מיליון ש"ח, המהווה כ-40% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השני 2023 ואשר ישולם ביום 6 בספטמבר 2023.

טבלה 2-20: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	שיעור חלוקה*	דיבידנד למניה באגורות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
14.08.2023	06.09.2023	40%	57.505	769.0
22.05.2023	14.06.2023	40%	60.048	803.0
08.03.2023	30.03.2023	30%	39.272	525.0
22.11.2022	11.12.2022	30%	40.095	536.0
14.08.2022	07.09.2022	30%	30.146	403.0

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים. הוראות אלה מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שמבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה דורש גילוי כמותי ואיכותי במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם במטרה להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

ועדת באזל לפיקוח על הבנקים מבצעת עדכונים למסגרת מדידת הלימות ההון, אשר לעיתים מקבלים את הכינוי "באזל 4". במסגרת זו נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. היישום באיחוד האירופי של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון צפוי להיות בשנת 2025.

בהתאם למדיניות האימוץ של סטנדרטים בינלאומיים מקובלים, הפיקוח על הבנקים מאמץ את הוראות ועדת באזל משנת 2017 בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. ביום 29 בדצמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי". במסגרת הטיוטה נקבעה הגדרה מעודכנת של חישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי כך שהיא מבוססת, בין השאר, על רכיבי האינדיקטור העסקי המפורטים בטיוטה ועל מכפיל ההפסד הפנימי שמבוסס על ממוצע ההפסדים ההיסטוריים של התאגיד הבנקאי. בהתאם לטיוטה יישום ההוראה יחול ביום 1 בינואר 2026.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2023, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון יחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים וביעד הפנימי, תוך שמירה על שולי ביטחון. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

רגישות קרן ההון בגין אגרות-חוב זמינות למכירה נטו, לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בעקום התשואות חסר הסיכון ובמרווח סיכון האשראי נאמדת בקיטון בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח וכ-0.7 מיליארד ש"ח בהתאמה. מנגד, רגישות קרן ההון הנובעת מהתאמות בגין שינויים אקטואריים, נטו לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית ההיוון נאמדת בגידול בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח.

דרישות ההון בגין חשיפות הבנק לממשלת ישראל, בנקים ישראלים, גופים מוסדיים וישויות סקטור ציבורי, נגזרות מדירוג מדינת ישראל. ההשפעה הישירה של ירידה בדירוג האשראי של מדינת ישראל על-ידי חברת Standard and Poor's Rating Group, ככל שתהיה, תביא לקיטון של 0.23% ו-0.29% ביחס הון רובד 1 ויחס הון כולל, בהתאמה.

שינויים מהותיים בהון

לפרטים נוספים בדבר כתבי ההתחייבות הנדחים, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים נוספים בדבר התאמות פיקוחיות וניכויים ובדבר השפעות נוספות על הון והלימות הון, לרבות בגין הוראות שטרם הגיע מועד יישומן, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 2-21: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
46,745	44,446	49,449	הון עצמי רובד 1
46,745	44,446	49,449	הון רובד 1
14,349	13,173	13,612	הון רובד 2
61,094	57,619	63,061	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
386,550	371,418	396,991	סיכון אשראי
4,007	3,795	4,957	סיכונים שוק
25,020	23,652	27,492	סיכון תפעולי
415,577	398,865	429,440	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.70%	14.45%	14.68%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.23%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן:
- הקלה בגין תכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכות בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2022 ו-0.05% ליום 30 ביוני 2022).
 - השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.05% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023 (0.08% ליום 31 בדצמבר 2022 וליום 30 ביוני 2022).
 - הקלה בגין יישום חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, אשר נפרסה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליום 30 ביוני 2023, השפעת ההקלה ליום 31 בדצמבר 2022 הייתה 0.04% וליום 30 ביוני 2022 הייתה 0.09%.
- (2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0%-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם כהוראת שעה חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0%).

טבלה 2-2: יחס מינוף

31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
46,745	44,446	49,449	הון רובד *1
737,115	720,777	738,952	סך החשיפות*
באחוזים			
6.34%	6.17%	6.69%	יחס מינוף
5.50%	5.50%	5.50%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [ביאור 9.ח](#)). בתמצית הדוחות הכספיים). השפעת ההקלה בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2023, המוערכת בקטון עתידי נוסף של כ-0.01% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן עד ליום 31 בדצמבר 2024. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 ביוני 2023 מוערכת בקטון עתידי נוסף של כ-0.03%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 ובביאור 12 בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 12](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
רווח מימוני, נטו	4,709	223	4,486	-	565	61	621	338	1,028	133	1,740
עמלות והכנסות אחרות	1,016	14	1,002	73	39	19	169	79	252	33	338
סך הכנסות	5,725	237	5,488	73	604	80	790	417	1,280	166	2,078
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	579	(38)	617	-	12	7	32	167	204	-	195
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,181	109	2,072	42	91	40	208	122	506	59	1,004
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,922	99	1,823	19	351	22	346	80	372	69	564
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
רווח מימוני, נטו	3,168	180	2,988	-	815	56	395	225	603	38	856
עמלות והכנסות אחרות	920	9	911	34	48	24	138	80	237	38	312
סך הכנסות	4,088	189	3,899	34	863	80	533	305	840	76	1,168
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	91	41	50	-	-	3	(77)	77	57	-	(10)
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,996	124	1,872	9	96	41	163	106	478	51	928
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	162

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
9,086	436	8,650	-	949	130	1,220	657	2,044	263	3,387	רווח מימוני, נטו
1,998	23	1,975	97	91	42	335	161	515	70	664	עמלות והכנסות אחרות
11,084	459	10,625	97	1,040	172	1,555	818	2,559	333	4,051	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
764	(16)	780	-	10	7	99	190	228	-	246	
4,275	208	4,067	57	198	83	396	233	1,005	114	1,981	הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק											
3,930	166	3,764	26	608	53	662	248	854	141	1,172	
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח											
6,032	305	5,727	-	1,613	90	768	454	1,140	52	1,610	רווח מימוני, נטו
1,904	19	1,885	147	72	51	280	166	476	79	614	עמלות והכנסות אחרות
7,936	324	7,612	147	1,685	141	1,048	620	1,616	131	2,224	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
(509)	51	(560)	-	-	3	(478)	(103)	42	-	(24)	
3,954	217	3,737	41	206	78	314	212	957	98	1,831	הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק											
2,997	22	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	274	

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס למגזר משקי בית במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-1,172 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-274 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בעמלות שקוזזה מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-3,387 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,610 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-664 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-614 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראכרט ומעלייה בעמלות מהפרשי המרה אשר קוזזו בחלקן על-ידי ירידה בעמלות מפעילות בשוק ההון.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-246 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של כ-24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-1,981 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,831 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר של עלייה בהוצאות שכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר וכן מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות בגין פחת וירידת-ערך תוכנות.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הבנקאות הפרטית במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-141 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-263 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-70 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-79 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון זה נבע בעיקר מירידה בעמלות מפעילויות בשוק ההון.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-114 מיליון ש"ח בהשוואה ל-98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים קטנים וזעירים במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-854 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-407 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ברובו מעלייה ברווח המימוני, נטו, מעלייה בעמלות ובהכנסות האחרות. גידול זה קוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות הפסדי אשראי ובהוצאות תפעוליות ואחרות.

במחצית הראשונה של שנת 2023 הרווח המימוני, נטו הסתכם ב-2,044 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,140 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-515 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-476 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראכרט ומעלייה בדמי ניהול חשבונות אשר קוזזו בחלקן מירידה בעמלות מעסקי מימון.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 228 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-1,005 מיליון ש"ח בהשוואה ל-957 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים בינוניים במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-248 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי אשר קוזזה בחלקה מעלייה ברווח המימוני, נטו בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-657 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-454 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-161 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-190 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של כ-103 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מגידול בהוצאה הפרטנית וכן מגידול בהוצאה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו בכ-233 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים גדולים במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-662 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-779 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות אשר קוזזו בחלקן מעלייה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בעמלות וההכנסות האחרות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-1,220 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-768 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות והאשראי לאור עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-335 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-280 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון וכן מעמלות טיפול באשראי.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-99 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של כ-478 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקרו מירידה בהכנסה הפרטנית וכן מגידול בהוצאה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו בכ-396 מיליון ש"ח בהשוואה ל-314 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות בגין פחת וירידת-ערך תוכנות וכן מעלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס למגזר גופים מוסדיים במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-53 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-130 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ל-42 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון זה נבע בעיקר מירידה בעמלות משוק ההון.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס למגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-608 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,056 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-949 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,613 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעליית הריבית המועברת לחטיבות הבנק בגין המקורות. בנוסף, נרשמו הפסדים ממימושי אגרות-חוב, וזאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. מנגד, נרשמו רווחים מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי והוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וזאת בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות סינדיקציה.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס למגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בסך של 26 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות והכנסות אחרות ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-97 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-147 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון זה נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורן במכירת זכויות בנדל"ן בתקופה המקבילה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון השני של שנת 2023 הסתכמו בכ-57 מיליון ש"ח בהשוואה ל-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-166 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-184 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023 בהשוואה לרווח נקי של כ-78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזזה בחלקה מגידול בהוצאות התפעוליות. העלייה ברווח המימוני, נטו נבעה בעיקר מעליית הריבית הדולרית וכן מגידול בהיקפי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויון הסתכם בכ-20 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023 בהשוואה להפסד בסך של כ-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע מירידה בהוצאות בקשר עם צמצום הפעילות.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושייכותם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. למידע נוסף אודות מגזרי הפעילות וניתוח תוצאות המגזרים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2022](#), [ביאור 12](#) לתמצית הדוחות הכספיים ופרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי.

2.6. חברות עיקריות

2.6.1. חברות בישראל

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים: השקעות ישירות בחברות בהן ומעין הון (מזנין) וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות ופעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל. בנוסף, פועלים אקוויטי מחזיקה בכ-24.9% בחברה הציבורית אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ (לשעבר "פועלים אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ") העוסקת בשירותי ייעוץ, חיתום וניהול גיוסי הון. לבקשת הבנק ופועלים אקוויטי, בחודש דצמבר 2022 הוחלף שמה והוסר "פועלים" משמה של החברה. הבנק שוקל חלופות לפעילות בתחום החיתום לרבות אפשרות להקמת פעילות חיתום עצמאית. יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה בסך של כ-3.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022. בנוסף, קיימת התחייבות להשקעה בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 ביוני 2023, בהשוואה לסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הגידול בהיקף ההשקעות בשנים האחרונות מהווה יישום אסטרטגית הבנק לגידול היקף ההשקעות המבוצעות בפועלים אקוויטי, בכפוף לתנאי השוק, במסגרת מתווה השקעות רב שנתי עד לשנת 2025 אשר אושר בדירקטוריון הבנק. תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמה ברווח נקי בסך של כ-80 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של כ-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בפועלים אקוויטי (בהון ובאמצעים אחרים) הסתכמה ביום 30 ביוני 2023 ב-4.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-3.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022.

2.6.2. חברות מחוץ לישראל

Hapoalim (Switzerland) Ltd (להלן: "הפועלים שווייץ")

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשווייץ, שעסקה בעבר בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שווייץ ולמועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בחברה. בחודש יולי 2023 קיבלה הפועלים שווייץ את אישור רשות הפיקוח בשווייץ (FINMA) להחזרת הרישיון הבנקאי שלה ולסיום. פיקוחה הרגולטורי על הפועלים שווייץ בתוקף מיום 30 ביוני 2023. ההסדרים של קבוצת הבנק עם הרשויות האמריקאיות (ראה [ביאור 1.10](#) בתמצית הדוחות הכספיים) כוללים התחייבויות גם של הפועלים שווייץ להמשיך לשתף פעולה עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירות בפרשת המס ובפרשת פיפ"א. במסגרת הליך החזרת הרישיון הבנקאי התחייב הבנק להפועלים שווייץ לערוך לכל ההתחייבויות הפיננסיות של הפועלים שווייץ שלאחר החזרת הרישיון ולתשלום כל ההוצאות, הנזקים והקנסות ככל שיוטלו על הפועלים שווייץ בידי הגופים המוסמכים, בהתאם לדין השווייצרי. ההפסד במחצית הראשונה של שנת 2023 של הפועלים שווייץ הסתכם בסך של 6 מיליון פרנק שווייצרי בהשוואה להפסד בסך של 10 מיליון פרנק שווייצרי בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאות הפעילות בשווייץ משקפות את הקיטון שחל בהוצאות הנובעות מהליכי הסגירה ובהוצאות המשפטיות בקשר עם סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק מחזיקה 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף בתורכיה שעוסק בתחום הבנקאות העסקית. בהתאם לאסטרטגיית הבנק, פועל הבנק למכירת ההחזקה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. על רקע טענות של מי שהיה בעל מניות המיעוט בפוזיטיף ופתיחת הליכים משפטיים במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של פוזיטיף, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. ביום 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף. בחודש יוני 2023 הסתיימו ההליכים המשפטיים הנוגעים לטענותיו של בעל מניות המיעוט בעבר וזאת בהמשך לבקשה שהגיש לבית המשפט. ביום 30 במרץ 2023 התקשר הבנק בהסכם למכירת החזקות בבנק פוזיטיף בתמורה שעיקרה פירעון אשראי שהועמד לבנק פוזיטיף במועד השלמה של העסקה. האישורים הרגולטוריים הנדרשים לעסקה התקבלו והבנק פועל להשלמתה. ככל שתושלם העסקה, לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק. סך השקעת הבנק בבנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2023 בהון ובאמצעים אחרים, לאחר הכרה בתקופות קודמות בהפסד מירידת-ערך, הסתכמה ב-74 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-78 מיליון ש"ח בסוף שנת 2022 (סכומים המשקפים את יתרת קו האשראי שהועמד על-ידי הבנק). למידע נוסף בנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית](#) בפרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, בדוח ממשל תאגידי. לפרטים בדבר הנחיות בנק ישראל להגדלת שיעורי השקלול של נכסי הסיכון וניכוי קו האשראי שהעמיד הבנק לבנק פוזיטיף מההון הפיקוחי, ראה [ביאור 9.ט](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוחות על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2023 וליום 31 בדצמבר 2022 להלן דוח על הסיכונים.

3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ובחינת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי, וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים). אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית בהתייחס לעלות במונחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמידיתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים.

מנהלת הסיכונים הראשית (CRO) וחברת הנהלה האחראית על החטיבה לניהול סיכונים הינה הגברת מ. בן שושן כהן. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם.

חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית מר א. פורמן, והממונה על החטיבה הקמעונאית גברת ד. רביב. חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית מר י. ענתבי. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית. הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי הגב' א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות דירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול סיכונים ראה [דוח על הסיכונים](#).

3.2. סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי.

תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני** - התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
 - **אשראי חוץ-מאזני** - התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.
- סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים](#).
- סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמה: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או חשוף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

3.2.1. ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) מכאן להבא.

טבלה 1-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022				יתרה ליום 30 ביוני 2023				
מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל	מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל	
במיליוני ש"ח								
								סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾
386,035	31,816	126,794	227,425	399,896	31,757	128,373	239,766	סיכון אשראי מאזני
166,407	17,834	7,162	141,411	170,255	19,940	7,015	143,300	סיכון אשראי חוץ-מאזני
552,442	49,650	133,956	368,836	570,151	51,697	135,388	383,066	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
9,996	2,649	730	6,617	8,889	2,592	711	5,586	א. לא בעייתי - מאזני
6,418	668	581	5,169	7,124	669	698	5,757	ב. סך-הכל בעייתי ⁽²⁾
2,973	458	-	2,515	3,836	450	-	3,386	בעייתי צובר
3,445	210	581	2,654	3,288	219	698	2,371	בעייתי לא צובר
16,414	3,317	1,311	11,786	16,013	3,261	1,409	11,343	סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
3,086	149	7	2,930	2,377	149	10	2,218	סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
19,500	3,466	1,318	14,716	18,390	3,410	1,419	13,561	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
83	44	-	39	333	52	-	281	מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפגור של 90 ימים או יותר
571,942	53,116	135,274	383,552	588,541	55,107	136,807	396,627	סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
								מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים
3,444	210	581	2,653	3,287	219	698	2,370	א. חובות לא צוברים
2	-	-	2	3	-	-	3	ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
3,446	210	581	2,655	3,290	219	698	2,373	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 חלה עלייה בהיקף סיכון האשראי בדירוג ביצוע אשראי וכן בשיעורו מסך סיכון האשראי בסך הבנק ובחלוקה למגזרים למעט יציבות בשיעור באשראי לדיור.

טבלה 2-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
מסחרי	פרטי*	סך-הכל	
במיליוני ש"ח			
תנועה באשראי לציבור לא צובר			
2,653	791	3,444	יתרת חובות לא צוברים לתחילת השנה
356	565	921	חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה
(25)	(277)	(302)	חובות שחזרו לציבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(168)	(133)	(301)	חובות שנמחקו חשבונאית
(409)	(29)	(438)	חובות שנפרעו
(37)	-	(37)	אחר**
2,370	917	3,287	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר			
1,100	213	1,313	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
156	181	337	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(65)	(90)	(155)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(25)	(65)	(90)	חובות בארגון מחדש שחזרו לציבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(271)	(15)	(286)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
895	224	1,119	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף התקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			
מסחרי	פרטי*	סך-הכל	
במיליוני ש"ח			
תנועה באשראי לציבור לא צובר			
2,970	647	3,617	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
(82)	420	338	התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בשל השפעת היישום לראשונה של CECL
185	392	577	חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה
(192)	(441)	(633)	חובות שחזרו לציבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(90)	(64)	(154)	חובות שנמחקו חשבונאית
(377)	(105)	(482)	חובות שנפרעו
2,414	849	3,263	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר			
1,529	623	2,152	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
(80)	(171)	(251)	התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בארגון מחדש בשל השפעת היישום לראשונה של CECL
66	121	187	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(62)	(56)	(118)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(152)	(207)	(359)	חובות בארגון מחדש שחזרו לציבור הכנסות ריבית במהלך התקופה
(24)	(52)	(76)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
1,277	258	1,535	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף התקופה

* לרבות הלוואות לדיוור.

** יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת המוחזקת למכירה סווגו לסעיף נכסים אחרים.

ליום							
31.12.2022				30.06.2023			
סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי	סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי
ניתוח איכות האשראי לציבור							
0.87%	0.60%	0.45%	1.15%	0.81%	0.63%	0.54%	0.98%
שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור							
0.89%	0.72%	0.45%	1.17%	0.89%	0.77%	0.54%	1.10%
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור							
1.63%	1.90%	0.45%	2.24%	1.75%	1.91%	0.54%	2.38%
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור							
4.16%	9.44%	1.02%	5.10%	3.94%	9.31%	1.09%	4.70%
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור							
ניתוח הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח							
(0.02%)	0.11%	0.06%	(0.08%)	0.38%	0.98%	0.11%	0.43%
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
(0.03%)	0.07%	-	(0.05%)	0.07%	0.31%	0.02%	0.06%
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור							
1.64%	2.64%	0.41%	2.17%	1.74%	2.99%	0.45%	2.25%
שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור							
1.41%	2.55%	0.38%	1.80%	1.50%	2.90%	0.42%	1.88%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור							
160.7%	427.1%	83.8%	156.4%	185.2%	463.5%	78.1%	191.0%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר							
156.9%	353.2%	83.8%	154.2%	168.2%	374.5%	78.1%	170.8%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר							
(58.3)	39.0	243.5	(34.6)	23.1	9.4	21.0	34.8
יחס ההפרשה להפסדי אשראי למחיקות חשבונאיות, נטו							

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

הערה:

השיעורים המחושבים לעיל מתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות. אשראי לציבור - לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

קיימת החמרה מסוימת במרבית מדדי סיכון האשראי. יחד עם זאת, המדדים אינם מצביעים על הרעה חד משמעית בשלב זה ובחלקם מושפעים מגידול בהפרשה הקבוצתית, במסגרתה הבנק הביא לידי ביטוי את התחזיות לשינויים במשתנים המאקרו כלכליים. כמו-כן, העלאות הריבית ועלייה באינפלציה בשילוב עם עלייה באי הוודאות לגבי תנאי המשק בתקופה הקרובה, עלולים להביא לעלייה ברמת הסיכון בתיק. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 במדדי סיכון האשראי הבאים נרשמה עלייה (החמרה) לעומת סוף שנת 2022:

- שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור, עבור סך הבנק וכל אחד מתתי הסגמנטים בהתאם לטבלה לעיל.
- שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור עבור סך הבנק וכל אחד מתתי הסגמנטים בהתאם לטבלה לעיל.
- שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור עבור סך הבנק וכל אחד מתתי הסגמנטים בהתאם לטבלה לעיל.
- שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור ושיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי (לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות) מתוך האשראי לציבור עבור סך הבנק וכל אחד מתתי הסגמנטים בהתאם לטבלה לעיל.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמה ירידה (שיפור) במדדי סיכון האשראי הבאים לעומת סוף שנת 2022:

- שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור, עבור סך הבנק ובמגזר המסחרי וזאת למרות עלייה במגזרי הלוואות לדיור ואנשים פרטיים.
- שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, עבור סך הבנק ותתי הסגמנטים בהתאם לטבלה לעיל למעט סגמנט הלוואות לדיור אשר עלה.

במדד שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור אין שינוי לעומת סוף שנת 2022, וזאת למרות עלייה במגזרי הלוואות לדיור ואנשים פרטיים.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2023 ולתקופה של שישה חודשים שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות, נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח						
תעשייה	32,148	31,313	463	186	(1)	337
בינוי ונדל"ן - בינוי	102,350	99,722	1,788	613	(22)	797
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	40,386	39,800	113	54	(6)	766
מסחר	39,116	37,466	637	359	82	386
שירותים פיננסיים	54,727	54,628	25	8	51	228
שירותים עסקיים אחרים	16,957	15,818	192	90	30	259
שירותים ציבוריים וקהילתיים	8,993	8,326	382	364	109	346
ענפים אחרים	50,583	47,288	1,954	1,032	111	1,527
סך-הכל מסחרי	345,260	334,361	5,554	2,706	487	4,646
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	136,131	134,732	687	687	74	575
אנשים פרטיים - אחר	54,885	51,479	672	220	171	1,045
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	536,276	520,572	6,913	3,613	732	6,266
סך-הכל בנקים בישראל וממשלת ישראל	94,520	94,520	-	-	1	2
סך-הכל פעילות בישראל	630,796	615,092	6,913	3,613	733	6,268
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	52,265	49,579	1,399	386	30	822
בנקים וממשלות בחו"ל	49,870	49,606	-	-	1	33
סך-הכל פעילות בחו"ל	102,135	99,185	1,399	386	31	855
סך-הכל פעילות בישראל ובחו"ל	732,931	714,277	8,312	3,999	764	7,123

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 1,071; 128,232; 423,279; 3,378 ו-176,971 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2022 ולתקופה של שישה חודשים שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
296	(14)	42	131	436	32,492	33,256
810	-	(115)	580	903	95,596	97,614
486	(53)	27	76	113	34,285	34,748
329	2	(22)	237	658	38,871	40,511
159	(4)	(152)	6	93	55,078	55,287
212	5	41	39	158	15,658	16,951
184	1	(11)	27	49	8,860	9,218
1,401	5	(379)	1,477	3,290	46,629	51,053
3,877	(58)	(569)	2,573	5,700	327,469	338,638
483	1	38	563	564	130,992	132,113
839	7	(62)	267	680	49,933	52,973
5,199	(50)	(593)	3,403	6,944	508,394	523,724
1	-	1	-	-	52,495	52,495
5,200	(50)	(592)	3,403	6,944	560,889	576,219
772	(3)	59	619	2,074	42,001	44,367
27	-	24	-	-	56,269	56,443
799	(3)	83	619	2,074	98,270	100,810
5,999	(53)	(509)	4,022	9,018	659,159	677,029

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 1,181; 77,725; 393,285; 22,357 ו-182,481 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

טבלה 4-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יחידת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
335	(23)	70	157	487	30,570	31,481
834	(79)	(165)	610	1,007	99,490	101,927
635	(56)	173	72	109	36,325	36,900
323	5	(23)	242	582	37,566	39,133
184	(4)	(128)	22	29	51,521	51,736
247	13	84	116	252	15,949	17,243
246	6	57	387	407	8,403	9,089
1,429	(3)	(364)	1,205	1,781	46,811	50,870
4,233	(141)	(296)	2,811	4,654	326,635	338,379
515	2	72	572	572	133,342	134,643
927	22	40	211	670	49,437	52,896
5,675	(117)	(184)	3,594	5,896	509,414	525,918
1	-	1	-	-	70,004	70,004
5,676	(117)	(183)	3,594	5,896	579,418	595,922
808	22	119	659	1,848	43,028	46,024
32	-	30	-	-	52,907	52,999
840	22	149	659	1,848	95,935	99,023
6,516	(95)	(34)	4,253	7,744	675,353	694,945

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 103,369; 413,532; 898; 2,753 ו-174,393 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

3.2.3. בינוי והנדל"ן

הפעילות בענפי הבינוי והנדל"ן האטה באופן ניכר במחצית הראשונה של השנה. על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, היקף העסקות בדירות חדשות ויד שנייה, רשם בחודשים ינואר-מאי ירידה חדה של כ-44% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ומלאי הדירות החדשות הלא מכורות גדל. העלאות הריבית צמצמו את יכולת משקי הבית לרכוש דירה, וכן הקטינו רכישות של משקיעים. נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מראים על ירידת מחירים מצטברת של 1.6% במחירי הדירות החדשות מאז חודש ספטמבר 2022, וירידה קלה של 0.6% במדד מחירי כלל הדירות בחודשיים האחרונים. נתונים אלו אינם משקללים הטבות שניתנות לעיתים במעמד הרכישה, לכן ייתכן שירידות המחירים בפועל גבוהות יותר. במחצית הראשונה של שנת 2023 ניכרת ירידה במספר מכרזי מקרקעין של מנהל מקרקעי ישראל לצד מיעוט מציעים. מכרזי קרקעות דיור להשכרה משקפים ירידה משמעותית בשווי קרקעות בסגמנט זה. בשנת 2022 הואט קצב הגידול בתיק באופן משמעותי בהשוואה לשנה שקדמה לו. עם השינויים בסביבה הכלכלית, עליית הריבית והירידה בהיקף העסקות, ננקטו צעדים מחמירים במהלך 2022 ובשנת 2023 בכללי חיתום האשראי בענף. הבנק פועל בהתאם למסגרת ניהול סיכון האשראי תוך בחינה של רווחיות מותאמת סיכון. הבנק ממשיך לבחון את ההשלכות האפשריות של השינויים בסביבה הכלכלית, ההשפעה הפוטנציאלית של המשך העלייה בריבית ובאינפלציה ובמידת הצורך יבצע התאמות נדרשות נוספות. הבנק מביא לידי ביטוי את תנאי המשק הצפויים ונתוני התיק בקביעת ההפרשה הקבוצתית הנאותה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 5-3: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות

יתרה ליום 30 ביוני 2023			
סיכון אשראי כולל	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי מאזני
	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	
הלוואות ⁽¹⁾			
במיליוני ש"ח			
3,598	317	645	2,636
222	39	16	167
69,766	19,602⁽¹⁾	17,907	32,257
35,542	777	5,925	28,840
22,792	4,673	8,092	10,027
131,920	25,408	32,585	73,927
10,816	687	1,693	8,436
142,736	26,095	34,278	82,363

חטיבה עסקית

בנייה למסחר ושירותים

בנייה לתעשייה

בנייה לדיור

נכסים מניבים

אחר

סך-הכל חטיבה עסקית

חטיבה קמעונאית

סך-הכל פעילות בישראל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022			
סיכון אשראי כולל	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי מאזני
	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	
הלוואות ⁽¹⁾			
במיליוני ש"ח			
4,026	499	793	2,734
492	45	86	361
69,805	21,537 ⁽¹⁾	17,591	30,677
31,768	796	4,607	26,365
21,311	4,877	7,278	9,156
127,402	27,754	30,355	69,293
11,425	737	1,852	8,836
138,827	28,491	32,207	78,129

חטיבה עסקית

בנייה למסחר ושירותים

בנייה לתעשייה

בנייה לדיור

נכסים מניבים

אחר

סך-הכל חטיבה עסקית

חטיבה קמעונאית

סך-הכל פעילות בישראל

(1) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח בעיקר מחברות ביטוח זרות לתיק אשראי מקרקעין, לפרטים נוספים ראה [דוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2023](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

ליום 30 ביוני 2023 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם בכ-143 מיליארד ש"ח. סך יתרת סיכון האשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל עלה במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2023 בכ-2.8%. מרבית החשיפה הינה בחטיבה העסקית (לקוחות בינוניים וגדולים), כ-92% מסך סיכון האשראי בענפי בינוי ונדל"ן בישראל.

החשיפה לחברות שעיקר פעילותן בענף הבנייה לדיור בחטיבה העסקית מהווה כ-53% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן. עיקר המימונים לחברות בענף כוללים מימוני קרקעות למגורים וליווי פרויקטי בנייה למגורים ברחבי הארץ. החשיפה לחברות הפועלות בענפים של הקמת מבנים למסחר ושירותים, בנייה לתעשייה וכן נכסים מניבים להשכרה בחטיבה העסקית מהווה כ-30% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 6-3: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל

השינוי	יתרה ליום		
	31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2023	
במיליוני ש"ח			
			סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
2.7%	135,815	139,522	סיכון אשראי שאינו בעייתי
			סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
184.3%	434	1,234	בעייתי צובר
(2.2%)	682	667	לא צובר
70.3%	1,116	1,901	סיכון אשראי בעייתי שאינו בדירוג ביצוע
(30.7%)	1,896	1,313	סיכון אשראי שאינו בעייתי שאינו בדירוג ביצוע
6.7%	3,012	3,214	סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
2.8%	138,827	142,736	סך-הכל

סך סיכון האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי עלה במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב-6.7%. שיעור סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מתוך כל סיכון האשראי עלה מ-2.17% בשנת 2022 ל-2.25% במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2023, שיעור החוב הבעייתי מתוך כל סיכון האשראי עלה מ-0.80% בשנת 2022 ל-1.33% במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2023, ושיעור החוב הלא צובר מתוך כל סיכון האשראי ירד מ-0.49% בשנת 2022 ל-0.47% במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2023. הגידול בשיעור היתרות שאינן בדירוג ביצוע אשראי, ובפרט הגידול המשמעותי בשיעור החוב הבעייתי הושפע מהשינויים בסביבה הכלכלית. שינויים אלו מצביעים על עלייה בהסתברות להרעה בענפים אלו ובהתאם לכך ייתכן המשך עלייה ברמת סיכון האשראי של הלוחים בתחום זה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 7-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾

יתרה ליום 30 ביוני 2023					
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
					שיעור מימון⁽³⁾
2,063	-	5,454	-	7,517	עד 45%
7,295	-	8,436	-	15,731	מעל 45% ועד 65%
16,250	-	6,846	-	23,096	מעל 65% ועד 80%
2,722	-	631	-	3,353	מעל 80%
					כושר ספיגה⁽⁴⁾
-	270	-	-	270	עד 25%
-	12,533	-	-	12,533	מעל 25% ועד 50%
-	8,024	-	-	8,024	מעל 50% ועד 75%
-	23,266	-	-	23,266	מעל 75%
-	10,693	-	-	10,693	פרויקטים שטרם החלו
					אחר⁽⁵⁾
-	-	-	27,437	27,437	
28,330	54,786	21,367	27,437	131,920	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית

- הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל את כלל הפרויקטים בשלבי הקמה בסגמנטים השונים (מגורים, משרדים, מסחר וכו') לרבות הקמת נכסים המיועדים להשכרה. בסגמנט זה נכללים: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערבויית חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויית צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 7-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾ (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022*					
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
					שיעור מימון⁽³⁾
2,316	-	5,250	-	7,566	עד 45%
6,422	-	7,523	-	13,945	מעל 45% ועד 65%
15,241	-	5,801	-	21,042	מעל 65% ועד 80%
3,733	-	812	-	4,545	מעל 80%
					כושר ספיגה⁽⁴⁾
-	865	-	-	865	עד 25%
-	8,075	-	-	8,075	מעל 25% ועד 50%
-	6,906	-	-	6,906	מעל 50% ועד 75%
-	27,237	-	-	27,237	מעל 75%
-	9,109	-	-	9,109	פרויקטים שטרם החלו
					אחר⁽⁵⁾
-	-	-	28,112	28,112	
27,712	52,192	19,386	28,112	127,402	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית

* סווג מחדש.

- (1) הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- (2) "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערביות חוק מרכז בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- (3) שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- (4) כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- (5) "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

שיעור האשראי במימון מעל 80% מהווה כ-6.7% מסך היתרה של נכסים שבנייתם הושלמה וקרקעות בחטיבה העסקית ביום 30 ביוני 2023 לעומת 9.7% ביום 31 בדצמבר 2022. שיעור האשראי בכושר ספיגה עד 25% לנדל"ן בתהליכי בנייה מהווה כ-0.6% מסך היתרה של נדל"ן בתהליכי בנייה בחטיבה העסקית (ללא פרויקטים שטרם החלו) ב-30 ביוני 2023 לעומת 2.0% ב-31 בדצמבר 2022.

השינוי העיקרי בתמהיל שיעורי המימון וכושר הספיגה בששת החודשים הראשונים של השנה הוא גידול בסך 4,458 מיליון ש"ח בפרויקטים עם כושר ספיגה של 25% עד 50%. שינוי זה נבע בעיקר מכניסה לליווי של פרויקטים חדשים. כמו-כן, חל קיטון בסך 3,971 מיליון ש"ח בפרויקטים עם כושר ספיגה מעל 75% הנובע בעיקר מסיום הקמה של פרויקטים.

יצוין כי ביום 22 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון הוראה 203 לפיו לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף משק בנייה ונדל"ן על-פי המיון הענפי בהוראה 831 בנושא דיווח על ענפי משק. ביום 26 בינואר 2023 פורסם קובץ שאלות ותשובות הכולל הבהרות בקשר ליישום החוזר, למידע נוסף ראה [ביאור 9.9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

ניהול סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

החשיפה לתחום הבינוי והנדל"ן מהווה חלק משמעותי מתיק האשראי. הבנק מבצע מעקב אחר התפתחות האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לנדל"ן נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים בנוסף למגבלה הרגולטורית המוגדרת על-ידי בנק ישראל. ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מבינם. כחלק מניהול החשיפה הענפית והעמידה במגבלה בענף, הבנק משתמש בכלים כגון סינדיקציה, ורכישת ביטוח מחברות ביטוח מדורגות המוכרות להפחתת חבות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313. מהמחצית השנייה של שנת 2021 הרחיב הבנק את השימוש בפוליסות ביטוח. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 המשיך הבנק להרחיב את פוליסת ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבטוחות בשעבוד קרקע. בנוסף הבנק עושה שימוש בפוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ") המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין עח"מ המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק. ביטוחים אלו מאפשרים לבנק להקטין את החשיפה לענף הבינוי והנדל"ן (לפרטים נוספים ראה [ביאור 4.א.10](#) בתמצית הדוחות הכספיים). הבנק עשוי לנקוט בצעדים נוספים בעתיד להמשך ניהול המגבלה והחשיפה לענף זה.

תהליך החיתום לאשראי חדש בענף נעשה תוך שימוש במדיניות אשראי סדורה לסוגי המימון השונים בענף כדוגמת מימון קרקעות, מימון בנייה למגורים, מימון בנייה והנבה של נכסים מניבים. המדיניות כוללת קריטריונים איכותיים וכמותיים כגון שיעור הון עצמי, LTV מקסימלי, יחס כיסוי מינימלי וכושר ספיגה. קריטריונים אלו מותאמים לסוג הנכס הממומן ומגדרים את תיאבון הסיכון בענף. חיתום אשראי חדש נעשה תוך קביעת רווחיות מתואמת סיכון. במסגרת ניטור התיק נבחנים שינויים ומגמות במדדי סיכון שונים גם בהשוואה לנתונים המתפרסמים ביחס לכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיו. הבנק ממשיך לבחון את ההתפתחויות במשק ובוחן התאמות בהתאם. הבנק עושה שימוש במודל המודד את ההסתברות לכשל ואת הפסד החזוי בתיק. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על האשראי לבינוי ונדל"ן.

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין ענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכמה בסך של כ-1,563 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2023 בהשוואה לסך של כ-1,469 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. שיעור סך הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור בענף בינוי ונדל"ן בישראל ליום 30 ביוני 2023 הינו 1.90% בהשוואה ל-1.88% ליום 31 בדצמבר 2022.

3.2.4. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסוגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים), לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה, ובכלל זה, שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk).

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P, Moody's, Fitch.

סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי.

הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 8-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 ביוני 2023			
חשיפה					
מאזנית	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית	סך-הכל	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
המדינה					
ארצות-הברית	35,748	10,887	46,635	37,575	8,950
אנגליה	6,558	7,445	14,003	6,162	5,058
גרמניה	1,853	5,457	7,310	1,440	5,547
אחרות	31,536	6,194	37,730	30,347	6,822
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	75,695	29,983	105,678	75,524	26,377
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS:	195	46	241	191	52
פורטוגל, איטליה, יוון וספרד					
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	526	99	625	714	68
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*	4,459	72	4,531	213	33

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק. בתקופת הדוח נכללו מדינות נוספות ברשימת המדינות עם בעיות נזילות אשר קיבלו בשנה האחרונה סיוע מה-IMF (קרן המטבע הבינלאומית) או שהוכרז על מתן סיוע בטווח המידי, ביניהן ברבדוס, אשר החשיפה בגינה נובעת מפעילות ביטוח אשראי, שבוצעה עם חברת ביטוח שמאוגדת במדינה זו ומאופיינת בדירוג אשראי גבוה.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

הגידול בחשיפה למדינות זרות נובע בעיקרו מגידול בחשיפה החוץ-מאזנית בגין נגזרים למוסדות פיננסיים באנגליה. בחודש פברואר 2022 פרצה מלחמה בין רוסיה ואוקראינה. הבנק בחן וניתח את השפעות האירוע על החשיפות השונות וממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות והשלכותיהן. נכון ליום 30 ביוני 2023 לא קיימת לבנק חשיפה מהותית ללקוחות שמדינת התושבות שלהם היא רוסיה או אוקראינה.

3.2.5. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וביצוע ביטוחי אשראי מול חברות ביטוח זרות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דירוג השקעה ומעלה.

נציין כי העלייה המהירה בריביות שארעה בשנה האחרונה הביאה במהלך הרבעון הראשון לשנת 2023 למצוקת נזילות של בנקים מסחריים בעיקר בארצות-הברית. מגמה זו נבלמה ברבעון השני לשנת 2023.

ניכר שהמשבר, ששיאו היה ברבעון הראשון לשנת 2023, ממוקד בבנקים אמריקאים איזוריים, לגביהם התעורר חשש לאחר קריסת SVB (Silicon Valley Bank) אשר הביאה למשיכות כספים משמעותיות על-ידי לקוחות. חשיפות הבנק לבנקים גלובליים ממוקדות בבנקים גדולים מהשורה הראשונה בדירוג השקעה. כך גם לגבי חשיפות הבנק כלפי הבנקים האמריקאים. לבנק אין ולא היו במועד הקריסה/חילוץ חשיפות לבנקים אמריקאים שקרסו/חולצו בחודשים האחרונים (SVB, Signature Bank ו-First Republic Bank). לבנק חשיפה זניחה למספר מצומצם של בנקים איזוריים בארצות-הברית. במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

טבלה 9-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 ביוני 2023				
סיכון אשראי	סיכון אשראי חוץ-מאזני (3)	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
16,410	11,504	4,906	12,291	6,388	5,903	AA- עד AAA
18,897	10,719	8,178	24,116	14,818	9,298	A- עד A+
197	96	101	116	32	84	BBB+ עד BBB-
5	-	5	12	10	2	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B-
405	66	339	192	69	123	ללא דירוג
35,914	22,385	13,529	36,727	21,317	15,410	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים

דירוג אשראי חיצוני⁽⁴⁾

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו, אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, וסיכון מאזני אחר בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
- (4) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, S&P.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2023 בכ-36.7 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-0.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-35.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022. עלייה זו נבעה בעיקר מעלייה בחשיפה המאזנית בסך כ-1.9 מיליארד ש"ח הנובעת בעיקר מגידול בניירות-ערך של מוסדות פיננסיים זרים, מנגד נרשמה השפעה מקזזת של ירידה בחשיפה החוץ-מאזנית של כ-1.1 מיליארד ש"ח שנבעה מקיטון בערבויות ובמסגרות שניתנו למוסדות פיננסיים. כ-99.1% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-36.3% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 58.6% בחברות ביטוח ו-5.1% מוסד פיננסי אחר. החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (67.7%), בארצות-הברית (26.1%) ובמדינות דרום ומזרח אסיה (6.2%).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

3.2.6. סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 10-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום			
31.12.2022	30.06.2022	30.06.2023	
במיליוני ש"ח			
			יתרות אשראי
128,177	123,498	129,864	הלוואות מכספי הבנק
898	929	880	הלוואות מכספי האוצר*
272	257	287	מענקים מכספי האוצר*
129,347	124,684	131,031	סך-הכל
לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום	30.06.23	
31.12.22	30.06.22		במיליוני ש"ח
			ביצוע
24,947	14,598	7,451	סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
			הלוואות מכספי האוצר
47	24	26	הלוואות
38	24	15	מענקים
85	48	41	סך-הכל מכספי האוצר
25,032	14,646	7,492	סך-הכל הלוואות חדשות
1,538	1,099	527	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
26,570	15,745	8,019	סך-הכל הלוואות שניתנו

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 11-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שער חוב בעייתי	חוב בעייתי	שער הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	שער הסכום בפיגור	הסכום בפיגור של 90 יום או יותר מתוך סך החובות הבעייתיים	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח/באחוזים							
0.54%	698	0.45%	584	0.07%	91	129,864	30.06.2023
0.45%	581	0.40%	519	0.07%	88	128,177	31.12.2022
0.52%	595	0.46%	533	0.09%	101	115,166	31.12.2021

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2023

היקף העסקות בדירות, חדשות יד שנייה, רשם בחודשים ינואר-מאי 2023 ירידה חדה של כ-44% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מלאי הדירות החדשות הלא מכורות הוסיף לעלות. העלאות הריבית צמצמו את יכולת משקי הבית לרכוש דירה, וכן הקטינו רכישות של משקיעים. ברבעון השני של שנת 2023 נמשכת הירידה בסכום הביצועים החדשים בהמשך למגמת ירידה ברבעונים הקודמים וזאת בהשפעת הירידה בכמות העסקות. במהלך הרבעון השני של שנת 2023 שיעור הסכום בפיגור נותר ללא שינוי לעומת סוף שנת 2022 וחלה עלייה בשיעור החוב הבעייתי. הבנק הגדיל את ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור ואת שיעור מסך האשראי לדיור, בגין השפעות מאקרו חזיות, לנוכח עליית אי הוודאות בתנאים הכלכליים וההסתברות להאטה כלכלית וזאת בהמשך לגידול שנרשם במהלך שנת 2022 (וזאת ביחס ליישום מודל CECL לראשונה ב-1 בינואר 2022).

יצוין כי מגמת עליית הריבית ובמידה פחותה עליית מדד המחירים הביאו לעלייה בתשלום החודשי של לווים רבים. הבנק מאפשר ללווים כלים להקלה בעומס התשלומים כגון פריסת החוב. למרות גידול מסוים ברמת הסיכון כפי שמתבטא בשיעור ההפרשה להפסדי אשראי ובשיעור החוב הבעייתי, ככלל רמת סיכון האשראי בתיק האשראי לדיור נמוכה.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות עם עליית הריבית, ראה [דוח ממשל תאגידי, פרק הלוואות לדיור](#).

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד					
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
	שיעור ב- %	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב- %	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב- %	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב- %	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב- %	יתרה במיליוני ש"ח		
1.3%	129,864	0.1%	115	23.8%	30,888	11.1%	14,470	39.0%	50,701	25.9%	33,690	30.06.2023
11.3%	128,177	0.1%	127	23.7%	30,398	10.9%	13,951	39.7%	50,886	25.6%	32,815	31.12.2022
15.8%	115,166	0.1%	147	24.4%	28,137	11.8%	13,610	39.6%	45,600	24.0%	27,672	31.12.2021

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלוואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור. דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהלת החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים

	2022			2023	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
	במיליוני ש"ח				
יתרות לסוף תקופה	123,498	126,221	128,177	129,168	129,864
שינוי ביתרות	3.1%	2.2%	1.5%	0.8%	0.5%
ביצוע הלוואות חדשות	6,709	5,659	4,727	3,933	3,559

נתוני הלוואות לדיור - שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 14-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	
מאפיינים					
41.8%	42.0%	42.6%	41.3%	42.1%	שיעור מימון מעל 60%
0.2%	0.3%	0.2%	1.1%	1.0%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
60.8%	60.3%	57.5%	56.2%	55.7%	שיעור בריבית משתנה
2.6%	3.0%	4.5%	5.7%	6.6%	שיעור הלוואות לכל מטרה
9.8%	9.8%	10.6%	9.9%	8.3%	שיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות
9.2%	9.7%	9.4%	10.5%	11.3%	קרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
25.1	25.4	25.9	26.3	26.6	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

ברבעון השני של שנת 2023 נרשמה עלייה קלה ביתרת הלוואות לדיור של 0.5%, שיעור הנמוך מהגידול ברבעונים קודמים. ההתמתנות בקצב הגידול ביתרות הושפעה מהעלאות הריבית, ומעליית האינפלציה וכן מצפיפות לירידת מחירים שהביאו לירידה משמעותית בכמות העסקות. במדדי איכות הביצועים החדשים נרשמה עלייה (החמרה) ברבעון השני של שנת 2023, בשיעור מימון מעל 60%, בשיעור הלוואות לכל מטרה, בהלוואות בהן הקרן מתוכננת להיפרע מעל גיל 67 ובתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה.

יציבות נרשמה ברבעון השני של שנת 2023, במדד שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (ירידה קלה). ירידה נרשמה ברבעון השני של שנת 2023, בשיעור ביצועי הלוואות בריבית משתנה ובשיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות. העלאות הריבית והעלייה באינפלציה מביאים לגידול בתשלום החודשי, בשילוב עם עלייה באי הוודאות לגבי תנאי המשק בתקופה הקרובה, הביאו לעלייה ברמת הסיכון ועלולים להביא לעלייה נוספת בהמשך. הבנק בחן וימשיך לבחון את השפעות הסביבה הכלכלית על מצב הלווים באמצעות ניתוח של השפעת התחזיות וכן ניתוח של ההשפעות בפועל על מצב הלווים.

שיעור המימון (LTV) הממוצע המשוקלל של תיק הלוואות לדיור בבנק ליום 30 ביוני 2023 עומד על כ-46% בדומה לשיעור המימון ליום 31 לדצמבר 2022 (לפי שיעור מימון בעת העמדת הלוואה). שיעור המימון האפקטיבי אף נמוך יותר מהשיעור הנ"ל, לאור פירעונות שוטפים שאירעו מאז מועד העמדת האשראי כמו גם עלייה בשווי הנכסים המשועבדים. יצוין כי העלייה ברמת הסיכון, אשר החלה במחצית השנייה של שנת 2022, הינה לאחר תקופה בה הסיכון פחת ורמת הסיכון הכוללת בתיק נמוכה.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות עם עליית הריבית, ראה [דוח ממשל תאגידי, פרק הלוואות לדיור](#).

3.2.7. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות האשראי ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת החזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע/מודל חיתום מתקדם". סכום הלוואה המירבי אותו יכול הלקוח לקבל ותנאי הלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבוניתו.

פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסייה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רלוונטיים בהתאם לכללי הוגנות וציות. מתן האשראי מותאם לצרכי הלקוח ויכולת החזר שלו, ולאחר שניתן לו גילוי נאות על נתוני הלוואה.

תכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, עדכוני ריבית צפויים, יכולת החזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון. החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים אשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכונו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכונים אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 15-3: יתרת האשראי לאנשים פרטיים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.2022	30.06.2023		
				מאזני
(3.7%)	(98)	2,666	2,568	עו"ש חובה
0.3%	69	24,256	24,325	הלוואות ⁽¹⁾
20.8%	10	48	58	מזה: הלוואות בולט ובלון
(12.4%)	(416)	3,359	2,943	אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾
6.8%	332	4,849	5,181	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0.3%)	(113)	35,130	35,017	סך-הכל סיכון אשראי מאזני
				חוץ-מאזני
11.7%	2,105	17,980	20,085	סיכון אשראי חוץ-מאזני
3.8%	1,992	53,110	55,102	סך-הכל סיכון אשראי כולל

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.

(2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 ירדה יתרת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל כולל אשראי לרכישת כלי רכב בשיעור של כ-1.3% לעומת 31 בדצמבר 2022. סך סיכון האשראי המאזני ירד בתקופה זו בכ-0.3% וסך סיכון האשראי החוץ-מאזני גדל בכ-11.7% בעיקר בהשפעת גידול במסגרות כרטיסי האשראי.

מעבר לצעדים שננקטו באשראי לדיור, הבנק נקט צעדים נוספים על מנת להקל על הלווים בהתמודדות עם עליית הריבית באשראי הצרכני, כגון פריסת תשלומי הלוואות קיימות וכן אפשרות להארכת תקופת הלוואה במטרה להקל על החוזרים החודשיים.

טבלה 16-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

ליום 31 בדצמבר 2022					ליום 30 ביוני 2023					סך-הכל	
סך-הכל	הכנסה ממוצעת לחשבון				סך-הכל	הכנסה ממוצעת לחשבון					
	מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	חשבונות ללא הכנסה קבועה		מעל 20 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	חשבונות ללא הכנסה קבועה		
											במיליוני ש"ח
											אשראי ללווה באלפי ש"ח
3,646	1,225	1,057	1,307	57	3,762	1,312	1,108	1,289	53	20	עד
3,075	1,084	830	1,052	109	3,064	1,162	840	962	100	40	מ-20 עד
6,586	1,998	2,188	2,060	340	6,181	1,977	2,079	1,822	303	80	מ-40 עד
10,041	3,809	3,803	1,987	442	9,503	3,686	3,618	1,788	411	150	מ-80 עד
9,493	6,057	2,544	689	203	9,744	6,171	2,736	653	184	300	מ-150 עד
2,289	1,925	199	119	46	2,763	2,409	227	89	38	300	מעל
35,130	16,098	10,621	7,214	1,197	35,017	16,717	10,608	6,603	1,089		סך-הכל

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלוויים

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2022	2023	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
18,807	18,695	עד 10
6,515	6,716	מ-10 עד 50
5,227	5,207	מ-50 עד 200
2,284	2,164	מ-200 עד 500
2,297	2,235	מעל 500
35,130	35,017	סך-הכל

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 ביוני 2023			
סך-הכל	הלוואות הלוואות	הלוואות	סך-הכל	הלוואות	הלוואות	
	בריבית קבועה	בריבית משתנה		בריבית קבועה	בריבית משתנה	
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
8,484	5,298	3,186	8,701	5,651	3,050	עד שנה
6,192	59	6,133	5,919	85	5,834	משנה עד 3 שנים
11,198	84	11,114	10,262	89	10,173	מ-3 עד 5 שנים
9,256	95	9,161	10,135	115	10,020	מעל 5 שנים
35,130	5,536	29,594	35,017	5,940	29,077	סך-הכל

לפרטים בדבר חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל ראה [ביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

3.2.8. מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת מימון ממונף ללקוחותיו. מימון ממונף מנוהל ומוגדר בבנק בהתאם להוראות בנק ישראל, ובפרט הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 (ניהול סיכון אשראי), הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 (מגבלות על מימון עסקות הוניות) וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 327 (ניהול הלוואות ממונפות).

מימון ממונף כולל בתוכו בין היתר, עסקות הוניות (עסקה למטרת רכישת זכות הונת בתאגיד אחר, רכישה של כלל הנכסים או חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר, רכישה עצמית של הון עצמי מונפק, חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות - כמוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין 323), מימון ללווים בסגמנטים השונים של ענפי המשק שהוגדרו, המאופיין בערכים חריגים של פרמטרים מסוימים ביחס לנורמות המקובלות בענפי המשק השונים כגון: שיעור מימון גבוה וחורג מהמדיניות הענפית ומימון חוב נחות (Mezzanine).

הבנק קבע מגבלה פנימית למימון ממונף ביחס להון רובד 1 של הבנק. התפתחות המימון הממונף והעמידה במגבלה שנקבעה מדווחים אחת לרבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון לצורך מעקב אחר הסיכונים הגלומים במימון מסוג זה.

להלן נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים/עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רובד 1.

טבלה 19-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה*

ליום 30 ביוני 2023			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
4	2,028	176	2,204
2	330	-	330
1	648	-	648
2	765	-	765
1	265	-	265
10	4,036	176	4,212
ענף המשק של הלווה			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
כרייה וחציבה			
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח			
תעשייה			
אספקת מים ושירותי ביוב			
סך-הכל			
ליום 31 בדצמבר 2022			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
2	1,196	216	1,412
1	240	-	240
3	441	293	734
1	350	-	350
1	657	51	708
1	429	-	429
9	3,313	560	3,873
ענף המשק של הלווה			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל			
כרייה וחציבה			
מסחר			
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח			
תעשייה			
סך-הכל			

* בניכוי מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי המחושבות על בסיס פרטני, ככל שקיימות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

3.2.9. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 20-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2023			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	1,727	1,093	2,820
8	7,866	5,259	13,125
3	1,651	3,592	5,243
1	1,228	77	1,305
1	1,196	66	1,262
12	13,903	13,625	27,528
3	1,461	4,223	5,684
1	1,037	213	1,250
30	30,069	28,148	58,217
ענף משק			
אספקת חשמל			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית			
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל			
מידע ותקשורת			
שירותים פיננסיים			
תעשייה			
מסחר בכלי רכב			
סך-הכל			
ליום 31 בדצמבר 2022			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	1,310	1,360	2,670
6	6,568	3,419	9,987
3	1,187	3,826	5,013
1	1,014	297	1,311
1	1,194	150	1,344
10	11,662	10,557	22,219
2	1,206	3,642	4,848
24	24,141	23,251	47,392
ענף משק			
אספקת חשמל			
בינוי ונדל"ן - בינוי			
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית			
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל			
מידע ותקשורת			
שירותים פיננסיים			
תעשייה			
סך-הכל			

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 30 ביוני 2023 לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן - הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות. בנובמבר 2022 בנק ישראל פרסם טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות" שמהותה שינוי באופן חישוב החבות בגין חשיפות גדולות. הבנק בוחן את השלכות יישום הוראה זו.

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, תשואות, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

3.3.1 סיכון ריבית

- סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בעקומי התשואות במטבעות השונים. הסיכון כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:
- סיכון תמחור מחדש (Repricing risk)** - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי חידוש הריבית (בריבית המשתנה);
- סיכון עקום התשואה (Yield curve risk)** - סיכון הנובע משינויים שונים בעקומי התשואות שיבואו לידי ביטוי בשינוי העקום, עלייה/ירידה במקביל, שיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
- סיכון מרווח (Basis risk)** - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים או בסיסי ריבית שונים;
- סיכון אופציונליות** - נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמה הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);

טבלה 3-21: שווי הוגן נטו מותאם* של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2022 ⁽¹⁾		30 ביוני 2023			
במיליוני ש"ח					
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל
48,258	2,178	46,080	52,256	3,145	49,111
48,706	2,155	46,551	53,622	3,184	50,438

שווי הוגן נטו מותאם*

מזה: תיק בנקאי

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסת יתרות עו"ש זכות לפי מודל. (1) סווג מחדש.

לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 1.15](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 3-22: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם* של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2022		30 ביוני 2023			
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
272	37	235	(734)	(12)	(722)
עלייה במקביל של 1%					
220	35	185	(781)	(13)	(768)
מזה: תיק בנקאי					
(199)	(52)	(147)	832	20	812
ירידה במקביל של 1%					
(145)	(50)	(95)	881	21	860
מזה: תיק בנקאי					
שינויים לא מקבילים					
(186)	94	(280)	(708)	(20)	(688)
התללה ⁽¹⁾					
352	(70)	422	645	1	644
השטחה ⁽²⁾					
413	(30)	443	231	(41)	272
עליית ריבית בטווח הקצר					
(366)	75	(441)	(208)	52	(260)
ירידת ריבית בטווח הקצר					

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה. (1) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך. (2) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שמצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 23-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 ביוני 2023			
סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית
במיליוני ש"ח					
438	(243)	681	240	71	169
390	(291)	681	193	24	169
(1,540)	233	(1,773)	(1,512)	(87)	(1,425)
(1,489)	284	(1,773)	(1,463)	(38)	(1,425)

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי התשואות תוך שימוש בהנחות התנהגותיות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות ולגבי מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות במקרה של עליית ריבית. ההנחות נבחנות ומתעדכנות תקופתית בהתאם להתפתחויות בסביבת הריבית. לאור השינויים בסביבת הריבית, ביתרות העו"ש ובהתנהגות הלקוחות בפועל עודכנו ההנחות במהלך הרבעון השני וכתוצאה מכך ירדה הרגישות. רגישות התיק למסחר חושבה בגישת MTM.

במהלך הרבעון השני של 2023 התמתנו העלויות בריביות הבנקים המרכזים בארץ ובעולם. עליית הריביות לטווח קצר ובפרט ריביות הבנקים המרכזיים יוצרת השפעה חיובית על הכנסות הבנק לאורך זמן, כמפורט בלוח רגישות ההכנסה לעיל, השפעה אשר דועכת בחלקה עם מעבר פיקדונות העו"ש למוצרים אחרים.

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכוי המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 24-3: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 ביוני 2023	
במיליוני ש"ח			
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%
171	(82)	102	(35)
43	(31)	28	48
מדד המחירים לצרכן			
ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%
(591)	555	(745)	707

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערוך כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערוך כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי.

לפירוט והרחבה בנושא סיכוי השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניית ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2023

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתיד, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועדן גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו באופן משמעותי בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

טבלה 25-3: יחס כיסוי הנזילות (LCR)*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
122%	126%	126%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
121%	125%	126%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע בתצפיות היומיות ברבעון.

טבלה 26-3: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2022	ליום 30 ביוני 2023	
באחוזים			
בנתוני המאוחד			
130%	132%	125%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ברבעון השני של שנת 2023 לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הרבעון השני של שנת 2023 עלה לעומת יחס כיסוי הנזילות ברבעון הרביעי של שנת 2022 כתוצאה משינויים בתמהיל המפקידים וסוגי הפיקדונות. בנק ישראל נוקט במדיניות מוניטרית מצמצמת. במידה ומדיניות זו תימשך, צפוי שרמת הנזילות תפחת. לאור התנדדות בשווקים, ובפרט בשווקי המניות בארצות-הברית ובישראל, ובשוק ה-SWAP שקל-מטבע-חוץ, הבנק שומר על רמות נזילות גבוהות במטבע-חוץ.

יחס המימון היציב נטו לסוף הרבעון השני של שנת 2023 עומד על 125% במאוחד, כאשר הדרישה המזערית היא 100%. יחס המימון היציב נטו ירד בהשוואה ליחס ליום 31 בדצמבר 2022 לאור גידול בצרכי מימון (בעיקר בגין האשראי).

3.5. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308. גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקות בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. תחת סיכון הציות כלול גם הסיכון להפרת סנקציות בינלאומיות ורשימות מוכרזים. הטיפול בסיכון כרוך במעקב, ניתוח ויישום הסנקציות הבינלאומיות ורשימות המוכרזים, במעקב אחר העברות כספים בינלאומיות ובמעקב אחר פתיחת חשבונות ללקוחות ופעילות בנקאית בהם. הבנק מיישם את הסנקציות בהתאם למדיניות שנקבעה. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטיניים ברצונו להפסיק מתן שירותים קורספונדנטים לבנקים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר. כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים מיום 28 במרץ 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי"). בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים ובו הודעתה כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין והוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

לאור בקשת המדינה לדחות את מועד סיום מתן השירותים הקורספונדנטים עד ליישום של פתרון ארוך טווח למתן השירותים הקורספונדנטים, באמצעות הקמת חברה ממשלתית אשר תספק לבנקים פלסטיניים שירותים אלה - ניתן ביום 30 ביוני 2019 כתב שיפוי מעודכן. בהתאם לכתב השיפוי המעודכן, עודכן סכום השיפוי בו התחייבה המדינה כלפי הבנק כמפורט לעיל, לסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין כל הליך (ולא באופן מצטבר). כתב השיפוי וכתב החסינות מוארכים מפעם לפעם וההארכה האחרונה התקבלה עד ליום 31 במרץ 2024.

בהמשך לאמור בביאור 1.25. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022, ביום 1 במאי 2023, בחלוף שלוש שנים ממועד הסדר מסוג Deferred Prosecution Agreement (כתב אישום נדחה) ("DPA") ובהתאם להוראותיו, אישר בית המשפט הפדראלי בארצות-הברית (בניו-יורק) בצו את ביטולו של כתב האישום וההליך הפלילי כנגד הבנק. הצו האמור מביא לסיומם את ההליכים הפליליים כנגד הבנק. ביום ה-30 באפריל 2023 הסתיים גם הסדר מסוג Non Prosecution Agreement (הסכם בדבר אי העמדה לדיון) ("NPA") בקשר לחקירת פיפ"א ובהתאם להוראותיו. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

[למידע נוסף בנושא סיכון ציות ואופן ניהולו ראה הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022.](#)

3.6. סיכונים אחרים

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים תפעוליים (ובכלל זה סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי, סיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים) וסיכון מודל ראה [דוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2023 והדוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022.](#)

3.7. חומרת גורמי הסיכון טבלה 27-3: טבלת חומרת גורמי הסיכון

השפעת הסיכון	גורם הסיכון
סיכונים פיננסיים	
1.	סיכון אשראי (לרבות סיכון צד נגדי)
1.1	מזה: סיכון בגין איכות הלווים ו/או ביטחונות
1.2	מזה: סיכון בגין ריכוזיות ענפית/חשיפה לאשראי בענפי בינוי ונדל"ן*
1.3	מזה: סיכון בגין ריכוזיות לוויים/קבוצת לוויים
2.	סיכון שוק
2.1	מזה: סיכון ריבית
2.2	מזה: סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין
3.	סיכון מחירי מניות ומרווחי אשראי
4.	סיכון נזילות
סיכונים תפעוליים ומשפטיים	
5.	סיכון תפעולי
5.1	מזה: סיכון סייבר
5.2	מזה: סיכון IT
6.	סיכון משפטי
סיכונים אחרים	
7.	סיכון מוניטין
8.	סיכון אסטרטגיה ותחרות
9.	סיכון רגולציה וחקיקה
10.	סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל**
11.	סיכון כלכלי - מצב המשק בעולם
12.	סיכון ציות
13.	סיכון מודל

* גורם סיכון זה מביא לידי ביטוי את השפעת הגידול המתגבר באשראי לענף הבינוי והנדל"ן ואת השפעתו על הסיכון בתיק.

** הסיכון הועלה לאור פוטנציאל ההשפעה המצרפית של התפתחויות במשק ובכלכלה העולמית, ובכלל זה השפעות האינפלציה הגבוהה וההידוק המוניטרי הנלווה אליה, התחזיות להאטה בכלכלה העולמית, והשלכות התקדמות מהלכי החקיקה בתחום המשפטי בהעדר הסכמה רחבה על דירוג האשראי של המדינה. זאת, בשילוב עם שינויים רגולטוריים מוצעים, בפרט בתחום הבנקאי. לפרטים נוספים ראה [גם פרק סיכונים מובילים ומתפתחים](#) לעיל.

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022, זאת למעט עדכון הנחה אקטוארית של שיעור עליית שכר שנתיית כתוצאה מחתימה על הסכם חדש. השפעת השינוי בסך 80 מיליון ש"ח נזקפה לרווח כולל אחר ברבעון השני של שנת 2023. ראה גם [ביאור 8](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

4.2. בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקרות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית.

ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO 2013). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקרות העיקריות. הבנק מבצע עבור שנת 2023 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, יושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיטתו עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2023 את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 לא אירע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 13 באוגוסט 2023

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2023

הצהרת המנכ"ל

אני, דב קוטלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

דב קוטלר
המנהל הכללי

תל-אביב, 13 באוגוסט 2023

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2023

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, גיא כליף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

גיא כליף

חבר הנהלה, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 13 באוגוסט 2023

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

Q2

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

תוכן העניינים

100	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי		דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
105	ביאור 7 פיקדונות הציבור	77	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
106	ביאור 8 זכויות עובדים	78	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
111	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	79	תמצית מאזן מאוחד
117	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	80	תמצית דוח על השינויים בהון
	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי	81	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
120	ומועדי פירעון	84	ביאורים לדוחות הכספיים
129	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים	86	ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית
150	ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה	86	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור	87	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
157	והפרשה להפסדי אשראי	88	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
181	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	90	ביאור 5 ניירות-ערך
184	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	94	

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה ישראל (2410) של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 ב.ב. בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון
משרד האפט את האפט אשר התמזג
למשרד זיו האפט בשנת 2000
החל לכהן כרואי החשבון המבקרים של הבנק
משנת 1921

סומך חייקין

מכהנים כרואי החשבון המבקרים
של הבנק משנת 1998

תל-אביב, 13 באוגוסט 2023

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
2022	2022	2023	2022	2023		
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור			
19,220	7,707	16,144	4,304	8,622	2	הכנסות ריבית
(5,753)	(1,804)	(7,812)	(1,117)	(4,327)	2	הוצאות ריבית
13,467	5,903	8,332	3,187	4,295		הכנסות ריבית, נטו
(34)	(509)	764	91	579	13,6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
13,501	6,412	7,568	3,096	3,716		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
581	129	754	(19)	414	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,705	1,792	1,929	903	961		עמלות
167	112	69	17	55		הכנסות אחרות
4,453	2,033	2,752	901	1,430		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
4,387	2,229	2,419	1,068	1,171		משכורות והוצאות נלוות
1,441	695	799	369	443		אחזקה ופחת בניינים וציוד
2,144	1,030	1,057	559	567		הוצאות אחרות
7,972	3,954	4,275	1,996	2,181		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
9,982	4,491	6,045	2,001	2,965		רווח לפני מסים
3,548	1,566	2,145	704	1,056		הפרשה למסים על הרווח
6,434	2,925	3,900	1,297	1,909		רווח לאחר מסים
99	73	30	46	13		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי						
6,533	2,998	3,930	1,343	1,922		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(1)	-	-	-		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,532	2,997	3,930	1,343	1,922		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים						
רווח בסיסי						
4.89	2.24	2.94	1.00	1.44		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל						
4.89	2.24	2.94	1.00	1.44		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

גיא כליף
חבר הנהלה,
חשבונאי ראשי

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 13 באוגוסט 2023

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר			בלתי מבוקר		ביאור
6,533	2,998	3,930	1,343	1,922	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(1)	-	-	-	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,532	2,997	3,930	1,343	1,922	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
(2,947)	(2,286)	285	(775)	109	התאמות נטו, בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
738	567	66	246	47	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(2,209)	(1,719)	351	(529)	156	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
733	561	(120)	171	(51)	השפעת המס המתייחס
(1,476)	(1,158)	231	(358)	105	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
2	2	-	-	-	בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1,474)	(1,156)	231	(358)	105	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
5,057	1,840	4,161	985	2,027	הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	1	-	-	-	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5,058	1,841	4,161	985	2,027	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לטווח התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 30 ביוני 2023

31 בדצמבר	30 ביוני		ביאור	
2022	2022	2023		
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
133,424	162,579	97,082		מזומנים ופיקדונות בבנקים
107,400	81,506	132,301	5	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
898	1,181	1,071		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
394,262	377,085	406,223		אשראי לציבור
(5,535)	(5,109)	(6,087)		הפרשה להפסדי אשראי
388,727	371,976	400,136	13,6	אשראי לציבור, נטו
2,157	2,057	3,053		אשראי לממשלות
1,198	1,155	1,266		השקעות בחברות כלולות
3,522	3,457	3,462		בניינים וציוד
21,832	22,356	24,849	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,195	5,331	5,564		נכסים אחרים ⁽¹⁾
665,353	651,598	668,784		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
532,588	529,508	529,703	7	פיקדונות הציבור
8,696	9,045	10,793		פיקדונות מבנקים
3,262	1,116	2,861		פיקדונות הממשלה
13,877	6,018	13,400		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,866	27,334	24,804		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,043	19,711	21,944	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14,518	14,648	15,936		התחייבויות אחרות (מזה: 980; 854; 935 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
618,850	607,380	619,441		סך-כל ההתחייבויות
46,502	44,217	49,342	9	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
1	1	1		זכויות שאינן מקנות שליטה
46,503	44,218	49,343		סך-כל ההון
665,353	651,598	668,784		סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב.](#)

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5.](#)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
48,116	1	48,115	42,829	(2,946)	8,232	19	8,213
יתרה ליום 31 במרץ 2023							
1,922	-	1,922	1,922	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(803)	-	(803)	(803)	-	-	-	-
דיבידנד							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
3	-	3	-	-	3	3	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(12)	12
מימוש תגמול הוני למניות							
105	-	105	-	105	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
49,343	1	49,342	43,948	(2,841)	8,235	10	8,225
יתרה ליום 30 ביוני 2023							

* בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
43,231	1	43,230	37,407	(2,396)	8,219	19	8,200
יתרה ליום 31 במרץ 2022							
1,343	-	1,343	1,343	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
2	-	2	-	-	2	2	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(12)	12
מימוש תגמול הוני למניות							
(358)	-	(358)	-	(358)	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
44,218	1	44,217	38,750	(2,754)	8,221	9	8,212
יתרה ליום 30 ביוני 2022							

* בניכוי 891,166 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
46,503	1	46,502	41,346	(3,072)	8,228	16	8,212
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022							
3,930	-	3,930	3,930	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
(1,328)	-	(1,328)	(1,328)	-	-	-	-
דיבידנד							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
7	-	7	-	-	7	7	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(13)	13
מימוש תגמול הוני למניות							
231	-	231	-	231	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
49,343	1	49,342	43,948	(2,841)	8,235	10	8,225
יתרה ליום 30 ביוני 2023							

* בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
42,747	12	42,735	36,117	(1,598)	8,216	16	8,200
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021							
(364)	-	(364)	(364)	-	-	-	-
התאמה ליתרת הפתיחה, נטו ממס בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾							
42,383	12	42,371	35,753	(1,598)	8,216	16	8,200
יתרת פתיחה מתואמת ליום 1 בינואר 2022							
2,998	1	2,997	2,997	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
5	-	5	-	-	5	5	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(12)	12
מימוש תגמול הוני למניות							
(1,158)	(2)	(1,156)	-	(1,156)	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
(10)	(10)	-	-	-	-	-	-
ירידה בזכויות שאינן מקנות שליטה כתוצאה מעלייה בשיעור החזקה בחברה בת							
44,218	1	44,217	38,750	(2,754)	8,221	9	8,212
יתרה ליום 30 ביוני 2022							

* בניכוי 891,166 יתרת מניות באוצר.

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016-13).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
42,747	12	42,735	36,117	(1,598)	8,216	16	8,200	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
(364)	-	(364)	(364)	-	-	-	-	התאמה ליתרת הפתיחה, נטו ממס בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾
42,383	12	42,371	35,753	(1,598)	8,216	16	8,200	יתרת פתיחה מתואמת ליום 1 בינואר 2022
6,533	1	6,532	6,532	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי בתקופה
(939)	-	(939)	(939)	-	-	-	-	דיבידנד
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
12	-	12	-	-	12	12	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(12)	12	מימוש תגמול הוני למניות
(1,476)	(2)	(1,474)	-	(1,474)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(10)	(10)	-	-	-	-	-	-	ירידה בזכויות שאינן מקנות שליטה כתוצאה מעלייה בשיעור החזקה בחברה בת
46,503	1	46,502	41,346	(3,072)	8,228	16	8,212	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

* בניכוי 540,105 יתרת מניות באוצר.
(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016-13).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר			
	6,533	2,998	3,930	1,343	1,922
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת
	(99)	(73)	(30)	(46)	(13)
	716	347	445	189	275
	40	4	6	4	3
	(34)	(509)	764	91	579
	128	(58)	225	(6)	146
	9	26	(5)	20	(3)
	166	179	(228)	204	(121)
	(17)	(19)	-	(26)	-
	(46)	(16)	(21)	(2)	(21)
	12	5	7	2	3
	(26)	(5)	29	(8)	(13)
	(71)	(38)	(138)	145	(105)
	6	7	-	3	-
	67	54	17	11	13
	(1,429)	(1,643)	(773)	(1,291)	(301)
	(5,133)	(3,102)	(3,551)	(3,159)	(1,525)
					שינוי נטו בנכסים שוטפים
	(8,848)	(9,372)	(3,017)	(8,482)	(1,144)
	3,726	2,903	(7,351)	(665)	(1,416)
	(1,047)	(199)	735	(48)	427
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
	4,693	5,361	2,901	5,326	900
	786	661	1,331	847	835
	132	(2,489)	(4,724)	(5,548)	441

* סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
(5)	(19)	(650)	5	(5)	פיקדונות בבנקים
(32,424)	(16,446)	(9,093)	(5,051)	(3,974)	אשראי לציבור ⁽¹⁾
(172)	(76)	(894)	(130)	(451)	אשראי לממשלות
355	72	(173)	(523)	946	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(5,863)	(1,225)	(5,182)	-	(3,066)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
-	-	82	-	82	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(65,350)	(22,463)	(37,430)	(17,230)	(9,644)	רכישת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
25,550	6,289	17,595	3,400	9,702	תמורה ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
10,417	4,840	14,466	2,813	11,464	תמורה מפדיון אגרות-חוב זמינות למכירה
(1,132)	(212)	-	(178)	-	רכישת תיקי אשראי
1,606	1,136	103	499	67	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(327)	(283)	(55)	(154)	(21)	השקעה בחברות כלולות
16	-	-	-	-	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(700)	(262)	(398)	(157)	(212)	רכישת בניינים וציוד
63	27	31	3	28	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(67,966)	(28,622)	(21,598)	(16,703)	4,916	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון

(2,905)	(2,556)	2,097	(2,325)	1,509	פיקדונות בבנקים
690	1,348	(8,686)	8,129	(1,863)	פיקדונות מהציבור
2,510	364	(401)	511	127	פיקדונות מהממשלה
10,451	2,592	(477)	(414)	(1,609)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
6,568	2,437	-	-	-	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(5,813)	(1,420)	(2,653)	(668)	(1,864)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(939)	-	(1,328)	-	(803)	דיבינד ששולם לבעלי-מניות הבנק
(16)	(16)	-	-	-	רכישת זכויות המיעוט בחברה בת
10,546	2,749	(11,448)	5,233	(4,503)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
(57,288)	(28,362)	(37,770)	(17,018)	854	גידול (קיטון) במזומנים
188,594	188,594	132,735	177,602	94,583	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
1,429	1,643	773	1,291	301	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
132,735	161,875	95,738	161,875	95,738	יתרת מזומנים לסוף התקופה

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבינדים שהתקבלו

15,190	6,090	12,755	3,262	6,645	ריבית שהתקבלה
(4,001)	(803)	(5,461)	(491)	(3,099)	ריבית ששולמה
43	19	16	14	10	דיבינדים שהתקבלו
(2,293)	(1,332)	(2,015)	(786)	(653)	מסים על הכנסה ששולמו
261	251	291	244	6	מסים על הכנסה שהתקבלו

(1) כולל פעילות שוטפת של רכישת ניכיון חייבים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2023 נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אילו מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2022, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022 והביאורים הנלווים להם.

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 באוגוסט 2023.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022, זאת למעט עדכון הנחה אקטוארית של שיעור עליית שכר שנת, ראה [ביאור 8](#).

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף, שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה עודכנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הפסקת פרסום ריבית הליבור

החל מסוף שנת 2021, הופסק פרסום ריביות הליבור בארבעה מטבעות (אירו, ליש"ט, יין ופר"ש). ריביות הליבור על הדולר האמריקאי התפרסמו עד יוני 2023. ריביות אלו היוו בסיס לצורך חישוב שיעור הריבית החל על מוצרים פיננסיים במטבעות חוץ עיקריים או צמודים למטבעות אלו בריבית משתנה. במסגרת הכוונה לבסס עוגני ריבית חלופיים במטבעות הרלוונטיים, גובשו בעולם, על-ידי גופים כגון ISDA (International Swaps and Derivatives Association) וה-ARRC (Alternative Reference Rate Committee), חלופות לריביות אלו, שפה משפטית חדשה והצעות למנגנוני החלפה. השינוי משפיע על כל תעשיית הבנקאות בעולם ובארץ.

לפי המלצת הוועדות הבינלאומיות נקבעו בחודש מרץ 2021, בהתאם להחלטות ISDA, שיעורי תוספות הריבית לצורך המרת מכשירים פיננסיים שנסמכים על ריביות אלו.

הבנק נערך להחלפת בסיס הריבית במוצרים הפיננסיים שהוא מציע ללקוחות והתאים את המערכות הטכנולוגיות לריביות ולמנגנונים החדשים.

מיום 1 בינואר 2022 הוחלפו ריביות הבסיס על מוצרי העו"ש והחח"ד לריביות הבסיס החדשות, והבנק פעל להחלפת ההסכמים המשפטיים מול הלקוחות. בנוסף פעל הבנק להמרת כלל המוצרים (מאזניים וחוז-מאזניים), כחלק מהשינוי בריביות הבסיס.

עד ליום 30 ביוני 2023 הוחלפו בסיסי הריבית למרבית מהמוצרים. במספר מוצרים מצומצם השינוי יבוצע בעדכון הריבית הראשון שלאחר תאריך 30 ביוני 2023.

לאמור אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

(2) טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור - אימוץ ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי

ביום 4 ביוני 2023 הופצה טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור לפיה בנקים נדרשים ליישם את הנחיות ASU 2022-02 בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי. ה-ASU מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על-ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנושא ללווים בקשיים פיננסיים. כמו-כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי. בין השאר, בהתאם לטייטה, יש לתת גילוי על כל שינוי בתנאי חוב של לוויים בקשיים פיננסיים הכולל ויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית או הארכת תקופה שאינה גורמת לדחייה זניחה בתשלומים.

בהתאם לטייטה נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2024. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית.

הבנק בוחן את השפעת הטייטה על דוחותיו הכספיים. להערכת הבנק, לטייטה לא צפויה השפעה מהותית למעט עדכון דרישות גילוי כאמור לעיל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
א. הכנסות ריבית*				
7,077	12,295	3,869	6,551	מאשראי לציבור
29	41	16	18	מאשראי לממשלות
49	297	33	167	מפיקדונות בבנקים
186	1,412	152	707	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	34	-	18	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
365	2,065	233	1,161	מאגרות-חוב
1	-	1	-	מנכסים אחרים
7,707	16,144	4,304	8,622	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית*				
(899)	(6,589)	(575)	(3,684)	על פיקדונות הציבור
(3)	(80)	(2)	(37)	על פיקדונות הממשלה
(4)	(96)	(3)	(65)	על פיקדונות מבנקים
(20)	(381)	(13)	(190)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(870)	(653)	(518)	(342)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(8)	(13)	(6)	(9)	על התחייבויות אחרות
(1,804)	(7,812)	(1,117)	(4,327)	סך-כל הוצאות ריבית
5,903	8,332	3,187	4,295	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(55)	111	(20)	69	הכנסות ריבית
-	(37)	(1)	(24)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
20	154	19	92	מוחזקות לפדיון
280	1,564	177	872	זמינות למכירה
65	347	37	197	למסחר
365	2,065	233	1,161	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל השפעת יחסי גידור.

** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
5,707	2,944	4,731	1,461	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2. מהשקעה באגרות-חוב				
103	105	7	4	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(45)	(330)	(1)	(150)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
58	(225)	6	(146)	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(5,724)	(2,418)	(4,677)	(1,084)	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
(179)	228	(204)	121	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו ⁽³⁾⁽⁴⁾
19	16	14	10	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
19	-	26	-	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
(141)	244	(164)	131	סך-הכל מהשקעה במניות
5. אחר				
(51)	(85)	(27)	(45)	
(151)	460	(131)	317	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 וכ-12 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023, בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד לא נרשמה הפרשה לירידה ערך).
- (3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-6 וכ-20 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023, בהתאמה (לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022: כ-4 וכ-7 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (4) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
306	289	132	94	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
(26)	5	(20)	3	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
280	294	112	97	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
129	754	(19)	414	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
(55)	(68)	(60)	(41)	חשיפת ריבית
317	333	164	117	חשיפת מטבע-חוץ
18	29	8	21	חשיפה למניות
280	294	112	97	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-2 וכ-4 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022: כ-15 מיליוני ש"ח וכ-30 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ו-2022

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
		בלתי מבוקר		
(2,946)	-	(2,946)	(1,203)	(1,743)
105	-	105	31	74
(2,841)	-	(2,841)	(1,172)	(1,669)
(2,396)	-	(2,396)	(1,490)	(906)
(358)	-	(358)	162	(520)
(2,754)	-	(2,754)	(1,328)	(1,426)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ו-2022

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
		בלתי מבוקר		
(3,072)	-	(3,072)	(1,215)	(1,857)
231	-	231	43	188
(2,841)	-	(2,841)	(1,172)	(1,669)
(1,598)	2	(1,596)	(1,701)	105
(1,156)	(2)	(1,158)	373	(1,531)
(2,754)	-	(2,754)	(1,328)	(1,426)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2022

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
		מבוקר		
(1,598)	2	(1,596)	(1,701)	105
(1,474)	(2)	(1,476)	486	(1,962)
(3,072)	-	(3,072)	(1,215)	(1,857)

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2023 ובשנת 2022

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2022			30 ביוני 2023		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
(514)	255	(769)	(23)	14	(37)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(6)	-	(6)	97	(49)	146
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(520)	255	(775)	74	(35)	109
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
136	(70)	206	14	(6)	20
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
26	(14)	40	17	(10)	27
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
162	(84)	246	31	(16)	47
שינוי נטו במהלך התקופה					
(358)	171	(529)	105	(51)	156
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(358)	171	(529)	105	(51)	156
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2023 ובשנת 2022

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2022			30 ביוני 2023		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
60	(21)	39	(2,228)	738	(1,490)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
225	(76)	149	(58)	17	(41)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
285	(97)	188	(2,286)	755	(1,531)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
3	(1)	2	480	(164)	316
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
63	(22)	41	87	(30)	57
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
66	(23)	43	567	(194)	373
שינוי נטו במהלך התקופה					
351	(120)	231	(1,719)	561	(1,158)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(2)	-	(2)
בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
351	(120)	231	(1,717)	561	(1,156)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(3,068)	1,003
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	121	(18)
שינוי נטו במהלך התקופה	(2,947)	985
הטבות לעובדים		
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*	584	(200)
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	154	(52)
שינוי נטו במהלך התקופה	738	(252)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(2,209)	733
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
בניכי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(2)	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(2,207)	733
(1,474)		

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2023					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
12,675	(497)	-	-	13,172	13,172
של ממשלת ישראל					
1,681	(239)	-	-	1,920	1,920
של ממשלות זרות					
418	-	25	(25)	418	393
של מוסדות פיננסיים בישראל					
14,774	(736)	25	(25)	15,510	15,485
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון					
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
62,655	(1,468)	24	-	64,099	62,655
של ממשלת ישראל					
19,372	(763)	31	-	20,104	19,372
של ממשלות זרות					
8,817	(121)	61	-	8,877	8,817
של מוסדות פיננסיים זרים					
3,136	(3)	65	-	3,074	3,136
של אחרים					
93,980	(2,355) ⁽¹⁾	181 ⁽¹⁾	-	96,154	93,980
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
4,094	(16) ⁽²⁾	225 ⁽²⁾	-	3,885	4,094
מניות שאינן למסחר					
2,603	-	-	-	2,603	2,603
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾					
112,848	(3,107)	431	(25)	115,549	113,559
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר					

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק, לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.15](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2023					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות- עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	14,914	-	8	(44)	14,914
של ממשלות זרות	2,442	-	-	(12)	2,442
של מוסדות פיננסיים זרים	868	-	2	(13)	868
של אחרים זרים	518	-	-	(35)	518
סך-כל ניירות הערך למסחר	18,742	-	10 ⁽¹⁾	(104) ⁽¹⁾	18,742
סך-כל ניירות הערך ⁽³⁾⁽²⁾	132,301	134,385	441	(3,211)	131,590

פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו 20-40%
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	44,327	(587)	-	12,755	(881)	-	(881)
של ממשלות זרות	8,800	(145)	-	8,736	(618)	-	(618)
של מוסדות פיננסיים זרים	4,031	(108)	-	757	(13)	-	(13)
של אחרים זרים	173	(1)	-	310	(2)	-	(2)
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	57,331	(841)	-	22,558	(1,514)	-	(1,514)

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-25.4 מיליארד ש"ח ששוועדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-1,662 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2022					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
3,100	(184)	-	-	3,284	3,284
של ממשלת ישראל					
1,659	(113)	-	-	1,772	1,772
של ממשלות זרות					
313	-	11	(11)	313	302
של מוסדות פיננסיים בישראל					
5,072	(297)	11	(11)	5,369	5,358
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון					
שווי הוגן*	רווח כולל אחר מצטבר הפסדים	רווחים	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
39,542	(998)	89	-	40,451	39,542
של ממשלת ישראל					
19,093	(708)	12	-	19,789	19,093
של ממשלות זרות					
4,971	(129)	9	-	5,091	4,971
של מוסדות פיננסיים זרים					
2,365	(23)	12	-	2,376	2,365
של אחרים זרים					
65,971	⁽¹⁾ (1,858)	⁽¹⁾ 122	-	67,707	65,971
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
3,792	⁽²⁾ (192)	⁽²⁾ 122	-	3,862	3,792
מניות שאינן למסחר					
2,070	-	-	-	2,070	2,070
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾					
74,835	(2,347)	255	(11)	76,938	75,121
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר					

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק, לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.15](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2022					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
5,260	(60)	29	-	5,291	5,260
של ממשלת ישראל					
866	(19)	1	-	884	866
של מוסדות פיננסיים זרים					
259	(33)	-	-	292	259
של אחרים זרים					
6,385	⁽¹⁾ (112)	⁽¹⁾ 30	-	6,467	6,385
סך-כל ניירות הערך למסחר					
81,220	(2,459)	285	(11)	83,405	81,506
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾⁽³⁾					

12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים		
סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
	20-40%	0-20%		20-40%	0-20%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומשו, ללא הפסדי אשראי

אגרות-חוב ומלוות					
-	-	-	-	(998)	19,217
של ממשלת ישראל					
(157)	-	(157)	1,374	(551)	16,679
של ממשלות זרות					
-	-	-	-	(129)	3,895
של מוסדות פיננסיים זרים					
(6)	-	(6)	154	(17)	1,305
של אחרים זרים					
(163)	-	(163)	1,528	(1,695)	41,096
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה					

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-17.0 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-1,592 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2022					
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
8,016	8,016	-	-	(452)	7,564
1,801	1,801	-	-	(217)	1,584
299	316	(17)	18	-	317
10,116	10,133	(17)	18	(669)	9,465
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
51,751	53,138	-	91	(1,478)	51,751
21,652	22,567	-	54	(969)	21,652
7,534	7,642	-	30	(138)	7,534
3,170	3,164	-	26	(20)	3,170
84,107	86,511	-	201 ⁽¹⁾	(2,605) ⁽¹⁾	84,107
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
4,048	4,100	-	232 ⁽²⁾	(284) ⁽²⁾	4,048
2,315	2,315	-	-	-	2,315
98,271	100,744	(17)	451	(3,558)	97,620

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.5 ג.](#)

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2022					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות- עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	7,706	-	-	(149)	7,706
של ממשלות זרות	765	-	-	(16)	765
של מוסדות פיננסיים זרים	420	-	-	(22)	420
של אחרים זרים	238	-	1	(33)	238
סך-כל ניירות הערך למסחר	9,129	-	⁽¹⁾ 1	⁽¹⁾ (220)	9,129
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾⁽³⁾	107,400	110,092	(17)	(3,778)	106,749

סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן	12 חודשים ומעלה	
	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	סך-הכל		הפסדים שטרם מומשו 20-40%	סך-הכל

**(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו,
לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך,
של אגרות-חוב זמינות למכירה
הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם
מומש, ללא הפסדי אשראי**

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	29,448	(714)	-	(714)	8,881	(764)	-
של ממשלות זרות	10,372	(299)	-	(299)	8,054	(670)	-
של מוסדות פיננסיים זרים	4,572	(117)	-	(117)	400	(21)	-
של אחרים זרים	1,096	(12)	-	(12)	314	(8)	-
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	45,488	(1,142)	-	(1,142)	17,649	(1,463)	-

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-24.6 מיליארד ש"ח ששוועבדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-2,093 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא.

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2023					
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה					
324,184	111,036	213,148	-	-	213,148
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
208,560	15,485	193,075	35,017	129,782	28,276
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
532,744	126,521	406,223	35,017	129,782	241,424
סך-הכל ⁽¹⁾					
(1) מזה:					
3,287	-	3,287	219	698	2,370
חובות לא צוברים					
333	-	333	52	-	281
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,502	-	3,502	398	-	3,104
חובות בעייתיים אחרים					
7,122	-	7,122	669	698	5,755
סך-הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
3,995	31	3,964	-	-	3,964
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
2,148	25	2,123	1,015	545	563
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
6,143	56	6,087	1,015	545	4,527
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾					
1,005	-	1,005	133	70	802
(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים					
490	-	490	89	-	401
מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-82 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה
271,405	82,171	189,234	52	-	189,182	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
193,209	5,358	187,851	35,057	123,446	29,348	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
464,614	87,529	377,085	35,109	123,446	218,530	סך-הכל ⁽¹⁾
						(1) מזה:
3,263	-	3,263	266	583	2,414	חובות לא צוברים
87	-	87	37	-	50	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,012	-	4,012	374	-	3,638	חובות בעייתיים אחרים
7,362	-	7,362	677	583	6,102	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
3,368	25	3,343	5	-	3,338	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,777	11	1,766	793	453	520	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,145	36	5,109	798	453	3,858	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
777	-	777	119	49	609	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
480	-	480	98	-	382	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-52 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה
304,429	103,377	201,052	-	-	201,052	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
203,326	10,116	193,210	35,132	128,105	29,973	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
507,755	113,493	394,262	35,132	128,105	231,025	סך-הכל ⁽¹⁾
						(1) מזה:
3,444	-	3,444	210	581	2,653	חובות לא צוברים
83	-	83	44	-	39	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
2,890	-	2,890	414	-	2,476	חובות בעייתיים אחרים
6,417	-	6,417	668	581	5,168	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
3,663	29	3,634	-	-	3,634	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,918	17	1,901	897	487	517	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,581	46	5,535	897	487	4,151	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
828	-	828	93	48	687	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
240	-	240	64	-	176	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-72 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,664	48	6,616	962	534	5,120	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2023
579	12	567	133	62	372	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(282)	-	(282)	(135)	(21)	(126)	מחיקות חשבונאיות
162	-	162	86	5	71	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(120)	-	(120)	(49)	(16)	(55)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 ⁽¹⁾
980	4	976	31	35	910	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,910	14	5,896	861	482	4,553	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2022
91	25	66	(16)	6	76	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(90)	(2)	(80)	מחיקות חשבונאיות
170	-	170	86	1	83	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2)	-	(2)	(4)	(1)	3	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי* (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,516	50	6,466	928	519	5,019	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
764	10	754	172	74	508	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(486)	-	(486)	(234)	(26)	(226)	מחיקות חשבונאיות
354	-	354	180	13	161	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(132)	-	(132)	(54)	(13)	(65)	מחיקות חשבונאיות, נטו
(25)	-	(25)	-	-	(25)	אחר**
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
980	4	976	31	35	910	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,909	6	5,903	626	533	4,744	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
546	8	538	285	(83)	336	התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL
(509)	25	(534)	(62)	38	(510)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(350)	-	(350)	(185)	(3)	(162)	מחיקות חשבונאיות
403	-	403	177	2	224	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
53	-	53	(8)	(1)	62	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת המוחזקת למכירה סווגו לסעיף נכסים אחרים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
191,829	231,406	154,071	אינם נושאים ריבית
130,407	143,761	128,148	נושאים ריבית
322,236	375,167	282,219	סך-הכל לפי דרישה
185,537	131,991	223,514	לזמן קצוב
507,773	507,158	505,733	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
1,499	2,037	1,311	אינם נושאים ריבית
6,230	6,700	6,924	נושאים ריבית
7,729	8,737	8,235	סך-הכל לפי דרישה
17,086	13,613	15,735	לזמן קצוב
24,815	22,350	23,970	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
532,588	529,508	529,703	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
201,758	201,137	208,349	פיקדונות של אנשים פרטיים
92,678	87,193	98,517	פיקדונות של גופים מוסדיים
213,337	218,828	198,867	פיקדונות של תאגידיים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפקדון (במיליוני ש"ח)			
154,697	155,286	157,791	עד 1
122,042	122,538	125,325	מעל 1 עד 10
77,985	76,861	76,097	מעל 10 עד 100
54,878	55,436	49,048	מעל 100 עד 500
122,986	119,387	121,442	מעל 500
532,588	529,508	529,703	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. התחייבות בגין הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
7,208	7,665	7,289	סכום ההתחייבות
(3,651)	(3,958)	(3,761)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
3,557	3,707	3,528	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
326	347	333	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
326	347	333	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
30	31	30	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
30	31	30	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
576	610	549	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
576	610	549	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
4,489	4,695	4,440	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*
(19)	(9)	(27)	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו***

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר			
5,229	5,229	4,459	4,911	4,449	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
154	90	66	44	38	עלות שירות
86	29	74	16	37	עלות ריבית
(15)	(4)	-	-	-	הפקדות משתתפי התכנית
(588)	*** (485)	(4)	*** (216)	(20)	הפסד (רווח) אקטוארי
4	5	1	10	-	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(411)	(200)	(186)	(101)	(94)	הטבות ששולמו
4,459	4,664	4,410	4,664	4,410	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,242	4,467	4,159	4,467	4,159	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.

** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף (ד) להלן.

*** כולל גידול בהתחייבות בסך כ-170 מיליון ש"ח בשל עדכון אומדן עלות תכנית הפרישה שהוכרזה בתחילת שנת 2020.

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחזר

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
4,459	4,664	4,410	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
1,841	2,012	1,775	הפסד אקטוארי נטו
1,841	2,012	1,775	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
8,110	8,622	8,171	מחויבות בגין הטבה חזויה
7,893	8,425	7,920	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(3,651)	(3,958)	(3,761)	שווי הוגן של נכסי התכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר			
154	90	66	44	38	עלות שירות
86	29	74	16	37	עלות ריבית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
154	87	63	40	27	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
154	87	63	40	27	סך-הכל הפחתות של סכומים שלא הוכרו
394	206	203	100	102	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר			
(588)	*(485)	(4)	*(216)	(20)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(154)	(87)	(63)	(40)	(27)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
4	5	1	10	-	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(738)	(567)	(66)	(246)	(47)	סך-הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
394	206	203	100	102	סך עלות ההטבה נטו
(344)	(361)	137	(146)	55	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

* כולל גידול בהתחייבות בסך כ-170 מיליון ש"ח בשל עדכון אומדן עלות תכנית הפרישה שהוכרזה בתחילת שנת 2020.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
1.71%	1.83%	1.21%	1.83%
0.5%-7.6%	1.1%-8.2%	0.5%-7.6%	1.1%-8.2%

שיעור היוון
שיעור גידול בתגמול⁽¹⁾

שיעורי עזיבה משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-7.6% לשנה.

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר			
1.67%	(0.19%)	1.71%	0.39%	1.81%
0.0%-7.6%	0.0%-7.6%	0.0%-7.6%	0.0%-7.6%	0.8%-7.9%

שיעור היוון
שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2023	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח					
407	427	395	(344)	(361)	(334)
(212)	(203)	(194)	248	235	225

שיעור היוון
שיעור גידול בתגמול

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג. לעניין השפעות הסכם השכר על ההנחות האקטואריות ראה סעיף ד' להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

4. נכסי תכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששוויין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,461	3,769	3,545	התחייבות לפיצויים
(3,429)	(3,742)	(3,515)	יעודות לפיצויים
32	27	30	התחייבות נטו

ג. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		תחזית *2023
	2022	2023	2022	2023	
מבוקר			בלתי מבוקר		
164	77	76	37	39	152

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2023.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	
2023	196
2024	370
2025	354
2026	337
2027-2031	1,365
2032 ואילך	2,772
סך-הכל	5,394

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

- ד.** בהמשך לאמור בביאור 22א(4) לדוחות הכספיים לשנת 2022 בדבר מגעים להסכם שכר קיבוצי, הכרזה על סכסוך עבודה בבנק ועיצומים שננקטו, בחודש יולי 2023 הגיעו הבנק וארגון העובדים להסכמות על הסכם שכר לשנים 2023-2027 אשר אושרו על-ידי דירקטוריון והנהלת הבנק ועל-ידי מועצת העובדים, וביום 2 באוגוסט 2023 נחתם הסכם מפורט על-ידי הצדדים. ההסכם מביא לידי ביטוי את תרומת העובדים לביצועי הבנק, את היערכות הבנק לשינויים המתרחשים בעולם הבנקאות והתמורות בשוק העבודה, ותומכות ביעדים האסטרטגיים של הבנק בתכנית "פועלים 2026". ההסכם השכר כולל, בין היתר, את הרכיבים העיקריים הבאים:
1. בנוסף למנגנוני הקידום/עליית השכר השוטפים הנהוגים בבנק, תשולם לעובדים הכלולים בהסכם הקיבוצי, תוספת שכר שקלית קבועה בסך של עד 1,000 ש"ח לעובד, שתשולם בפעילות לאורך שנות ההסכם, מתוכה תוספת של 300 ש"ח המותנית בהגעה לשיעור תשואה של 15% ומעלה בשנים 2026 ו-2027 (התוספות צמודות למדד), מתוך מטרה לחזק את חיבור העובדים ותרומתם לביצועי הארגון, ולעודד מצינות אישיות וארגונית.
 2. קמעונאית בשטח - תוספות ייעודיות נוספות לאוכלוסיות שונות בבנק, בדגש על מענקים ייחודיים והרחבת אפשרויות הקידום בדרגות לעובדי הסניפים, וכן שיפור תנאים נלווים לאוכלוסיות שונות בבנק. זאת, בין היתר, על מנת לתמוך בשיפור השירות ללקוחות, באמצעות העצמת מערך הסינוף והבנקאות הישירה.
 3. בתמורה להסכמות הקיבוציות בנושאים הארגוניים, יקבלו העובדים מענק בגובה שתי משכורות שיינתן בשני חלקים שווים בשנים 2023 ו-2024 בעלות כוללת של כ-200 מיליון ש"ח.
 4. קביעת מנגנון בונוס שנתי מעודכן של עד 2.5 משכורות לשנה תלוי תשואה להון במנעד תשואות שייקבע על-ידי הבנק מדי שנה.
 5. לשם תמיכה ביעדים האסטרטגיים של הבנק וכחלק מהיערכות הבנק לשינויים המתרחשים בעולם הבנקאות והתמורות בשוק העבודה, גובשו הסכמות שונות התורמות להגברת הגמישות הניהולית של הבנק והגברת הפיריון. בין היתר הוסכם על:
 - א. אפשרות לסיום העסקה על רקע אי התאמה של עד 30 עובדים קבועים במהלך תקופת ההסכם, על-פי מתווה מוסכם.
 - ב. על מנת לאפשר לבנק להיערך לשינויים התדירים בסביבה העסקית והטכנולוגית, להיות שחקן תחרותי בשוק ולגייס את העובדים המיומנים, המקצועיים והמבוקשים ביותר, הוסכם על המשך קליטת עובדים בחוזה אישי, בפרט בתחומי הטכנולוגיה ובמקצועות ייעודיים נוספים.
 - ג. הארכת תקופת הזמניות של עובדים זמניים קיימים לתקופה של עד 10 שנים באופן מדורג, ובתום ההסכם תקופת זמניות של 6 שנים באופן קבוע.
 - ד. מעבר צפוי של מטה הבנק - בקשר עם המעבר הצפוי של עובדי מטה הבנק ל"פועלים סנטר", הושגו הסכמות המבטיחות את המעבר לפועלים סנטר, לרבות אי תשלום בגין המעבר.
 - ה. במסגרת היערכות הבנק לעתיד, ינהלו הצדדים במהלך תקופת ההסכם משא ומתן על מבנה שכר חדש ופשוט יותר.
 - ו. עובדים שיתחילו לעבוד בבנק לאחר חתימת ההסכם לא יהיו זכאים לחלק מההטבות להן זכאים העובדים הקיימים (מענק בגין אי ניצול ימי מחלה, מענק 25 שנים וגילום הפקדות לקרן השתלמות מעל לתקרה).
 6. סכסוך העבודה עליו הכריזה ההסתדרות יסתיים ובתקופת ההסכם יהיה שקט תעשייתי.
- השפעת ההתקשרות בהסכם זה הינה גידול חד פעמי בהוצאת השכר, במחצית הראשונה של 2023, בסך כ-200 מיליון ש"ח (לפני מס) בגין המענק החד פעמי וכן הכרה בהפסד אקטוארי בסך של כ-80 מיליון ש"ח ברווח כולל אחר, בשל עדכון ההנחה אקטוארית של שיעור עליית שכר. בנוסף, להערכת הבנק, הוצאות השכר הקבועות בגין ההסכם (סעיפים 1 ו-2 לעיל), צפויות לגדול בכל שנה (ביחס לקודמתה) בכ-25 מיליון ש"ח בממוצע, כולל השפעות אקטואריות. בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2023 נכללה ההשפעה המצטברת כפי שהוערכה לאותו מועד. בדוחות כספיים אלה כלל הבנק עדכון הפרשה בסך של כ-80 מיליון ש"ח בהוצאות השכר בעיקר בגין המענק כאמור בסעיף 3 לעיל.
- ה.** ביום 21 במאי 2023 אישר הדירקטוריון הענקת מניות חסומות (ל-3 שנים מיום 1 בינואר 2023) למנכ"ל הבנק, חברי הנהלה, ומנהלים בכירים בבנק וכן מנהלים שפרשו מהבנק, בהיקף כולל של עד כ-0.03% מההון המופק של הבנק (עד 423,800 מניות) וזאת במסגרת יישום תכניות התגמול והסכמי ההעסקה הקיימים, כחלק מרכיב התגמול הקבוע לשנת 2022 אשר הוכר בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2022 ולפי מתאר. המניות הוקצו בחודש מאי 2023.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

- חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הבנק.
- מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.
- ביום 22 במאי 2023 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך 803 מיליון ש"ח, שהיווה כ-40% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון הראשון 2023 ואשר שולם ביום 14 ביוני 2023.
- במועד אישור דוחות כספיים אלה, בשים לב לתוצאות הכספיות, לצרכי ההון של הבנק ולמדיניות החלוקה כאמור, החליט דירקטוריון הבנק להכריז על חלוקת דיבידנד בסך 769 מיליון ש"ח, המהווה כ-40% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השני 2023 ואשר ישולם ביום 6 בספטמבר 2023.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. תשלום דיבידנד

מועד הכרזה	מועד תשלום	שיעור חלוקה*	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
14.08.2023	06.09.2023	40%	באגורות	במיליוני ש"ח
22.05.2023	14.06.2023	40%	60.048	803.0
08.03.2023	30.03.2023	30%	39.272	525.0
22.11.2022	11.12.2022	30%	40.095	536.0
14.08.2022	07.09.2022	30%	30.146	403.0

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.

ג. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
	במיליוני ש"ח	

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

46,745	44,446	49,449	הון עצמי רובד 1
46,745	44,446	49,449	הון רובד 1
14,349	13,173	13,612	הון רובד 2
61,094	57,619	63,061	סך-הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

386,550	371,418	396,991	סיכון אשראי
4,007	3,795	4,957	סיכונים שוק
25,020	23,652	27,492	סיכון תפעולי
415,577	398,865	429,440	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.70%	14.45%	14.68%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.23%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן:

- הקלה בגין תכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכות בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2022 ו-0.05% ליום 30 ביוני 2022).
 - השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.05% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023 (0.08% ליום 31 בדצמבר 2022 ו-0.05% ליום 30 ביוני 2022).
 - הקלה בגין יישום חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, אשר נפרסה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליום 30 ביוני 2023, השפעת ההקלה ליום 31 בדצמבר 2022 הייתה 0.04% וליום 30 ביוני 2022 הייתה 0.09%.
- (2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0% ו-13.5% בהתאמה (ראה [סעיף 7. להלן](#)). ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדירור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1			
46,503	44,218	49,343	סך ההון
(1)	(1)	(1)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
46,502	44,217	49,342	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(4)	(16)	(4)	מסים נדחים לקבל
(168)	(205)	(178)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1*
(172)	(221)	(182)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות ההתייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
141	176	106	סך התאמות בגין תכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1**
274	274	183	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1***
46,745	44,446	49,449	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
46,745	44,446	49,449	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
9,517	8,530	8,650	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
4,832	4,643	4,962	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
14,349	13,173	13,612	סך-הכל הון רובד 2
61,094	57,619	63,061	סך-הכל הון כולל

* היתרה ליום 30 ביוני 2023 כוללת סך של 130 מיליוני ש"ח, היתרה ליום 31 בדצמבר 2022 כוללת סך של 123 מיליוני ש"ח והיתרה ליום 30 ביוני 2022 כוללת סך של 158 מיליוני ש"ח הנובע מניכוי קו אשראי לבנק פוזיטיף בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים ראה [סעיף ט. להלן](#).
 ** התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף ח. להלן](#)) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
 *** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ה. השפעת התאמות בגין תכניות ההתייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.09%	10.92%	11.44%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות
0.04%	0.05%	0.02%	השפעת ההתאמות בגין תכניות ההתייעלות*
0.08%	0.08%	0.05%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים**
0.04%	0.09%	-	השפעת ההתאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע
11.25%	11.14%	11.51%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף ח. להלן](#)) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
 ** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

א. רכיבי הון ונכסי סיכון הנתונים לתנועתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023:

השפעת קיטון	השפעת גידול
ב-100 מיליוני ש"ח	ב-1 מיליארד ש"ח
בהון עצמי רובד 1	בסך נכסי הסיכון
באחוזים	באחוזים
(0.02%)	(0.03%)
יחס הון עצמי רובד 1	

א. יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2023, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקורות אירוע קיצון כאמור.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

ה. התייעלות תפעולית

במסגרת חוזרי הפיקוח על הבנקים ניתנו הקלות לבנקים שיבצעו התייעלות בכח אדם והתייעלות בתחום הנדל"ן. היקף תכנית התייעלות בכח אדם משנת 2020 בגינה חלות ההקלות הינו בסך של 352 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס. השפעת התכניות האמורות נזקפה להון, ולצרכי חישוב יחס הון ויחס מינוף מופחתת מההון הפיקוחי על פני 5 שנים, ממועד תחילת היישום של כל תכנית. יתרת השפעת ההקלות בגין תכניות התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 מוערכת בכ-0.02% ליום 30 ביוני 2023.

ט. שלוחת הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק מחזיקה 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף בתורכיה שעוסק בתחום הבנקאות העסקית. בהתאם לאסטרטגיית הבנק, פועל הבנק למכירת ההחזקה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. ביום 30 במרץ 2023 התקשר הבנק בהסכם למכירת החזקותו בבנק פוזיטיף בתמורה שעיקרה פירעון אשראי שהועמד לבנק פוזיטיף במועד השלמה של העסקה. האישורים הרגולטוריים הנדרשים לעסקה התקבלו והבנק פועל להשלמתה. ככל שתושלם העסקה, לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים שוקללו נכסי הסיכון בגין השלוחה בשיעור של 300%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

כמו-כן, לבנק קו אשראי לבנק פוזיטיבי שניתן בשיעור ריבית נמוך מתנאי השוק בהתחשב בעמדת הרגולטור התורכי ביחס לתמחור הקו וכן המצב המאתגר של הכלכלה התורכית ובנק פוזיטיבי. בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים בישראל, בשל התמחור האמור נוכחה יתרת קו האשראי מההון הפיקוחי. קו האשראי חודש בהיקף של כ-35 מיליון דולר בנובמבר 2022 ל-12 חודשים או עד למועד בו יחדל הבנק מלהיות בעל מניות בבנק פוזיטיבי, המוקדם מביניהם. מתוך קו האשראי מנוצל סך של כ-20 מיליון דולר לסוף יוני 2023. סך ההשפעות האמורות על יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק ליום 30 ביוני 2023 מסתכמות בהקטנה ב-0.05%.

י. כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים

בחודש אפריל 2023, ביצעה הפועלים הנפקות פדיון מוקדם מלא של כתבי התחייבות נדחים (סדרה יח') בהיקף של כ-1.2 מיליארד ש"ח. הסכום שנפדה לא מוכר בהון הפיקוחי החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2023.

יא. חוזר בנושא עדכון הוראה 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

ביום 22 במאי 2022 פורסם חוזר בנושא עדכון הוראה 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי. בהתאם לחוזר, לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנון או כוונה להגיש בקשה לשינוי ייעוד. השפעת החוזר נפרסה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליישום מלוא ההשפעה ביום 30 ביוני 2023. ביום 26 בינואר 2023 פורסם קובץ שאלות ותשובות הכולל הבהרות בקשר ליישום החוזר.

יב. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם כהוראת שעה חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד הבנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד הבנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0%).

	31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	30 ביוני 2023
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתוני המאוחד			
הון רובד 1*	46,745	44,446	49,449
סך החשיפות*	737,115	720,777	738,952
באחוזים			
יחס מינוף	6.34%	6.17%	6.69%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה	5.50%	5.50%	5.50%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה	6.00%	6.00%	6.00%

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף ח. לעיל](#)). השפעת ההקלה בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2023, המוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.01% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן עד ליום 31 בדצמבר 2024. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 ביוני 2023 מוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.03%.

	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות
באחוזים		
יחס מינוף	(0.01%)	(0.01%)

ב. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2023:

יחס מינוף	(0.01%)	(0.01%)
-----------	---------	---------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יג. יחס כיסוי הנזילות (LCR)

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 58.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
באחוזים		

א. בנתוני המאוחד

יחס כיסוי נזילות	126%	126%	122%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

ב. בנתוני הבנק

יחס כיסוי נזילות	126%	125%	121%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

יד. יחס מימון יציב נטו (NSFR)

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על-ידי התאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 ביוני 2022	ליום 30 ביוני 2023
באחוזים		

בנתוני המאוחד

יחס מימון יציב נטו	132%	130%	125%
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	100%	100%	100%

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	30 ביוני	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
1,424	1,248	1,430
996	924	916

1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך

2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם

3. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר			
1,275	1,143	103	502	67
1,269	1,136	103	499	67
(6)	(7)	-	(3)	-

הערך בספרים של האשראי שנמכר

תמורה שהתקבלה במזומן

סך-הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי

4. הבנק עושה שימוש בפוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבטוחות בשעבוד קרקע, פוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ") המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין ערבויות חוק מכר המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק, וכן, פוליסות ביטוח הלוואות לדיור (המבטוחות במשכנתאות) המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין הלוואות אלו אשר הועמדו ללקוחות החטיבה הקמעונאית. כלל הפוליסות מאפשרות את הפחתת נכסי הסיכון בשל העברת חלק מסיכוי האשראי בתחומים אלה למבטחים. הסכומים המבטחים בפוליסות האמורות הסתכמו בכ-41.8 מיליארד ש"ח ליום 30 ביוני 2023 בהשוואה לסך של כ-45.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

5. בהמשך לאמור בביאור 25.ב.14 לדוחות הכספיים לשנת 2022 בדבר הסכם לשיתוף פעולה משולש בין אלקטרה, כאל, הבנק, ותאגידים בשליטתם, בקשר עם מועדון לקוחות מבוסס כרטיס אשראי חוץ בנקאי שיונפק על-ידי כאל, ביום 30 באפריל 2023 התקבל אישור רשות התחרות לפיו ניתן למזג את מועדוני הצרכנות של ביט-כאל ושל אלקטרה, וכן ניתן פטור בתנאים מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסכם (לרבות תנאי שמורה על הצדדים לוודא שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות ואין בו כדי להגביל או לפגוע משמעותית בתחרות). הפטור ניתן לתקופה של 12 שנים אך הממונה על התחרות רשאית לסיים את תוקפו במועד שתקבע. בהמשך לדיונים מול רשות התחרות ולתנאים שנקבעו בפטור, לרבות בנוגע לאשראי, ניהלו הצדדים משא ומתן לעדכון חלק מההסכמות המסחריות שבהסכם. ביום 7 באוגוסט 2023 התקיימו התנאים המתלים הנוספים והעסקה הושלמה. במסגרת זו, בין היתר, נחתם בין הצדדים תיקון להסכם בו עודכנו חלק מההסכמות המסחריות לרבות בנוגע לתשלומים מכלל ולהתחשבות בין הצדדים בגין הוצאות. פעילות המועדון תושק בשבועות הקרובים.

6. בהמשך לאמור בביאור 25.ג.2 לדוחות הכספיים לשנת 2022, ביום 19 במרץ 2023 הבנק ופרימיום אקספרס חתמו על הסכם מפורט ביחס להנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי American Express. תוקף ההסכם הינו רטרואקטיבי החל מיום 1 באפריל 2022 ולמשך 8 שנים.

ב. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה ללקוחותיה, ללקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות.

לדעת הנהלת הבנק, בין היתר בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible) (ולכן לא קיימת בגינה הפרשה), מסתכם ליום 30 ביוני 2023 בכ-1,024 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות המהותיות, לרבות בקשות לאישורן כתובענות ייצוגיות, ראה [ביאור 25.ה.א](#) (א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "הדוחות לשנת 2022"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 25.ה.א) האמור, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לתביעה ייצוגית המתוארת בביאור 25.ה.א.6 לדוחות לשנת 2022 שעניינה תובענה ייצוגית שהוגשה נגד 7 בנקים, בכללם הבנק, לבית המשפט המחוזי בירושלים, בטענה, בין היתר, להפרה לכאורה של הבנק את הוראות חוק נתוני אשראי תשע"ו-2016 ותקנות מכוחו, ביום 9 במרץ 2023 ניתן פסק דין בו אישר בית המשפט את הסכם הפשרה בין הצדדים. בהתאם להסכם הפשרה, ישלם הבנק (כמו גם הבנקים אחרים) סכום של 100,000 ש"ח למבקש ובא כוחו ויתוקן אופן דיווח הבנק למאגר נתוני האשראי. הסכם הפשרה יהווה מעשה בית דין להליכים ייצוגיים הנוגעים לסוגיות אשר נידונו בגדרי הליך.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

2. באשר לתביעה ייצוגית המתוארת בביאור 25.ה.א.10 לדוחות לשנת 2022 שהוגשה על-ידי המועצה הישראלית לצרכנות כנגד הבנק, תשעה בנקים נוספים ושתי חברות פרטיות בה נטען, בין היתר, כי משיכת כספים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/פרטיים משיתה על הלקוחות חיוב כפול וזאת מבלי שניתן על כך גילוי כדון. בחודש יוני 2023 הוגשה עמדה נוספת מטעם המפקח על הבנקים, בה חזר המפקח על עמדתו לפיה, בנק מנפיק ראשי לגבות עמלת ערוץ ישיר בגין משיכה במכשיר אוטומטי חוץ בנקאי, גם אם במכשיר הפרטי לא הוצג ללקוח שיעור העמלה המדויק שאותו יגבה הבנק.

ב. בנוסף, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות (לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות) מהותיות שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן.

1. ביום 4 ביוני 2023 הוגשו נגד הבנק כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית לבית משפט המחוזי בתל-אביב, המחלקה הכלכלית. בבקשה נטען, כי הבנק אינו משלם ריבית על יתרות זכות בחשבונות עו"ש בבנק, על דרך מתן ריבית ישירה, או על דרך הפעלת פיקדונות/מנגנונים אוטומטיים המאפשרים העברה "אוטומטית" של יתרות זכות בחשבון העו"ש לפיקדון יומי צובר ריבית. כן נטען, כי הבנק אינו מגלה ללקוחותיו את דבר קיומם של פיקדונות כאלה וכתוצאה מכך הלקוחות אינם מקבלים את ריבית על יתרות זכות בחשבון העו"ש, וכי בכך הבנק מפר הוראות דין שונות, חובות גילוי ומתעשר שלא כדון. הסעד המבוקש בבקשה הוא פיצוי הנאמד בשלב זה בסך של מעל 1 מיליארד ש"ח וצווי עשה. למיטב ידיעת הבנק, הוגשה בקשה להכרה בתובענה כייצוגית בנושא דומה נגד בנקים אחרים.

2. ביום 12 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק לבית משפט המחוזי מרכז-לוד. בבקשה נטען, כי הבנק מפחית את הריבית (או לא מעלה אותה כפי הצורך) לאחר ההפקדה או במהלך חידוש הפיקדון בפיקדונות מסוגים שונים (לרבות פיקדונות הצמודים לריבית הפריים או לעוגן חיצוני אחר), כי הבנק אינו מודיע על כך ללקוחותיו כנדרש, וכי בכך הבנק מפר הסכם ומעלה רוחויו שלא כדון. הסעד המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי התובע בסך מעל 300 מיליון ש"ח וצווי עשה.

3. ביום 25 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים מעדכנים את ריבית החובה באשראי הצמוד לריבית הפריים, במלוא שיעור ההעלאה של ריבית בנק ישראל, ללא שיקול דעת ובאופן פסול, בין היתר, מאחר שהבנקים אינם מעלים באותו שיעור את ריבית הזכות המשולמת על ידם בגין המקורות המשמשים אותם למימון האשראי (פיקדונות וכד'). הסעד הכספי הכולל המוערך נגד כל הבנקים, נכון למועד הגשת התביעה, הוא 5.8 מיליארד ש"ח, וכנגד הבנק הוא מוערך בסך של 1.456 מיליארד ש"ח.

4. ביום 23 ביולי 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית משפט המחוזי מרכז. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים לא מגלים ללקוח המפקיד בפיקדון באמצעות האינטרנט, באפליקציה, או באמצעי רחוק אחר, כי הריבית המוצעת לו באמצעים אלו הינה ריבית נמוכה מריבית שיכול היה לקבל לו פעל מול הבנק באמצעים אחרים; כי בכך נשללת ממנו היכולות לקבל החלטה מושכלת ולפעול לשפר את מצבו. הסעד הכספי המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי המבקש בסך של כ-984 מיליון ש"ח (נגד כלל הבנקים) ולטענת המבקש בכל חודש גדל סכום זה בכ-104 מיליון ש"ח.

5. הוגשו נגד הבנק ושלושה בנקים נוספים כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית לבית משפט המחוזי בתל-אביב-יפו. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק יוצר מצג מטעה ללווים, כאילו בעת מתן הלוואה לדירור ובמהלך חייה של הלוואה, מהווה רכישת פוליסת ביטוח מבנה, קיומה ושעבודה לטובת הבנק תנאי לקבלת הלוואה מובטחת במשכנתא, וכי הוא דורש בפועל רכישתה וקיומה של פוליסה כאמור. זאת, גם במקרה בו אין חובה לרכישת ביטוח מבנה ובניגוד להוראות המפקח על הבנקים, לפיהן הבנק אינו רשאי לחייב את הלווה לרכוש ביטוח מבנה בערך העולה על יתרת הלוואה בניכוי ערך הקרקע המתייחס לדירה ובתוספת של עד 20% מהיתרה. בין היתר מבוקש סעד של פיצוי בגין עלות פוליסות ביטוח מבנה אשר הונפקו במהלך 7 השנים האחרונות ושועבדו לטובת הבנק, כאשר לא היה הכרח לרכוש אותן לפי ההוראות האמורות של המפקח על הבנקים.

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

לפרטים בדבר הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות, ראה [ביאור 25.ה.ג. \(ג\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#) (להלן: "הדוחות לשנת 2022"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס לביאור 25.ה.ג. (ג), למעט כמפורט להלן:

1. ביום 30 במרץ 2023 הוגשה לבית המשפט על-ידי בעל מניות בבנק בקשה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות תשנ"ט-1999. עניינה של הבקשה בטענה כי התגמול המוענק ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, למנכ"ל ולנושאי משרה אחרים בבנק ובפועלים שווייץ, בעבר ובהווה, חורג מהתקרה הקבועה בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016. עיקר הטענה הינו שהבנק אינו כולל בחישוב התקרה בגין השכר המשולם על ידו רכיבי מס שכר או מע"מ המשולם בגין התגמול. למבקש גם טענות בנוגע לאי קבלת האישורים הדרושים באסיפה הכללית לצורך תגמול נושאי המשרה ובנוגע לפגמים בגילוי ביחס לתגמול שניתן. למיטב ידיעת הבנק, בקשות דומות הוגשו גם כנגד בנקים נוספים. בחודש אוגוסט 2023 הגיש הבנק את תשובתו לבית המשפט בגדרה דחה את טענות המבקש.

2. באשר לתביעה נגזרת המתוארת בסעיף 25.ה.ג.1. לדוחות לשנת 2022 בטענה כי על המשיבים לפצות את הבנק בגין נזקים שנגרמו לו במעשיהם ומחדליהם בקשר עם חקירת המס האמריקאית, שבמסגרתה הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה והתנגדות של בעל מניות להסדר הפשרה, ביום 8 במרץ 2023 הגיש המתנגד את תגובתו להבהרות היועצת המשפטית לממשלה וכן את תגובתו לתשובת המשיבים להתנגדות. ביום 20 באפריל 2023 התקיים דיון בתיק, ביום 2 ביולי 2023 התקיים דיון נוסף בתיק, במסגרתו הודיע ב"כ נושאי המשרה, כי שישה נושאי משרה ישיבו לבנק בונסים בסך כולל של 2.25 מיליון ש"ח, האמור מקובל על הבנק ועל המבקשת. ביום 9 ביולי 2023 הודיע המתנגד לסכום שהוצע על-ידי נושאי המשרה

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

אשר לטענתו נמוך מידי. ביום 17 ביולי 2023 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את התייחסותה במסגרתה ציינה, בין היתר, כי על בית המשפט לקבל התייחסות ונימוקים מצד נושאי המשרה והבנק בקשר עם הסכום האמור. עתה הצדדים להסדר הפשרה (המבקשת, נושאי המשרה והבנק) רשאים להגיב לעמדות המתנגד היועצת המשפטית.

3. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת לפי סעיף 198א לחוק החברות תשנ"ט-1999 המתוארת בסעיף 25.ה.ג. לדוחות לשנת 2022 בקשר עם חקירה המתנהלת בארצות-הברית בחשד כי קבוצת הבנק שימשה צינור להחזקה ולהעברת כספי שוחד ששולמו לבכירי ארגון הכדורגל FIFA ("בקשת הגילוי"), ביום 5 ביולי 2023 הגיש המבקש בקשה נוספת למתן פסק דין, במסגרתה אף נמסר, בין היתר, כי קיימת מחלוקת בין המבקש לבין באי-כוחו. אגב כך, בהודעה מאוחרת ב"כ המבקש ביקשו כי ייקבע דיון בנושא זה.

4. באשר לבקשה לגילוי מסמכים לפני תביעה נגזרת המתוארת בביאור 25.ה.ג. לדוחות לשנת 2022, שעניינה בטענות בדבר נזקים שנגרמו לבנק בשל היבטים מייסודיים הנוגעים לתשלומים ששילם הבנק לרשויות בפרשת חקירת המס האמריקאית, דיון בערעור שהוגש נדחה ליום 27 בדצמבר 2022.

5. באשר לתביעה הנגזרת המתוארת בביאור 25.ה.ג. לדוחות לשנת 2022, שעניינה, בין היתר, בטענות לכשלים של הבנק בהעמדת אשראי לחברות מקבוצת מר אליעזר פישמן ("קבוצת פישמן"), במסגרתו דווח על בקשה להארכת מועד שהוגשה לבית המשפט העליון בקשר עם צו גילוי מסמכים ובהמשך להסדר הפשרה שאושר על-ידי בית המשפט ביום 8 בינואר 2023, ביום 20 במרץ 2023, נמחק בהסכמת הצדדים ההליך בבית המשפט העליון. בכך בא ההליך לסיומו.

6. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, המתוארת בביאור 25.ה.ג. בדוחות לשנת 2022, ועניינה, בין היתר, בטענה לעניין העמדת אשראי בהיקף של כמיליארד ש"ח, לחברות הנמנות על קבוצת "ידיעות אחרונות" ולבעל השליטה בקבוצה, באשר לבקשת רשות הערעור שהגישה המבקשת על החלטת בית המשפט המחוזי מיום 29 בספטמבר 2022, ביום 3 ביולי 2023 בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

7. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, המתוארת בביאור 25.ה.ג. בדוחות לשנת 2022, בקשר לעסקת מכירת מניות ידיעות אחרונות, שהיו משועבדות לבנק להבטחת פירעון חובות חברות קבוצת פישמן, למר ארנון (נוני) מוזס. בעקבות החלטת שניתנה ביום 3 ביולי 2023 על-ידי בית המשפט העליון בהליך המתואר בס' 6.ג. לעיל, ביום 20 ביולי 2023 הגישה המבקשת בקשת גילוי מסמכים עדכנית (בצירוף קובץ נספחים עדכני) ונקבע כי הבנק יגיש תשובתו לבקשת הגילוי עד ליום 12 בנובמבר 2023.

8. באשר לפסק דין ופסק דין משלים בשתי תובענות ייצוגיות נגד מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ (שהבנק אינו צד להם), טענות מיטב דש כלפי הבנק בהקשר זה (אשר נדחו על-ידי הבנק), ערעורים שהוגשו לבית המשפט העליון והליך גישור אליו הופנו הצדדים בתובענות כמתואר בביאור 25.ה.ג. לדוחות לשנת 2022, ביום 2 במאי 2023 מיטב דש דיווחה כי התקשרה בהסדר פשרה אשר הוגש לבית המשפט העליון, שעיקריו הם כי מיטב דש תשיב לעמיתים שהוגדרו בהחלטת בית המשפט כחברי קבוצת התובעים, סכום כולל של 120 מיליון ש"ח, בתוספת גמול ושכר טרחה בסכום כולל של 18 מיליון ש"ח, אשר טרם הוכרע אם ישולמו בנוסף או מתוך סכום ההשבה. בנוסף, הסדר הפשרה בין הצדדים בתובענות קובע כי מיטב דש תהיה רשאית לגבות דמי ניהול בהתאם לתנאיו. הסדר הפשרה בין הצדדים בתובענות קובע סילוק סופי, מוחלט ובלתי חוזר של כל טענה ו/או דרישה בכל הקשור לעילות התביעה במישורין ו/או בעקיפין. תוקפו של הסדר הפשרה מותנה בקבלת אישור בית המשפט. ביום 3 ביולי 2023 הורה בית המשפט העליון שהליך אישור הסדר הפשרה יתנהל בבית המשפט המחוזי.

א. בהמשך לביאור 10.1. לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022, בדבר הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א:

א. בנוגע להסדר מסוג Deferred Prosecution Agreement (כתב אישום נדחה) ("DPA") בין הבנק לבין ה-DOJ, המתייחס לפעילות הבנק ועסקי הבנק מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002-2014) - ביום 1 במאי 2023, בחלוף שלוש שנים ממועד הסדר ה-DPA ובהתאם להוראותיו, אישר בית המשפט הפדרלי בארצות-הברית (בניו-יורק) בצו את ביטולו של כתב האישום וההליך הפלילי כנגד הבנק. הצו האמור ניתן לבקשת ה-DOJ אשר ציין בבקשה כי להבנתו הבנק קיים במלואן את התחייבויותיו על-פי ה-DPA. הצו האמור מביא לסיומם את ההליכים הפליליים בהם נקט ה-DOJ כנגד הבנק.

ב. בנוגע להסדר מסוג Plea Agreement (הסדר טיעון) בין ה-DOJ ובין הפועלים שוויץ בע"מ (לשעבר, בנק הפועלים (שוויץ) בע"מ) המתייחס לפעילות הפועלים שוויץ ועסקי הפועלים שוויץ מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002-2014) לא חל שינוי לעומת המתואר בביאור 10.25. לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022.

א. בנוגע ל-Cease and Desist Order שהוצא על-ידי ה-Board of Governors of the Federal Reserve System ("ה-Fed") ולהסדר מסוג Consent Order שהוצא על-ידי הרשות לשירותים פיננסיים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services ("ה-NYDFS") - Consent Order וה-Cease and Desist Order מחייבים את הבנק ליטול על עצמו מספר התחייבויות, ובכלל זה במיקוד פעילות הסניף בניו-יורק, בין היתר בקשר עם הליכים משמעתיים כנגד עובדים, בקרות פנימיות, דיווח ושיטות פעולה. הליכים מנהליים אלה כנגד הבנק עדיין תלויים ועומדים והם בתוקף עד החלטה אחרת של ה-FED וה-NYDFS בהתאמה.

ד. בנוגע להסדר מסוג Non Prosecution Agreement (הסכם בדבר אי העמדה לדיון) ("NPA") בין ה-DOJ לבין הבנק והפועלים שוויץ בקשר עם חקירת פיפ"א, ביום 30 לאפריל 2023 הסתיים גם הסדר ה-NPA בקשר לחקירת פיפ"א בהתאם להוראותיו.

הסדרים עם הרשויות האמריקאיות על נספחיהם זמינים לקריאה באתר הבנק בכתובת <https://www.bankhapoalim.co.il/he/about/arrangements>. יצוין כי ההסדרים עם ה-DOJ כוללים התחייבויות של הבנק ושל הפועלים שוויץ להמשיך ולשתף פעולה עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2023			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
82,560	76,889	5,671	חוזי Forward-Futures
4,495	4,495	-	אופציות שנכתבו
4,245	4,245	-	אופציות שנקנו
822,390	788,030	34,360	Swaps ⁽¹⁾
913,690	873,659	40,031	סך-הכל ⁽²⁾
29,392	-	29,392	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
382,801	358,064	24,737	חוזי Forward-Futures
33,364	33,364	-	אופציות שנכתבו
32,937	32,540	397	אופציות שנקנו
49,022	48,832	190	Swaps
498,124	472,800	25,324	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
63,777	63,777	-	חוזי Forward-Futures
28,772	27,551	1,221	אופציות שנכתבו
27,874	27,551	323	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
115,672	115,124	548	Swaps
236,095	234,003	2,092	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
28	28	-	חוזי Forward-Futures
33	33	-	אופציות שנכתבו
33	33	-	אופציות שנקנו
94	94	-	סך-הכל
1,648,003	1,580,556	67,447	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps התאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 404,331 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 37,700 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 27,747 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 27,551 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2022			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
71,002	65,762	5,240	חוזי Forward-Futures
6,229	6,120	109	אופציות שנכתבו
6,856	6,502	354	אופציות שנקנו
431,442	407,934	23,508	Swaps ⁽¹⁾
515,529	486,318	29,211	סך-הכל ⁽²⁾
17,556	-	17,556	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
286,963	262,507	24,456	חוזי Forward-Futures
32,518	32,518	-	אופציות שנכתבו
31,465	31,145	320	אופציות שנקנו
39,714	39,392	322	Swaps
390,660	365,562	25,098	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
43,397	43,397	-	חוזי Forward-Futures
34,336	32,836	1,500	אופציות שנכתבו
33,286	32,836	450	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
67,596	66,805	791	Swaps
178,615	175,874	2,741	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
46	46	-	חוזי Forward-Futures
68	68	-	אופציות שנכתבו
66	66	-	אופציות שנקנו
180	180	-	סך-הכל
1,084,984	1,027,934	57,050	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps התאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 216,455 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 37,869 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 24,502 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 32,836 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2022			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי ריבית			
96,272	90,810	5,462	חוזי Forward-Futures
4,730	4,621	109	אופציות שנכתבו
6,108	5,752	356	אופציות שנקנו
639,589	608,907	30,682	Swaps ⁽¹⁾
746,699	710,090	36,609	סך-הכל ⁽²⁾
27,138	-	27,138	מזה: נגזרים מגדרים
חוזי מטבע-חוץ			
308,668	288,091	20,577	חוזי Forward-Futures
30,807	30,807	-	אופציות שנכתבו
29,432	29,000	432	אופציות שנקנו
39,673	39,324	349	Swaps
408,580	387,222	21,358	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
חוזים בגין מניות			
46,244	46,244	-	חוזי Forward-Futures
20,365	18,994	1,371	אופציות שנכתבו
19,394	18,994	400	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
70,912	70,242	670	Swaps
156,915	154,474	2,441	סך-הכל
חוזי סחורות ואחרים			
69	69	-	חוזי Forward-Futures
15	15	-	אופציות שנכתבו
25	25	-	אופציות שנקנו
109	109	-	סך-הכל
1,312,303	1,251,895	60,408	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps התאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 302,054 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 39,298 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 13,182 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 18,994 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2023						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
10,958	9,975	983	11,681	10,214	1,467	חוזי ריבית
521	-	521	1,123	-	1,123	מזה: נגזרים מגדרים
6,648	6,497	151	8,926	8,762	164	חוזי מטבע-חוץ
4,345	4,323	22	4,297	4,275	22	חוזים בגין מניות
3	3	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
21,954	20,798	1,156	24,905	23,252	1,653	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
21,954	20,798	1,156	24,905	23,252	1,653	יתרה מאזנית
1,495	1,296	199	1,551	1,345	206	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 56 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליוני ש"ח.

30 ביוני 2022						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
7,841	7,196	645	7,890	7,017	873	חוזי ריבית
314	-	314	679	-	679	מזה: נגזרים מגדרים
8,072	7,847	225	10,604	10,152	452	חוזי מטבע-חוץ
3,795	3,773	22	3,879	3,857	22	חוזים בגין מניות
9	9	-	9	9	-	חוזי סחורות ואחרים
19,717	18,825	892	22,382	21,035	1,347	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
19,717	18,825	892	22,382	21,035	1,347	יתרה מאזנית
2,159	2,046	113	2,538	2,444	94	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 26 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 6 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2022						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
10,913	10,047	866	11,264	9,852	1,412	חוזי ריבית
469	-	469	1,172	-	1,172	מזה: נגזרים מגדרים
5,921	5,644	277	8,368	8,250	118	חוזי מטבע-חוץ
2,223	2,189	34	2,255	2,222	33	חוזים בגין מניות
4	4	-	4	4	-	חוזי סחורות ואחרים
19,061	17,884	1,177	21,891	20,328	1,563	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
19,061	17,884	1,177	21,891	20,328	1,563	יתרה מאזנית
1,492	1,236	256	1,837	1,589	248	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 59 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 18 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. גידור חשבונאי

1. השפעה של גידור חשבונאי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	*2022	2023	*2022	2023
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מבוקר	בלתי מבוקר			
(847)	(538)	142	(298)	(129)
870	548	(141)	305	140
* סווג מחדש.				

רווח (הפסד) מגידור שווי הוגן

פריטים מגודרים

נגזרים מגדרים

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022		יתרה ליום 30 ביוני 2022		יתרה ליום 30 ביוני 2023	
הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים
מבוקר		בלתי מבוקר			
(1,130)	15,168	(667)	13,687	(1,014)	14,207
(359)	3,212	(264)	3,315	(380)	3,374
(69)	9,702	(10)	1,940	(74)	11,237
* סווג מחדש.					

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2022	2023	2022	2023
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
מבוקר	בלתי מבוקר			
(267)	(40)	17	(46)	197
6,826	6,035	3,186	4,901	1,336
27	17	29	7	21
-	1	1	1	1
6,586	6,013	3,233	4,863	1,555

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2023						
סך-הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
24,905	2,430	4,356	-	3,289	14,506	324
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(15,493)	(636)	(933)	-	(1,946)	(11,978)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(6,034)	(176)	(2,676)	-	(1,176)	(2,006)	-
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
3,378	1,618	747	-	167	522	324
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾						
23,101	3,323	10,405	70	1,106	7,874	323
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
26,479	4,941	11,152	70	1,273	8,396	647
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
21,954	2,362	2,966	220	2,169	13,987	250
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(15,493)	(636)	(933)	-	(1,946)	(11,978)	-
מכשירים פיננסיים						
(3,558)	(649)	(842)	(220)	-	(1,847)	-
ביטחון במזומן ששוועד						
2,903	1,077	1,191	-	223	162	250
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

30 ביוני 2022						
סך-הכל	אחרים*	גופים מוסדיים*	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
22,382	2,281	7,968	83	2,502	9,276	272
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(12,808)	(809)	(1,436)	(59)	(1,932)	(8,572)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(5,811)	(776)	(4,346)	-	(61)	(628)	-
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
3,763	696	2,186	24	509	76	272
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים* ⁽¹⁾						
11,931	1,332	5,249	60	2,180	2,613	497
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים*						
15,694	2,028	7,435	84	2,689	2,689	769
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
19,717	2,492	3,151	61	2,873	10,883	257
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(12,808)	(809)	(1,436)	(59)	(1,932)	(8,572)	-
מכשירים פיננסיים						
(3,173)	(643)	(552)	-	(229)	(1,749)	-
ביטחון במזומן ששוועד						
3,736	1,040	1,163	2	712	562	257
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

* מתכונת הגילוי הותאמה בעקבות יישום הוראות SA-CCR.

- (1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
- (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך של 56 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 10 מיליוני ש"ח (30.06.22: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 26 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 6 מיליוני ש"ח, 31.12.22: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 59 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 18 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2022						
סך-הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	ברוסות
21,891	2,112	5,358	10	2,535	11,478	398
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(14,090)	(487)	(989)	(10)	(2,335)	(10,269)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
(4,989)	(346)	(3,514)	-	(182)	(947)	-
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
2,812	1,279	855	-	18	262	398
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾						
19,370	2,842	9,957	53	3,276	2,991	251
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
22,182	4,121	10,812	53	3,294	3,253	649
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾						
19,061	2,408	1,929	134	2,351	12,045	194
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
(14,090)	(487)	(989)	(10)	(2,335)	(10,269)	-
מכשירים פיננסיים						
(3,568)	(1,725)	(324)	(95)	(1)	(1,423)	-
ביטחון במזומן ששועבד						
1,403	196	616	29	15	353	194
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך של 56 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 10 מיליוני ש"ח (30.06.22: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 26 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 6 מיליוני ש"ח, 31.12.22: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 59 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 18 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

30 ביוני 2023					
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
בלתי מבוקר					
					חוזי ריבית
37,700	6,894	17,257	7,508	6,041	שקל-מדד
875,990	82,658	260,395	162,357	370,580	אחר
498,124	18,901	50,759	129,041	299,423	חוזי מטבע-חוץ
236,095	137	6,015	93,675	136,268	חוזים בגין מניות
94	-	-	24	70	חוזי סחורות ואחרים
1,648,003	108,590	334,426	392,605	812,382	סך-הכל

30 ביוני 2022					
בלתי מבוקר					
1,084,984	87,683	269,299	331,480	396,522	סך-הכל

31 בדצמבר 2022					
מבוקר					
1,312,303	93,285	283,650	370,033	565,335	סך-הכל

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

- הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן.
 - **מגזר בנקאות פרטית:** אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליוני ש"ח.
 - **מגזר משקי בית:** אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
 - **מגזר עסקים זעירים וקטנים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי קטן מ-50 מיליוני ש"ח.
 - **מגזר עסקים בינוניים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
 - **מגזר עסקים גדולים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
 - **מגזר ניהול פיננסי:** כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעילויות נוספות, כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.
 - **מגזר גופים מוסדיים:** כולל קופות-גמל, קרנות נאמנות, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות וחברות ביטוח, בהתאם להגדרות המפקח על הבנקים.
 - **מגזר אחר:** כולל פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק אשר לא שויכו למגזרים האחרים.
- בנוסף, בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים, כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו וחבותו שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח, ניתן לסווג את הלקוח למגזר עסקים גדולים. כאשר חבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח, ניתן לסווג את הלקוח למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה.
- כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות לבנק, ניתן לסווג את הלקוח לפי סך נכסיו הפיננסיים בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), בהתאם לכללים שפורטו בהוראה.
- יצוין כי הבנק מבצע פעולות שונות להשגת המידע על מחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. עם זאת, במקרים מסוימים, בהיעדר מידע על מחזור הפעילות, סיווג הלקוח נקבע על בסיס הערכות ואומדנים המבוססים על היכרות הבנק עם הלקוח ופעילותו. הבנק פועל להשלמת הנתונים ללקוחות אלה. חלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים המבוצעת בהלימה לכללי החלוקה המשמשים את הבנק בגישת ההנהלה - לפירוט ראה [ביאור 12א](#) להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי הלוואות לדיור		מזה: הלוואות לדיור
8,622	500	8,122	-	2,033	23	1,650	691	1,146	9	(5)	1,856	2,570	הכנסות ריבית מחיצוניים
(4,327)	(279)	(4,048)	-	(895)	(749)	(614)	(266)	(525)	(319)	-	-	(680)	הוצאות ריבית לחיצוניים
4,295	221	4,074	-	1,138	(726)	1,036	425	621	(310)	(5)	1,856	1,890	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	-	-	-	(985)	772	(415)	(77)	403	442	2	(1,492)	(140)	בינמגזרי
4,295	221	4,074	-	153	46	621	348	1,024	132	(3)	364	1,750	סך הכנסות ריבית, נטו: הכנסות שאינן מריבית:
414	2	412	-	412	15	-	(10)	4	1	-	(10)	(10)	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,016	14	1,002	73	39	19	169	79	252	33	105	10	338	עמלות והכנסות אחרות
1,430	16	1,414	73	451	34	169	69	256	34	105	-	328	סך הכנסות שאינן מריבית
5,725	237	5,488	73	604	80	790	417	1,280	166	102	364	2,078	סך הכנסות
579	(38)	617	-	12	7	32	167	204	-	-	62	195	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,181	109	2,072	42	91	40	208	122	506	59	36	131	1,004	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
2,181	109	2,072	42	91	40	208	122	506	59	36	131	1,004	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,965	166	2,799	31	501	33	550	128	570	107	66	171	879	רווח (הפסד) לפני מסים
1,056	67	989	12	163	11	204	48	198	38	23	63	315	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,909	99	1,810	19	338	22	346	80	372	69	43	108	564	רווח (הפסד) לאחר מסים
13	-	13	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
1,922	99	1,823	19	351	22	346	80	372	69	43	108	564	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,922	99	1,823	19	351	22	346	80	372	69	43	108	564	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור		
672,045	29,301	642,744	243	266,107	2,866	113,559	40,022	57,056	691	5,511	128,175	162,200	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,201	-	1,201	-	1,201	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
400,027	18,394	381,633	-	-	2,479	116,131	40,866	57,973	696	5,511	128,680	163,488	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
406,223	19,659	386,564	-	-	2,785	118,730	41,459	58,681	745	5,015	129,352	164,164	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,287	250	3,037	-	-	-	971	668	481	-	-	698	917	יתרת חובות לא צוברים
333	6	327	-	-	-	227	-	48	-	-	-	52	יתרת חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
621,193	25,797	595,396	5	91,588	94,251	69,926	33,700	98,833	39,235	-	-	167,858	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
527,892	24,485	503,407	-	-	94,235	69,924	33,555	98,627	39,233	-	-	167,833	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
529,703	23,970	505,733	-	-	98,517	69,232	32,560	97,075	40,128	-	-	168,221	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
426,311	25,199	401,112	3,469	24,901	5,134	135,717	50,600	70,668	1,427	4,566	70,878	109,196	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
429,440	25,466	403,974	3,553	24,866	5,211	137,752	51,123	70,060	1,456	4,628	71,226	109,953	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
729,068	-	729,068	3,703	88,476	350,981	98,612	22,741	47,075	51,719	-	-	65,761	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
1,999	109	1,890	-	-	3	476	232	469	3	(3)	364	707	מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור
2,097	69	2,028	-	-	40	145	116	555	129	-	-	1,043	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור
199	43	156	-	153	3	-	-	-	-	-	-	-	אחר
4,295	221	4,074	-	153	46	621	348	1,024	132	(3)	364	1,750	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 23.5 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי הלוואות לדיור	
4,304	219	4,085	-	401	8	716	329	636	6	3	1,541	1,989
(1,117)	(42)	(1,075)	-	(614)	(124)	(88)	(68)	(49)	(30)	-	-	(102)
3,187	177	3,010	-	(213)	(116)	628	261	587	(24)	3	1,541	1,887
-	(13)	13	-	1,066	155	(228)	(20)	11	61	-	(1,206)	(1,032)
3,187	164	3,023	-	853	39	400	241	598	37	3	335	855
(19)	16	(35)	-	(38)	17	(5)	(16)	5	1	-	-	1
920	9	911	34	48	24	138	80	237	38	65	11	312
901	25	876	34	10	41	133	64	242	39	65	11	313
4,088	189	3,899	34	863	80	533	305	840	76	68	346	1,168
91	41	50	-	-	3	(77)	77	57	-	-	6	(10)
1,996	124	1,872	23	82	41	163	106	478	51	43	114	928
-	-	-	(14)	14	-	-	-	-	-	-	-	-
1,996	124	1,872	9	96	41	163	106	478	51	43	114	928
2,001	24	1,977	25	767	36	447	122	305	25	25	226	250
704	22	682	6	260	13	160	42	104	9	9	79	88
1,297	2	1,295	19	507	23	287	80	201	16	16	147	162
46	-	46	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-
1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	16	147	162
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	16	147	162

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: הלוואות לדיור	
638,751	*28,748	*610,003	225	*261,104	3,619	*94,647	38,209	59,316	811	*3,691	120,304	152,072
1,120	-	1,120	-	1,120	-	-	-	-	-	-	-	-
*369,694	16,352	*353,342	-	-	3,391	*96,807	38,755	60,228	814	*3,691	120,747	153,347
377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	*4,618	122,947	157,744
3,263	604	2,659	-	-	-	1,008	406	416	-	-	563	829
87	-	87	-	-	-	2	7	41	-	-	-	37
593,463	22,376	571,087	1	72,090	89,004	78,563	35,493	98,217	36,118	-	-	161,601
519,679	21,516	498,163	-	-	88,968	78,176	35,313	98,010	36,117	-	-	161,579
529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	-	-	164,394
395,865	22,505	373,360	4,432	21,437	4,558	113,002	51,133	73,027	1,189	4,138	68,568	104,582
398,865	23,355	375,510	4,296	21,629	5,248	114,077	51,032	72,432	1,220	4,139	69,545	105,576
*754,470	-	*754,470	4,364	*90,183	352,616	114,894	28,692	44,737	52,673	-	-	66,311
פיצול הכנסות ריבית, נטו:												
*1,932	*167	*1,765	-	*-	3	352	211	494	1	3	335	704
*412	*9	*403	-	*-	34	48	30	104	36	-	-	151
*843	*(12)	*855	-	*853	2	-	-	-	-	-	-	-
3,187	164	3,023	-	853	39	400	241	598	37	3	335	855

- * סווג מחדש. הסיווג מחדש של פיצול הכנסות הריבית נטו למרווחים מפעילות מתן אשראי, קבלת פיקדונות ואחר בוצע על מנת לשקף את הפער בין הכנסות והוצאות הריבית ביחס למחירי העברה הרלוונטיים. הכנסות הריבית, נטו המיוחסות למגזר ניהול פיננסי, סווגו לסעיף "אחר".
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזכה: מזה: כרטיסי אשראי	
16,144	947	15,197	-	3,696	40	3,052	1,285	2,225	17	-	3,490	4,882
(7,812)	(516)	(7,296)	-	(1,607)	(1,356)	(1,161)	(487)	(935)	(565)	-	-	(1,185)
8,332	431	7,901	-	2,089	(1,316)	1,891	798	1,290	(548)	-	3,490	3,697
-	-	-	-	(1,872)	1,407	(674)	(119)	744	810	-	(2,765)	(296)
8,332	431	7,901	-	217	91	1,217	679	2,034	262	-	725	3,401
754	5	749	-	732	39	3	(22)	10	1	-	(15)	(14)
1,998	23	1,975	97	91	42	335	161	515	70	189	21	664
2,752	28	2,724	97	823	81	338	139	525	71	189	6	650
11,084	459	10,625	97	1,040	172	1,555	818	2,559	333	189	731	4,051
764	(16)	780	-	10	7	99	190	228	-	-	74	246
4,275	208	4,067	69	186	83	396	233	1,005	114	69	257	1,981
-	-	-	(12)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
4,275	208	4,067	57	198	83	396	233	1,005	114	69	257	1,981
6,045	267	5,778	40	832	82	1,060	395	1,326	219	120	400	1,824
2,145	101	2,044	14	254	29	398	147	472	78	42	143	652
3,900	166	3,734	26	578	53	662	248	854	141	78	257	1,172
30	-	30	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-
3,930	166	3,764	26	608	53	662	248	854	141	78	257	1,172
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3,930	166	3,764	26	608	53	662	248	854	141	78	257	1,172

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי		מזה: הלואות לדיוור
666,894	28,923	637,971	256	263,555	2,731	110,937	39,508	58,476	703	5,350	127,824	161,805	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,188	-	1,188	-	1,188	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
397,660	18,888	378,772	-	-	2,389	113,101	40,275	59,234	707	5,350	128,317	163,066	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
406,223	19,659	386,564	-	-	2,785	118,730	41,459	58,681	745	5,015	129,352	164,164	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,287	250	3,037	-	-	-	971	668	481	-	-	698	917	יתרת חובות לא צוברים
333	6	327	-	-	-	227	-	48	-	-	-	52	יתרת חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
616,588	26,669	589,919	4	91,453	91,264	70,986	33,437	97,824	38,337	-	-	166,614	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
523,458	25,626	497,832	-	-	91,247	70,735	33,288	97,636	38,335	-	-	166,591	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
529,703	23,970	505,733	-	-	98,517	69,232	32,560	97,075	40,128	-	-	168,221	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
423,183	24,933	398,250	3,386	24,937	5,057	133,681	50,078	71,281	1,401	4,504	70,532	108,429	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
429,440	25,466	403,974	3,553	24,866	5,211	137,752	51,123	70,060	1,456	4,628	71,226	109,953	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
727,449	-	727,449	3,893	91,142	346,188	100,393	23,269	46,544	50,861	-	-	65,159	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
3,970	217	3,753	-	-	3	920	446	954	5	-	725	1,425	מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור
4,054	128	3,926	-	-	83	297	233	1,080	257	-	-	1,976	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור
308	86	222	-	217	5	-	-	-	-	-	-	-	אחר
8,332	431	7,901	-	217	91	1,217	679	2,034	262	-	725	3,401	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלואות לדיוור בסך של 23.5 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: הלוואות לדיור		מזה: כרטיסי אשראי
7,707	389	7,318	-	587	14	1,280	618	1,221	11	7	2,714	3,587	הכנסות ריבית מחיצוניים
(1,804)	(67)	(1,737)	-	(1,005)	(192)	(131)	(106)	(69)	(54)	-	-	(180)	הוצאות ריבית לחיצוניים
5,903	322	5,581	-	(418)	(178)	1,149	512	1,152	(43)	7	2,714	3,407	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	(17)	17	-	1,947	235	(393)	(47)	(20)	94	-	(2,053)	(1,799)	בינגזרי
5,903	305	5,598	-	1,529	57	756	465	1,132	51	7	661	1,608	סך הכנסות ריבית, נטו: הכנסות שאינן מריבית:
129	-	129	-	84	33	12	(11)	8	1	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,904	19	1,885	147	72	51	280	166	476	79	115	21	614	עמלות והכנסות אחרות
2,033	19	2,014	147	156	84	292	155	484	80	115	21	616	סך הכנסות שאינן מריבית
7,936	324	7,612	147	1,685	141	1,048	620	1,616	131	122	682	2,224	סך הכנסות
(509)	51	(560)	-	-	3	(478)	(103)	42	-	-	38	(24)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,954	217	3,737	63	184	78	314	212	957	98	94	226	1,831	לחיצוניים
-	-	-	(22)	22	-	-	-	-	-	-	-	-	בינגזרי
3,954	217	3,737	41	206	78	314	212	957	98	94	226	1,831	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
4,491	56	4,435	106	1,479	60	1,212	511	617	33	28	418	417	רווח (הפסד) לפני מסים
1,566	33	1,533	40	496	21	433	179	210	11	10	143	143	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,925	23	2,902	66	983	39	779	332	407	22	18	275	274	רווח (הפסד) לאחר מסים
73	-	73	-	73	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
2,998	23	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	18	275	274	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,997	22	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	18	275	274	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽⁴⁾		מזה: הלוואות לדיור
635,901	*28,150	*607,751	230	*261,578	3,044	*93,934	38,471	59,515	770	770	118,380	*3,661	150,209
1,004	-	1,004	-	1,004	-	-	-	-	-	-	-	-	-
*366,231	16,094	*350,137	-	-	2,777	*96,000	39,074	60,320	774	774	118,729	*3,661	151,192
377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	861	122,947	*4,618	157,744
3,263	604	2,659	-	-	-	1,008	406	416	-	-	563	-	829
87	-	87	-	-	-	2	7	41	-	-	-	-	37
591,751	22,019	569,732	5	70,422	93,680	79,335	35,064	96,085	35,480	-	-	-	159,661
519,600	21,249	498,351	-	-	93,645	78,896	34,848	95,850	35,479	-	-	-	159,633
529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	-	-	-	164,394
392,866	21,657	371,209	4,567	21,245	3,867	111,930	51,237	73,626	1,160	4,137	67,593	-	103,577
398,865	23,355	375,510	4,296	21,629	5,248	114,077	51,032	72,432	1,220	4,139	69,545	-	105,576
759,027	-	759,027	4,364	91,053	354,642	114,306	28,740	44,861	53,320	-	-	-	67,741
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
*3,851	*315	*3,536	-	*-	5	694	426	1,001	4	7	661	-	1,406
*541	*12	*529	-	*-	48	62	39	131	47	-	-	-	202
*1,511	*(22)	*1,533	-	*1,529	4	-	-	-	-	-	-	-	-
5,903	305	5,598	-	1,529	57	756	465	1,132	51	7	661	-	1,608

- * סווג מחדש. הסיווג מחדש של פיצול הכנסות הריבית נטו למרווחים מפעילות מתן אשראי, קבלת פיקדונות ואחר בוצע על מנת לשקף את הפער בין הכנסות והוצאות הריבית ביחס למחירי העברה הרלוונטיים. הכנסות הריבית, נטו המיוחסות למגזר ניהול פיננסי, סווגו לסעיף "אחר".
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: מזה: כרטיסי אשראי הלוואות לדיור		
19,220	1,027	18,193	-	2,871	33	3,283	1,523	2,961	26	15	5,465	7,496	הכנסות ריבית מחיצוניים
(5,753)	(304)	(5,449)	-	(1,972)	(948)	(742)	(354)	(457)	(276)	-	-	(700)	הוצאות ריבית לחיצוניים
													הכנסות ריבית, נטו:
13,467	723	12,744	-	899	(915)	2,541	1,169	2,504	(250)	15	5,465	6,796	מחיצוניים
-	(3)	3	-	1,381	1,099	(718)	(96)	361	517	(3)	(4,101)	(2,541)	בינמגזרי
13,467	720	12,747	-	2,280	184	1,823	1,073	2,865	267	12	1,364	4,255	סך הכנסות ריבית, נטו
													הכנסות שאינן מריבית:
581	3	578	-	515	52	17	(25)	17	1	-	(3)	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,872	39	3,833	232	150	99	600	315	979	145	331	45	1,313	עמלות והכנסות אחרות
4,453	42	4,411	232	665	151	617	290	996	146	331	42	1,314	סך הכנסות שאינן מריבית
17,920	762	17,158	232	2,945	335	2,440	1,363	3,861	413	343	1,406	5,569	סך הכנסות
													הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(34)	107	(141)	-	35	(2)	(368)	(109)	192	(1)	-	71	112	הוצאות תפעוליות ואחרות:
7,972	453	7,519	112	367	168	669	424	1,897	202	176	453	3,680	לחיצוניים
-	-	-	(45)	45	-	-	-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
7,972	453	7,519	67	412	168	669	424	1,897	202	176	453	3,680	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
													רווח (הפסד) לפני מסים
9,982	202	9,780	165	2,498	169	2,139	1,048	1,772	212	167	882	1,777	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
3,548	94	3,454	60	875	60	767	379	617	74	59	306	622	רווח (הפסד) לאחר מסים
6,434	108	6,326	105	1,623	109	1,372	669	1,155	138	108	576	1,155	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
99	-	99	-	99	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6,533	108	6,425	105	1,722	109	1,372	669	1,155	138	108	576	1,155	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
6,532	107	6,425	105	1,722	109	1,372	669	1,155	138	108	576	1,155	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: הלואות לדיוור	
645,142	24,570	620,572	323	271,335	2,827	93,770	38,137	59,784	777	*3,844	121,662	153,619
1,015	-	1,015	-	1,015	-	-	-	-	-	-	-	-
370,173	17,036	353,137	-	-	2,578	95,800	38,743	60,565	780	*3,844	122,066	154,671
394,262	19,156	375,106	-	-	2,031	108,834	39,270	61,649	781	*4,700	127,632	162,541
3,444	644	2,800	-	-	-	1,294	325	399	-	-	572	782
83	1	82	-	-	-	1	1	37	-	-	-	43
599,225	22,835	576,390	5	75,652	93,514	78,814	34,673	96,203	35,839	-	-	161,690
521,999	22,088	499,911	-	-	93,482	78,437	34,504	95,984	35,837	-	-	161,667
532,588	24,815	507,773	-	-	92,678	78,647	34,279	100,411	36,379	-	-	165,379
400,418	22,565	377,853	4,047	22,531	4,829	116,643	50,402	73,440	1,209	4,208	68,493	104,752
415,577	23,993	391,584	3,296	24,652	5,049	128,404	49,116	72,998	1,300	4,260	69,884	106,769
744,975	-	744,975	4,083	94,048	343,391	111,292	28,478	45,412	52,053	-	-	66,218
פיצול הכנסות ריבית, נטו:												
*7,701	*504	*7,197	-	*-	7	1,507	851	1,982	9	12	1,364	2,841
*3,324	*62	*3,262	-	*-	169	316	222	883	258	-	-	1,414
*2,442	*154	*2,288	-	*2,280	8	-	-	-	-	-	-	-
13,467	720	12,747	-	2,280	184	1,823	1,073	2,865	267	12	1,364	4,255

- * סווג מחדש. הסיווג מחדש של פיצול הכנסות הריבית נטו למרווחים מפעילות מתן אשראי, קבלת פיקדונות ואחר בוצע על מנת לשקף את הפער בין הכנסות והוצאות הריבית ביחס למחירי העברה הרלוונטיים. הכנסות הריבית, נטו המיוחסות למגזר ניהול פיננסי, סווגו לסעיף "אחר".
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיוור בסך של 22.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעול הראשי בבנק (הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שיוך לקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה

שיוך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שיוך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים המנויים להלן. עם זאת, יובהר כי שיוך הלקוח לעיתים לוקח בחשבון קריטריונים נוספים. לדוגמה, לקוח פרטי או חברה בעלת פרופיל או פוטנציאל לפעילות עתידית אשר תצדיק שיוכם למגזר לקוחות פרטיים או למגזר העסקי, לפי העניין. לצורך שיוך לקוח עסקי ליחידה ארגונית מטפלת, תילקח בחשבון גם השתייכותו לקבוצת חברות.

להלן המגזרים ברי הדיווח שזיהה הבנק בהתאם לגישת ההנהלה:

פעילות קמעונאית

מגזר לקוחות פרטיים - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים, להם הבנק מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות פעילות באפליקציית התשלומים bit ושירותי ייעוץ בהשקעות.

מגזר עסקים קטנים - מספק מגוון שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים, בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) נמוך מ-10 מיליון ש"ח או בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) גבוה מ-10 מיליון ש"ח, אך בעלי אובליגו בבנק נמוך מ-6 מיליון ש"ח ומחזור מכירות נמוך מ-30 מיליון ש"ח.

מגזר הלוואות לדיוור - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיוור ללקוחות הפעילות הקמעונאית.

פעילות עסקית

מגזר מסחרי - במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות עסקיים בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) גבוה מ-10 מיליון ש"ח ועד לסך של 100 מיליון ש"ח או מחזור מכירות מעל 30 מיליון ש"ח ועד מיליארד ש"ח. לקוחות בענף בנייה ונדל"ן שנכללים במגזר זה הינם לקוחות בעלי אובליגו כולל גבוה מ-10 מיליון ש"ח ועד לסך של 350 מיליון ש"ח או יתרת אשראי כוללת בסך 150 מיליון ש"ח ומטה.

מגזר עסקי - מספק שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל ובחו"ל, בעלי אובליגו כולל בסך 250 מיליון ש"ח ומעלה או מחזור מכירות העולה על מיליארד ש"ח. לקוחות בענף בנייה ונדל"ן הנכללים במגזר זה הינם לקוחות בעלי אובליגו כולל בסך 550 מיליון ש"ח ומעלה או יתרת אשראי כוללת בסך 250 מיליון ש"ח ומעלה.

קבוצות בעלות אובליגו כולל הנע בין 100 מיליון ש"ח ל-250 מיליון ש"ח, וקבוצות בענף הבניה והנדל"ן בעלות אובליגו כולל הנע בין 350 מיליון ש"ח לבין 550 מיליון ש"ח ואו יתרות אשראי כוללות בין 150 מיליון ש"ח לבין 250 מיליון ש"ח, משויכות בחלקם למגזר העסקי ובחלקם למגזר המסחרי, וזאת על סמך פרמטרים שונים הנבחרים ספציפית לכל קבוצה.

מגזר פעילות בינלאומית - כולל פעילויות שלוחות הבנק בחו"ל לרבות סניף ניו-יורק, הפועלים שוויץ ובנק פוזיטיף.

מגזר ניהול פיננסי - אחראי על ניהול המקורות והשימושים בבנק, ניהול ההון הפיננסי, פעילות הנוסטרו של הבנק, פעילות חדרי העסקות (מטבע-חוץ וניירות-ערך), הקשר והסדרת הפעילות עם גופים פיננסיים (בארץ ובחו"ל) וכן על מתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסיים ושירותי תפעול בניירות-ערך לכלל לקוחות הבנק. תוצאות הפעילות של המגזר כוללות בין היתר, את השפעת ההון הפיננסי אשר מיוחס למגזר זה. בנוסף, תוצאות פועלים אקוויטי נכללות במגזר זה.

ניהול סיכונים השוק והנזילות, הנמצאים תחת אחריות המגזר, נעשה באמצעות ניהול פרואקטיבי של תיק הנוסטרו וכן באמצעות שימוש במכשירים פיננסיים כגון הנפקות ניירות-ערך שונים, פיקדונות, נגזרי ריבית ומטבע-חוץ ועוד.

התאמות - לרבות התאמות בין סך-כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך-כל הפריטים בדוחות הכספיים המאוחדים ופעילויות אחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר דיווח, ובכלל זה תוצאות הפעילות של דיוור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ.

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

כללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כוללות בין היתר: (1) את המרווח שבין הריבית המתקבלת מלקוחות המגזר לבין הריבית הסיטונאית בה מחויב המגזר בגין המקור אשר שימש למתן ההלוואה ללקוח; (2) את המרווח שבין הריבית הסיטונאית בה מזוכה המגזר בגין המקורות אותם הוא מעמיד לשימוש הבנק לבין הריבית המשולמת ללקוחות המגזר בגין מקורות אלה.

הריביות הסיטונאיות בכל אחד ממגזרי הפעילות של הבנק נקבעות בהתבסס על הערכת עלויות הגיוס של הבנק וכוללות בעיקר, ריבית חסרת הסיכון בתוספת של הערכת סיכונים אשראי והנזילות של הבנק. ריבית זו מחושבת בהתבסס על התקופה החוזית של המקורות והשימושים הרלוונטיים, ללא התחשבות בהנחות, התחדשות והארכות תקופה של אשראי ופיקדונות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - הוצאות בגין הפסדי אשראי נזקפות למגזר אליו משתייך הלווה, שכנגד חבותו נרשמה הוצאה.

הכנסות מימון שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. ההכנסות שנרשמו במגזר ניהול פיננסי כוללות הכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב, רווחים מהשקעה במניות, תוצאות פעילות בנגזרים, רווח, נטו, מהפרשי שער והוצאות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל. ההכנסות שנרשמו ביתר המגזרים כוללות רווחים מחדר עסקות.

עמלות והכנסות אחרות - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות מיוחסות על-פי כללים קבועים מראש ומחירי תקן, לכל אחד ממגזרי הפעילות אם כהוצאה המזוהה ישירות עם פעילות המגזר ואם על-פי מפתחות העמסה. כללי הייחוס מבוססים על היקפי הפעילות הרלוונטיים לסוגי העלויות של כל מגזר.

חיוב על שירותים בינמגזריים - מגזר אליו משויך לקוח אשר מקבל שירותים ממגזר אחר, מחויב בהוצאה בינמגזרית על-פי מחירי תקן עבור שירותים שסיפקו מגזרים אחרים ללקוחותיו. בהתאם לכך, מוקטנות העלויות של המגזר המספק את השירות, ובמקביל, המגזר אליו משתייך הלקוח מחויב בעלויות אלו. החיוב נקבע על-ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מחירי השוק בגין שירות, הערכת עלויות פנימית והשתתפות בהכנסות הנובעות במישורין או בעקיפין מהשירות כאמור.

מסים על ההכנסה - הפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי השנתי, ובהתחשב בהשפעות המס המתייחסות למגזרים מסוימים, כדלהלן: (1) השפעות הפרשי תרגום בגין חברות מאוחדות בחו"ל - מיוחסות למגזר "ניהול פיננסי"; (2) הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס מיוחסות למגזר הרלוונטי. מקום בו לא ניתן לייחס את ההוצאות באופן ספציפי - הוצאות מוקצות למגזרים באופן יחסי; (3) השפעת שינויים בשיעור המס - מיוחסת למגזר "אחרים והתאמות"; (4) הוצאות המס של חברות הבנות לרבות השלמת המס שמבוצעת בבנק - מיוחסות למגזר אליו משויכת החברה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,295	-	677	186	1,095	604	1,851	372	(490)	מחיצוניים
-	-	(492)	19	(485)	(108)	(1,496)	357	2,205	בינמגזרי
414	-	405	2	14	(10)	-	2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,709	-	590	207	624	486	355	731	1,716	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,016	70	33	11	195	116	10	171	410	עמלות והכנסות אחרות
5,725	70	623	218	819	602	365	902	2,126	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
579	-	(3)	8	1	272	66	83	152	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,181	41	207	106	188	165	132	338	1,004	מחיצוניים
-	(13)	(85)	-	30	12	(1)	21	36	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
2,965	42	504	104	600	153	168	460	934	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
1,056	15	165	44	222	57	60	164	329	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,909	27	339	60	378	96	108	296	605	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
13	-	13	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
1,922	27	352	60	378	96	108	296	605	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,922	27	352	60	378	96	108	296	605	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח									
400,136	-	4,175	17,495	119,002	58,388	129,319	33,752	38,005	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
529,703	-	62,465	23,944	83,592	47,550	-	68,000	244,152	

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,861 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
3,187	-	(294)	164	661	407	1,547	365	337	מחיצוניים
-	-	1,161	(9)	(211)	(44)	(1,211)	22	292	בינמגזרי
(19)	-	(37)	7	13	(5)	-	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,168	-	830	162	463	358	336	388	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
920	31	52	7	158	124	11	157	380	עמלות והכנסות אחרות
4,088	31	882	169	621	482	347	545	1,011	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
91	-	7	41	37	(12)	6	13	(1)	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,996	22	192	125	159	135	117	316	930	מחיצוניים
-	(13)	(86)	-	33	12	(2)	20	36	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
2,001	22	769	3	392	347	226	196	46	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
704	6	251	14	143	126	80	69	15	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,297	16	518	(11)	249	221	146	127	31	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
46	-	46	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
1,343	16	564	(11)	249	221	146	127	31	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,343	16	564	(11)	249	221	146	127	31	
371,976	-	*3,253	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	*39,023	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
8,332	-	1,176	364	2,115	1,157	3,484	779	(743)	מחיצוניים
-	-	(920)	37	(899)	(169)	(2,773)	658	4,066	בינמגזרי
754	-	725	5	38	(21)	-	3	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,086	-	981	406	1,254	967	711	1,440	3,327	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,998	96	64	18	393	251	22	342	812	עמלות והכנסות אחרות
11,084	96	1,045	424	1,647	1,218	733	1,782	4,139	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
764	-	(6)	23	117	269	78	101	182	הוצאות תפעוליות ואחרות:
4,275	68	420	200	351	314	262	675	1,985	מחיצוניים
-	(25)	(172)	-	67	23	(5)	42	70	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
6,045	53	803	201	1,112	612	398	964	1,902	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,145	19	247	79	411	227	142	344	676	רווח (הפסד) לאחר מסים
3,900	34	556	122	701	385	256	620	1,226	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
30	-	30	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
3,930	34	586	122	701	385	256	620	1,226	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,930	34	586	122	701	385	256	620	1,226	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח									
400,136	-	4,175	17,495	119,002	58,388	129,319	33,752	38,005	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח
529,703	-	62,465	23,944	83,592	47,550	-	68,000	244,152	

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,861 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
5,903	-	(556)	295	1,244	788	2,722	711	699	מחיצוניים
-	-	2,098	(8)	(372)	(89)	(2,060)	9	422	בינמגזרי
129	-	116	(15)	29	(9)	-	3	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
6,032	-	1,658	272	901	690	662	723	1,126	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,904	144	85	15	324	252	22	303	759	עמלות והכנסות אחרות
7,936	144	1,743	287	1,225	942	684	1,026	1,885	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
(509)	-	17	51	(549)	(66)	38	54	(54)	הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,954	58	404	201	333	269	233	627	1,829	מחיצוניים
-	(24)	(173)	-	61	23	(7)	43	77	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
4,491	110	1,495	35	1,380	716	420	302	33	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,566	41	482	27	496	257	147	105	11	רווח (הפסד) לאחר מסים
2,925	69	1,013	8	884	459	273	197	22	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
73	-	73	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
2,998	69	1,086	8	884	459	273	197	22	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	(1)	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,997	69	1,086	7	884	459	273	197	22	
371,976	-	*3,253	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	*39,023	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדויר	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
13,467	-	121	653	2,845	1,801	5,481	1,551	1,015	מחיצוניים
-	-	2,201	27	(838)	(196)	(4,115)	358	2,563	בינמגזרי
581	-	544	(2)	52	(23)	(3)	6	7	הכנסות מימון שאינן מריבית
14,048	-	2,866	678	2,059	1,582	1,363	1,915	3,585	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,872	229	163	32	686	486	47	635	1,594	עמלות והכנסות אחרות
17,920	229	3,029	710	2,745	2,068	1,410	2,550	5,179	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
(34)	-	6	107	(421)	76	71	104	23	הוצאות תפעוליות ואחרות:
7,972	111	815	428	669	542	464	1,263	3,680	מחיצוניים
-	(46)	(341)	-	122	46	(10)	82	147	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
9,982	164	2,549	175	2,375	1,404	885	1,101	1,329	הפרשה למסים על הרווח (הפסד)
3,548	78	875	84	853	505	307	382	464	רווח (הפסד) לאחר מסים
6,434	86	1,674	91	1,522	899	578	719	865	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
99	-	99	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
6,533	86	1,773	91	1,522	899	578	719	865	המיוחס לבעלי מניות הבנק
(1)	-	-	(1)	-	-	-	-	-	
6,532	86	1,773	90	1,522	899	578	719	865	
388,727	-	*3,690	17,210	108,316	57,945	127,688	34,998	*38,880	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
532,588	-	72,235	24,767	75,585	51,425	-	70,243	238,333	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,882 מיליוני ש"ח.
 (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 יישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא.

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים 1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
6,664	48	6,616	962	534	5,120	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2023
579	12	567	133	62	372	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(282)	-	(282)	(135)	(21)	(126)	מחיקות חשבונאיות
162	-	162	86	5	71	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(120)	-	(120)	(49)	(16)	(55)	מחיקות חשבונאיות, נטו
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 ⁽¹⁾
980	4	976	31	35	910	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,910	14	5,896	861	482	4,553	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2022
91	25	66	(16)	6	76	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(90)	(2)	(80)	מחיקות חשבונאיות
170	-	170	86	1	83	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2)	-	(2)	(4)	(1)	3	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
 1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי* (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
6,516	50	6,466	928	519	5,019	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
764	10	754	172	74	508	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(486)	-	(486)	(234)	(26)	(226)	מחיקות חשבונאיות
354	-	354	180	13	161	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(132)	-	(132)	(54)	(13)	(65)	מחיקות חשבונאיות, נטו
(25)	-	(25)	-	-	(25)	אחר**
7,123	60	7,063	1,046	580	5,437	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
980	4	976	31	35	910	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
5,909	6	5,903	626	533	4,744	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
546	8	538	285	(83)	336	התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL
(509)	25	(534)	(62)	38	(510)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(350)	-	(350)	(185)	(3)	(162)	מחיקות חשבונאיות
403	-	403	177	2	224	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
53	-	53	(8)	(1)	62	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת המוחזקת למכירה סווגו לסעיף נכסים אחרים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
- ב. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה

30 ביוני 2023						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
324,184	111,036	213,148	-	-	213,148	שנבדקו על בסיס פרטני
208,560	15,485	193,075	35,017	129,782	28,276	שנבדקו על בסיס קבוצתי
532,744	126,521	406,223	35,017	129,782	241,424	סך-הכל חובות*
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
3,995	31	3,964	-	-	3,964	שנבדקו על בסיס פרטני
2,148	25	2,123	1,015	545	563	שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,143	56	6,087	1,015	545	4,527	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
271,405	82,171	189,234	52	-	189,182	שנבדקו על בסיס פרטני
193,209	5,358	187,851	35,057	123,446	29,348	שנבדקו על בסיס קבוצתי
464,614	87,529	377,085	35,109	123,446	218,530	סך-הכל חובות*
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
3,368	25	3,343	5	-	3,338	שנבדקו על בסיס פרטני
1,777	11	1,766	793	453	520	שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,145	36	5,109	798	453	3,858	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-82 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.6.22: 52 מיליון ש"ח, ליום 31.12.22: 72 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
 2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה (המשך)

31 בדצמבר 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחריים**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
304,429	103,377	201,052	-	-	201,052	שנבדקו על בסיס פרטי
203,326	10,116	193,210	35,132	128,105	29,973	שנבדקו על בסיס קבוצתי
507,755	113,493	394,262	35,132	128,105	231,025	סך-הכל חובות*
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
3,663	29	3,634	-	-	3,634	שנבדקו על בסיס פרטי
1,918	17	1,901	897	487	517	שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,581	46	5,535	897	487	4,151	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלואות לדיוור בסך של כ-82 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.6.22: 52 מיליון ש"ח, ליום 31.12.22: 72 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור 1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2023					
תקינים	סך-הכל		בעייתיים ⁽¹⁾		חובות צוברים - מידע נוסף
	צוברים	לא צוברים	צוברים	לא צוברים	
	בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾			
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	47,898	945	249	49,092	14
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	32,953	57	45	33,055	5
שירותים פיננסיים	30,894	16	7	30,917	-
מסחרי - אחר	97,248	1,423	1,701	100,372	221
סך-הכל מסחרי	208,993	2,441	2,002	213,436	240
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾	128,469	-	687	129,156	-
אנשים פרטיים - אחר	34,272	450	219	34,941	52
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	371,734	2,891	2,908	377,533	292
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	8,619	413	327	9,359	-
מסחרי אחר	18,057	531	41	18,629	41
סך-הכל מסחרי	26,676	944	368	27,988	41
אנשים פרטיים	691	-	11	702	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	27,367	944	379	28,690	41
סך-הכל ציבור	399,101	3,835	3,287	406,223	333

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-94 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 79 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-62 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 54 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2022					
חובות צוברים - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
19	7	42,768	216	90	42,462
בינוי ונדל"ן - בינוי					
9	-	28,518	64	33	28,421
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	2	25,597	6	78	25,513
שירותים פיננסיים					
57	41	96,403	1,544	2,197	92,662
מסחרי - אחר					
87	50	193,286	1,830	2,398	189,058
סך-הכל מסחרי					
*876	-	122,892	563	-	122,329
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾					
81	37	35,053	266	411	34,376
אנשים פרטיים - אחר					
*1,044	87	351,231	2,659	2,809	345,763
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	9,267	483	234	8,550
בינוי ונדל"ן					
11	-	15,977	101	1,056	14,820
מסחרי אחר					
11	-	25,244	584	1,290	23,370
סך-הכל מסחרי					
10	-	610	20	-	590
אנשים פרטיים					
21	-	25,854	604	1,290	23,960
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
*1,065	87	377,085	3,263	4,099	369,723
סך-הכל ציבור					

* הוצג מחדש

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-94 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 79 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-62 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 54 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2022					
חובות צוברים - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים
בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
19	7	47,152	216	149	46,787
בינוי ונדל"ן - בינוי					
13	1	30,844	63	36	30,745
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	2	27,684	22	6	27,656
שירותים פיננסיים					
63	29	98,117	1,717	1,205	95,195
מסחרי - אחר					
96	39	203,797	2,018	1,396	200,383
סך-הכל מסחרי					
1,085	-	127,527	572	-	126,955
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽³⁾					
113	43	35,054	210	457	34,387
אנשים פרטיים - אחר					
1,294	82	366,378	2,800	1,853	361,725
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	9,781	558	264	8,959
בינוי ונדל"ן					
-	-	17,447	77	855	16,515
מסחרי אחר					
-	-	27,228	635	1,119	25,474
סך-הכל מסחרי					
10	1	656	9	1	646
אנשים פרטיים					
10	1	27,884	644	1,120	26,120
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,304	83	394,262	3,444	2,973	387,845
סך-הכל ציבור					

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-94 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 79 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-62 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 56 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 54 מיליוני ש"ח).

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב.

יתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות היתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה.

יתורים ניתנים במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את הלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו.

במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה מעניק, החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי.

ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'.

הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	30 ביוני 2023						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
82,147	29,132	3,770	2,014	3,329	10,088	11,547	22,267	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
79,800	28,881	3,595	1,947	3,173	9,532	10,827	21,845	אשראי בדירוג ביצוע
1,051	141	92	32	126	149	189	322	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,002	34	56	19	10	348	482	53	אשראי בעייתי צובר
294	76	27	16	20	59	49	47	אשראי שאינו צובר
131,289	31,567	9,549	4,757	7,545	17,317	21,662	38,892	מסחרי - אחר - סך-הכל
124,732	30,256	8,628	4,413	6,971	16,394	20,089	37,981	אשראי בדירוג ביצוע
3,410	836	148	125	305	500	881	615	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,439	271	117	185	212	308	226	120	אשראי בעייתי צובר
1,708	204	656	34	57	115	466	176	אשראי שאינו צובר
129,156	-	41,704	13,125	17,715	26,658	23,149	6,805	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
78,798	-	27,795	7,827	10,071	15,668	13,473	3,964	LTV עד 60%**
47,366	-	12,216	5,120	7,347	10,507	9,416	2,760	LTV מעל 60% ועד 75%**
2,992	-	1,693	178	297	483	260	81	LTV מעל 75%**
127,129	-	40,589	12,920	17,469	26,405	22,993	6,753	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
327	-	225	19	22	33	13	15	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
1,038	-	462	114	152	158	121	31	בפיגור 89-30 יום
662	-	428	72	72	62	22	6	בפיגור של 90 יום או יותר
687	-	441	73	74	64	22	13	אשראי שאינו צובר
34,941	2,581	1,139	1,106	1,988	5,202	9,599	13,326	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
31,677	2,125	757	906	1,721	4,542	8,741	12,885	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
3,067	414	360	188	251	621	801	432	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
140	29	15	9	11	28	40	8	בפיגור 89-30 יום
57	13	7	3	5	11	17	1	בפיגור של 90 יום או יותר
219	1	47	24	30	49	48	20	אשראי שאינו צובר
377,533	63,280	56,162	21,002	30,577	59,265	65,957	81,290	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
28,690	3,492	1,150	692	863	2,550	11,286	8,657	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
27,367	3,360	900	631	742	2,502	10,999	8,233	אשראי לא בעייתי
944	132	-	50	21	48	269	424	אשראי בעייתי צובר
379	-	250	11	100	-	18	-	אשראי שאינו צובר
406,223	66,772	57,312	21,694	31,440	61,815	77,243	89,947	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 30 ביוני 2023 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.
** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	30 ביוני 2022						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2018	2019	2020	2021	2022	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
71,286	14,890	3,033	2,114	2,968	5,276	18,852	24,153	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
69,654	14,552	2,900	2,065	2,878	5,060	18,377	23,822	אשראי בדירוג ביצוע
1,229	220	40	37	60	196	377	299	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
123	26	24	7	11	7	25	23	אשראי בעייתי צובר
280	92	69	5	19	13	73	9	אשראי שאינו צובר
122,000	25,233	10,422	4,013	6,792	12,166	26,258	37,116	מסחרי - אחר - סך-הכל
114,922	23,788	9,572	3,675	6,418	10,361	25,208	35,900	אשראי בדירוג ביצוע
3,253	741	148	225	286	508	638	707	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
2,275	463	449	85	57	539	298	384	אשראי בעייתי צובר
1,550	241	253	28	31	758	114	125	אשראי שאינו צובר
122,892	-	37,469	9,893	14,323	18,983	28,208	14,016	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל ⁽¹⁾
75,591	-	24,776	6,582	8,515	10,822	16,680	8,216	LTV עד 60%** ⁽¹⁾
44,244	-	10,871	3,182	5,608	7,882	11,072	5,629	LTV מעל 60% ועד 75%** ⁽¹⁾
3,057	-	1,822	129	200	279	456	171	LTV מעל 75%** ⁽¹⁾
121,123	-	36,478	9,703	14,128	18,829	28,053	13,932	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע ⁽¹⁾
334	-	240	19	21	18	25	11	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע ⁽¹⁾
876	-	375	106	120	104	102	69	בפיגור 30-89 יום ⁽¹⁾
559	-	376	65	54	32	28	4	בפיגור של 90 יום או יותר ⁽¹⁾
563	-	383	63	53	31	29	4	אשראי שאינו צובר ⁽¹⁾
35,053	2,615	1,239	1,824	2,504	4,009	9,892	12,970	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
32,140	2,216	859	1,488	2,158	3,625	9,167	12,627	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
2,795	369	360	322	332	367	709	336	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
81	20	10	12	11	14	8	6	בפיגור 30-89 יום
37	10	10	2	3	3	8	1	בפיגור של 90 יום או יותר
266	2	67	48	46	41	45	17	אשראי שאינו צובר
351,231	42,738	52,163	17,844	26,587	40,434	83,210	88,255	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
25,854	2,599	1,857	1,828	1,994	2,896	5,417	9,263	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
23,960	2,598	1,286	1,279	1,695	2,630	5,413	9,059	אשראי לא בעייתי
1,290	-	392	522	50	118	4	204	אשראי בעייתי צובר
604	1	179	27	249	148	-	-	אשראי שאינו צובר
377,085	45,337	54,020	19,672	28,581	43,330	88,627	97,518	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 30 ביוני 2022 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(1) הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	31 בדצמבר 2022						
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2018	2019	2020	2021	2022	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
77,996	22,008	2,588	1,786	2,395	3,822	12,289	33,108	בינוי ונדל"ן - סך-הכל
76,224	21,747	2,479	1,753	2,316	3,650	11,931	32,348	אשראי בדירוג ביצוע
1,308	156	25	23	50	148	288	618	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
185	21	19	7	9	8	27	94	אשראי בעייתי צובר
279	84	65	3	20	16	43	48	אשראי שאינו צובר
125,801	28,561	9,125	3,176	5,763	9,206	21,212	48,758	מסחרי - אחר - סך-הכל
118,532	27,176	8,003	2,929	5,477	8,189	20,215	46,543	אשראי בדירוג ביצוע
4,319	839	196	172	199	760	592	1,561	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
1,211	365	102	47	59	202	282	154	אשראי בעייתי צובר
1,739	181	824	28	28	55	123	500	אשראי שאינו צובר
127,527	-	35,091	9,326	13,686	18,337	27,652	23,435	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
78,023	-	23,291	6,229	8,144	10,436	16,271	13,652	LTV עד 60%**
46,472	-	10,070	2,981	5,350	7,620	10,931	9,520	LTV מעל 60% ועד 75%**
3,032	-	1,730	116	192	281	450	263	LTV מעל 75%**
125,539	-	34,104	9,135	13,488	18,109	27,403	23,300	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
331	-	221	30	22	14	27	17	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
1,085	-	410	106	119	168	175	107	בפיגור 30-89 יום
572	-	356	55	57	46	47	11	בפיגור של 90 יום או יותר
572	-	353	53	57	46	50	13	אשראי שאינו צובר
35,054	2,649	731	1,182	1,699	2,864	7,308	18,621	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
31,739	2,200	446	927	1,419	2,520	6,499	17,728	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
3,127	412	266	238	263	323	765	860	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
129	25	10	11	11	15	32	25	בפיגור 30-89 יום
59	12	9	6	6	6	12	8	בפיגור של 90 יום או יותר
210	2	36	31	31	31	48	31	אשראי שאינו צובר
366,378	53,218	47,535	15,470	23,543	34,229	68,461	123,922	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
27,884	3,272	1,463	965	1,225	1,957	4,690	14,312	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
26,120	3,131	961	816	923	1,728	4,622	13,939	אשראי לא בעייתי
1,120	141	365	13	57	122	68	354	אשראי בעייתי צובר
644	-	137	136	245	107	-	19	אשראי שאינו צובר
394,262	56,490	48,998	16,435	24,768	36,186	73,151	138,234	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 31 בדצמבר 2022 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.
** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים

30 ביוני 2023						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	1,143	249	31	83	218	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	632	45	28	7	17	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	160	7	-	6	7	שירותים פיננסיים
1	4,272	1,701	85	623	1,616	מסחרי - אחר
3	6,207	2,002	144	719	1,858	סך-הכל מסחרי
-	745	687	-	69	687	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
5	968	219	-	133	219	אנשים פרטיים - אחר
8	7,920	2,908	144	921	2,764	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
-	686	379	56	84	323	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
8	8,606	3,287	200	1,005	3,087	סך-הכל*
*מזה:						
		1,836	95	657	1,741	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		357	105	55	252	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		1,094	-	293	1,094	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 194 מיליוני שח לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 הינה 3,352 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

30 ביוני 2022						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
-	1,357	216	71	34	145	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	828	64	53	2	11	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	157	6	-	5	6	שירותים פיננסיים
8	4,407	1,544	169	411	1,375	מסחרי - אחר
8	6,749	1,830	293	452	1,537	סך-הכל מסחרי
17	-	563	-	47	563	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
5	1,011	266	-	119	266	אנשים פרטיים - אחר
30	7,760	2,659	293	618	2,366	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
-	855	604	56	159	548	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
30	8,615	3,263	349	777	2,914	סך-הכל*
*מזה:						
		1,960	152	535	1,808	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		295	197	11	98	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		1,008	-	231	1,008	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 146 מיליוני ש"ח לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 הינה 3,364 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2022						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	1,270	216	53	68	163	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	644	63	44	4	19	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	173	22	-	11	22	שירותים פיננסיים
13	4,495	1,717	153	454	1,564	מסחרי - אחר
14	6,582	2,018	250	537	1,768	סך-הכל מסחרי
-	634	572	-	47	572	אנשים פרטיים - הלוואות לדויר
7	950	210	-	93	210	אנשים פרטיים - אחר
21	8,166	2,800	250	677	2,550	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
1	921	644	55	151	589	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
22	9,087	3,444	305	828	3,139	סך-הכל*
* מזה:						
		2,241	196	616	2,045	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
		249	109	7	140	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		954	-	205	954	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 304 מיליוני שח בשנת 2022. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנת 2022 הינה 3,336 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

30 ביוני 2023					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
40	14	-	-	26	בינוי ונדל"ן - בינוי
23	2	-	-	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
7	1	-	-	6	שירותים פיננסיים
849	120	4	2	723	מסחרי - אחר
919	137	4	2	776	סך-הכל מסחרי
10	-	-	-	10	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
569	344	10	1	214	אנשים פרטיים - אחר
1,498	481	14	3	1,000	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
167	48	-	-	119	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,665	529	14	3	1,119	סך-הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 30 ביוני 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,656 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

30 ביוני 2022					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
45	17	-	-	28	בינוי ונדל"ן - בינוי
24	2	-	-	22	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
9	3	-	-	6	שירותים פיננסיים
1,070	138	3	-	929	מסחרי - אחר
1,148	160	3	-	985	סך-הכל מסחרי
3	-	-	-	3	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
602	342	5	-	255	אנשים פרטיים - אחר
1,753	502	8	-	1,243	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
389	91	-	6	292	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
2,142	593	8	6	1,535	סך-הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 30 ביוני 2022 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 2,135 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

31 בדצמבר 2022					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
43	16	1	-	26	בינוי ונדל"ן - בינוי
24	2	-	-	22	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
8	2	-	-	6	שירותים פיננסיים
943	140	3	1	799	מסחרי - אחר
1,018	160	4	1	853	סך-הכל מסחרי
13	-	-	-	13	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
580	368	11	1	200	אנשים פרטיים - אחר
1,611	528	15	2	1,066	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
312	65	-	-	247	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,923	593	15	2	1,313	סך-הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 31 בדצמבר 2022 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,906 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		
מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב
	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש		רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	15	17	93	4	5
בינוי ונדל"ן - בינוי				43	
	1	2	10	1	5
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
	4	4	7	1	1
שירותים פיננסיים					
מסחרי - אחר	136	157	518	72	90
סך-הכל מסחרי	156	180	628	78	97
312					
אנשים פרטיים - הלוואות לדויר	27	27	22	18	18
אנשים פרטיים - אחר	154	154	3,111	77	77
1,500					
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	337	361	3,761	173	192
1,822					
פעילות לווים בחו"ל					
	-	-	11	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					6
סך-הכל ציבור	337	361	3,772	173	192
1,828					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב
	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש		רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	11	12	74	4	5
בינוי ונדל"ן - בינוי					37
	9	9	11	-	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					3
	4	4	2	4	4
שירותים פיננסיים					1
	42	55	392	18	20
מסחרי - אחר					202
	66	80	479	26	29
סך-הכל מסחרי					243
	4	4	32	1	1
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					6
	117	120	2,684	62	64
אנשים פרטיים - אחר					1,427
	187	204	3,195	89	94
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					1,676
פעילות לווים בחו"ל					
	-	-	3	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					1
	187	204	3,198	89	94
סך-הכל ציבור					1,677

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		
מספר חוזים רשומה	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים רשומה	יתרת חוב רשומה	
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
5	58	1	29	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	5	2	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	6	2	4	שירותים פיננסיים
11	336	5	164	מסחרי - אחר
20	405	10	200	סך-הכל מסחרי
25	1,710	13	880	אנשים פרטיים - אחר
45	2,115	23	1,080	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל				
-	4	-	2	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
45	2,119	23	1,082	סך-הכל ציבור

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
4	60	2	30
-	6	-	2
-	4	-	-
14	270	7	127
18	340	9	159
20	1,492	10	755
38	1,832	19	914
פעילות לווים בחו"ל			
-	2	-	-
38	1,834	19	914

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

5. מידע נוסף לגבי אשראי לא צובר ויתרות בפיגור

ליום 30 ביוני 2023								
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום	
בלתי מבוקר								
2,370	51	19	15	213	355	127	1,590	מסחרי
698	27	15	20	109	166	336	25	הלוואות לדיור
219	-	-	-	-	-	5	214	אנשים פרטיים - אחר
3,287	78	34	35	322	521	468	1,829	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2022								
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום	
בלתי מבוקר								
2,414	91	5	82	75	326	79	1,756	מסחרי
583	34	12	36	109	134	258	-	הלוואות לדיור
266	-	-	-	-	-	15	251	אנשים פרטיים - אחר
3,263	125	17	118	184	460	352	2,007	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2022								
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של עד 90 יום	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום	
מבוקר								
2,653	88	14	70	306	213	22	1,940	מסחרי
581	33	17	21	110	121	279	-	הלוואות לדיור
210	-	-	-	2	7	6	195	אנשים פרטיים - אחר
3,444	121	31	91	418	341	307	2,135	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

6. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

30 ביוני 2023					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
3,326	49,336	1,277	79,277	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
2,541	31,671	481	49,492	מעל 60%	
1,159	651	21	1,013		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
7,026	81,658	1,779	129,782		סך-הכל

30 ביוני 2022					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
4,403	48,232	1,171	76,074	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,671	29,966	403	46,325	מעל 60%	
1,188	692	21	1,047		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
9,262	78,890	1,595	123,446		סך-הכל

31 בדצמבר 2022					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	מבוקר				
3,239	49,458	1,199	78,465	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
2,492	31,230	439	48,562	מעל 60%	
1,438	680	20	1,078		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
7,169	81,368	1,658	128,105		סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV - מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי הממומן של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-פסו בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת אשראי ראה [ביאור 10.א.3](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני	
2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
יתרת הפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
5	4	6	4	1,741	2,111	1,233	(א) אשראי תעודות
55	46	49	46	7,666	7,627	7,614	(ב) ערביות להבטחת אשראי
41	32	131	32	⁽¹⁾ 41,143	⁽¹⁾ 40,156	⁽¹⁾ 39,423	(ג) ערביות לרוכשי דירות
264	272	256	272	34,040	31,272	32,704	(ד) ערביות והתחייבויות אחרות**
23	22	19	22	12,427	11,588	14,494	(ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
59	59	53	59	28,272	37,556	25,666	(ו) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
484	538	328	538	⁽¹⁾ 52,092	⁽¹⁾ 54,061	⁽¹⁾ 53,642	(ז) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***
4	7	12	7	31,939	34,668	35,182	(ח) התחייבויות להוצאת ערביות

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך - 48 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2022: 76 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2022: 66 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
 (1) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, יחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

ליום 30 ביוני 2023						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
7,614	-	433	611	1,458	5,112	ערבויות להבטחת אשראי
39,423	33,344	-	-	968	5,111	ערבויות לרוכשי דירות
32,704	8,408	4,218	3,559	5,342	11,177	ערבויות והתחייבויות אחרות
35,182	-	87	2,974	14,454	17,667	התחייבויות להוצאת ערבויות
114,923	41,752	4,738	7,144	22,222	39,067	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2022						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
7,627	8	647	244	1,256	5,472	ערבויות להבטחת אשראי
40,156	35,143	-	-	111	4,902	ערבויות לרוכשי דירות
31,272	6,355	3,929	1,623	5,005	14,360	ערבויות והתחייבויות אחרות
34,668	-	67	3,592	13,065	17,944	התחייבויות להוצאת ערבויות
113,723	41,506	4,643	5,459	19,437	42,678	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2022						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה עד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
מבוקר						
7,666	8	416	540	985	5,717	ערבויות להבטחת אשראי
41,143	36,653	-	-	69	4,421	ערבויות לרוכשי דירות
34,040	7,923	3,512	2,029	4,763	15,813	ערבויות והתחייבויות אחרות
31,939	-	68	2,208	12,902	16,761	התחייבויות להוצאת ערבויות
114,788	44,584	3,996	4,777	18,719	42,712	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2023							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
97,082	64	658	285	12,914	3	83,158	מזמנים ופיקדונות בבנקים
132,301	4,094	1,316	4,111	39,454	1,938	81,388	ניירות-ערך
1,071	-	-	-	-	-	1,071	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
400,136	5,921	2,795	5,284	32,127	59,914	294,095	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
3,053	-	-	1,809	600	-	644	אשראי לממשלות
1,266	1,266	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,462	3,462	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
24,849	745	868	895	13,486	1,273	7,582	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,564	1,075	68	54	344	25	3,998	נכסים אחרים
668,784	16,627	5,705	12,438	98,925	63,153	471,936	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
529,703	5,996	4,309	12,300	120,194	12,865	374,039	פיקדונות הציבור
10,793	-	30	93	2,590	-	8,080	פיקדונות מבנקים
2,861	-	2	11	2,359	-	489	פיקדונות הממשלה
13,400	-	-	-	13,400	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
24,804	-	-	-	3,374	17,110	4,320	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
21,944	745	727	813	10,265	1,683	7,711	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,936	628	218	99	956	4,281	9,754	התחייבויות אחרות
619,441	7,369	5,286	13,316	153,138	35,939	404,393	סך-כל ההתחייבויות
49,343	9,258	419	(878)	(54,213)	27,214	67,543	עודף נכסים (התחייבויות) השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(671)	1,045	52,076	(3,653)	(48,797)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(129)	(422)	458	-	93	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	2	265	783	-	(1,050)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
49,343	9,258	(379)	10	(896)	23,561	17,789	סך-הכל כללי
-	-	(249)	(651)	(1,604)	-	2,504	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	442	883	2,434	-	(3,759)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 30 ביוני 2022					לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי						
נכסים											
162,579	-	561	276	13,437	-	148,305					מזמנים ופיקדונות בבנקים
81,506	3,792	971	2,736	32,415	2,323	39,269					ניירות-ערך
1,181	-	-	-	-	-	1,181					ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
371,976	3,958	2,954	4,267	29,157	56,622	275,018					אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,057	-	-	1,289	548	198	22					אשראי לממשלות
1,155	1,082	-	-	-	-	73					השקעות בחברות כלולות
3,457	3,457	-	-	-	-	-					בניינים וציוד
22,356	1,483	265	436	12,840	1,201	6,131					נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,331	1,202	15	17	117	23	3,957					נכסים אחרים
651,598	14,974	4,766	9,021	88,514	60,367	473,956					סך-כל הנכסים
התחייבויות											
529,508	3,968	3,712	11,140	114,077	11,627	384,984					פיקדונות הציבור
9,045	-	16	153	1,178	-	7,698					פיקדונות מבנקים
1,116	-	3	4	156	1	952					פיקדונות הממשלה
6,018	-	-	-	6,018	-	-					ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,334	-	-	-	3,315	20,474	3,545					אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,711	1,482	234	234	9,545	1,862	6,354					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14,648	681	332	72	641	3,730	9,192					התחייבויות אחרות
607,380	6,131	4,297	11,603	134,930	37,694	412,725					סך-כל ההתחייבויות
44,218	8,843	469	(2,582)	(46,416)	22,673	61,231					עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:											
-	-	(752)	2,037	44,911	(1,682)	(44,514)					מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(132)	699	(127)	-	(440)					אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	116	(359)	(623)	-	866					אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
44,218	8,843	(299)	(205)	(2,255)	20,991	17,143					סך-הכל כללי
-	-	(136)	861	(2,148)	-	1,423					אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	572	(1,640)	(2,633)	-	3,701					אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 31 בדצמבר 2022					לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי						
נכסים											
133,424	57	808	605	15,452	-	116,502					מזמנים ופיקדונות בבנקים
107,400	4,048	1,184	3,024	38,027	2,122	58,995					ניירות-ערך
898	-	-	-	582	-	316					ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
388,727	4,301	2,648	4,869	30,495	56,693	289,721					אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,157	-	-	1,532	484	-	141					אשראי לממשלות
1,198	1,198	-	-	-	-	-					השקעות בחברות כלולות
3,522	3,522	-	-	-	-	-					בניינים וציוד
21,832	879	572	1,249	9,929	1,313	7,890					נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,195	1,149	18	32	145	15	4,836					נכסים אחרים
665,353	15,154	5,230	11,311	95,114	60,143	478,401					סך-כל הנכסים
התחייבויות											
532,588	4,364	3,653	10,666	115,148	12,189	386,568					פיקדונות הציבור
8,696	-	31	194	1,294	-	7,177					פיקדונות מבנקים
3,262	-	-	3	2,958	-	301					פיקדונות הממשלה
13,877	-	-	-	13,877	-	-					ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,866	-	-	-	3,212	19,282	4,372					אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,043	887	489	986	6,379	1,932	8,370					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14,518	460	236	184	757	4,548	8,333					התחייבויות אחרות
618,850	5,711	4,409	12,033	143,625	37,951	415,121					סך-כל ההתחייבויות
46,503	9,443	821	(722)	(48,511)	22,192	63,280					עודף נכסים (התחייבויות) השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(1,085)	552	46,089	(3,601)	(41,955)					מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	10	237	9	-	(256)					אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	37	(139)	802	-	(700)					אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
46,503	9,443	(217)	(72)	(1,611)	18,591	20,369					סך-הכל כללי
-	-	9	12	(1,360)	-	1,339					אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	239	(522)	1,990	-	(1,707)					אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן אינה בהכרח מהווה אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח.

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) והוון בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי. בחישוב השווי ההוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הגדלת השווי ההוגן ב-52 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - חשבונות עובר ושב (עו"ש) - היתרה במאזן מהווה את האומדן של השווי ההוגן, כלומר, החישוב אינו כולל את מודל הפריסה של העו"ש כפי שמבוצע בחישוב שווי הוגן מותאם. יתר הפיקדונות מחושבים בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מודלים פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2023			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
					נכסים פיננסיים
97,033	5,106	88,746	3,181	97,082	מזומנים ופיקדונות בבנקים
131,590	3,209	22,241	106,140	132,301	ניירות-ערך*
1,071	-	1,071	-	1,071	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
392,393	379,078	-	13,315	400,136	אשראי לציבור, נטו
3,036	3,036	-	-	3,053	אשראי לממשלות
24,849	6,202	17,721	926	24,849	נכסים בגין מכשירים נגזרים
851	838	-	13	851	נכסים פיננסיים אחרים
650,823	397,469	129,779	123,575	659,343	סך-כל הנכסים הפיננסיים**
					התחייבויות פיננסיות
528,051	229,509	276,699	21,843	529,703	פיקדונות הציבור***
10,557	10,557	-	-	10,793	פיקדונות מבנקים
2,863	2,863	-	-	2,861	פיקדונות הממשלה
13,376	-	13,376	-	13,400	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,442	16	-	23,426	24,804	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
21,944	5,261	15,781	902	21,944	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,944	6,931	-	13	6,944	התחייבויות פיננסיות אחרות
607,177	255,137	305,856	46,184	610,449	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**
					מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים
-	-	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,603 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 155,736 מיליוני ש"ח ובסך של 248,231 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (46) מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2022*			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
162,556	5,074	154,258	3,224	162,579	מזומנים ופיקדונות בבנקים
81,220	2,562	16,508	62,150	81,506	ניירות-ערך**
1,181	-	1,181	-	1,181	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
364,777	355,168	-	9,609	371,976	אשראי לציבור, נטו
2,083	2,083	-	-	2,057	אשראי לממשלות
22,356	9,052	11,646	1,658	22,356	נכסים בגין מכשירים נגזרים
642	608	-	34	642	נכסים פיננסיים אחרים
634,815	374,547	183,593	76,675	642,297	סך-כל הנכסים הפיננסיים***
התחייבויות פיננסיות					
528,890	138,723	378,335	11,832	529,508	פיקדונות הציבור****
8,810	8,810	-	-	9,045	פיקדונות מבנקים
1,119	1,119	-	-	1,116	פיקדונות הממשלה
6,008	-	6,008	-	6,018	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,913	97	1,639	25,177	27,334	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,711	5,250	12,853	1,608	19,711	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,090	7,056	-	34	7,090	התחייבויות פיננסיות אחרות
598,541	161,055	398,835	38,651	599,822	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות***
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
266	266	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* הוצג מחדש.

** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,070 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

*** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 109,340 מיליון ש"ח ובסך של 304,787 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

**** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של (20) מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2022*			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
133,376	7,065	123,201	3,110	133,424	מזומנים ופיקדונות בבנקים
106,749	2,809	20,020	83,920	107,400	ניירות-ערך**
898	-	898	-	898	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
378,615	368,382	-	10,233	388,727	אשראי לציבור, נטו
2,141	2,141	-	-	2,157	אשראי לממשלות
21,832	6,677	14,103	1,052	21,832	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,499	1,474	-	25	1,499	נכסים פיננסיים אחרים
645,110	388,548	158,222	98,340	655,937	סך-כל הנכסים הפיננסיים***
התחייבויות פיננסיות					
530,906	195,875	318,011	17,020	532,588	פיקדונות הציבור****
8,404	8,404	-	-	8,696	פיקדונות מבנקים
3,270	3,270	-	-	3,262	פיקדונות הממשלה
13,877	-	13,877	-	13,877	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
25,624	21	-	25,603	26,866	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,043	3,971	14,037	1,035	19,043	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,295	6,270	-	25	6,295	התחייבויות פיננסיות אחרות
607,419	217,811	345,925	43,683	610,627	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות***
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
133	133	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* הוצג מחדש.
 ** כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,315 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
 *** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 130,306 מיליון ש"ח ובסך של 267,411 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
 **** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של (41) מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2023			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
62,655	-	7,808	54,847
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
19,372	-	1,236	18,136
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
8,817	188	8,629	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
3,136	-	3,120	16
אגרות-חוב של אחרים זרים			
93,980	188	20,793	72,999
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,491	-	62	1,429
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
14,914	-	-	14,914
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
2,442	-	-	2,442
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
518	-	518	-
אגרות-חוב של אחרים זרים			
868	-	868	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
18,742	-	1,386	17,356
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
1,092	138	954	-
חוזי שקל-מדד			
10,549	540	10,009	-
חוזי ריבית אחרים			
8,922	5,203	3,527	192
חוזי מטבע-חוץ			
4,285	320	3,231	734
חוזי מניות			
1	1	-	-
חוזי סחורות ואחרים			
56	6	50	-
נכסים בגין נגזרים משובצים			
24,905	6,208	17,771	926
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
13,424	-	-	13,424
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך			
13	-	-	13
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
152,555	6,396	40,012	106,147
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
1,021	438	583	-
חוזי שקל-מדד			
9,937	626	9,311	-
חוזי ריבית אחרים			
6,648	2,727	3,749	172
חוזי מטבע-חוץ			
4,335	1,468	2,137	730
חוזי מניות			
3	2	1	-
חוזי סחורות ואחרים			
10	5	5	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
21,954	5,266	15,786	902
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
11,762	-	-	11,762
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
13	-	-	13
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
11,466	-	1,385	10,081
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
45,195	5,266	17,171	22,758
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2022			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
39,542	-	6,778	32,764
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
19,093	-	1,378	17,715
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
4,971	179	4,792	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
2,365	-	2,351	14
אגרות-חוב של אחרים זרים			
65,971	179	15,299	50,493
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,722	-	66	1,656
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
5,260	-	18	5,242
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
866	-	866	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
259	-	259	-
אגרות-חוב של אחרים זרים			
6,385	-	1,143	5,242
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
949	118	831	-
חוזי שקל-מדד			
6,921	544	6,377	-
חוזי ריבית אחרים			
10,599	6,306	4,076	217
חוזי מטבע-חוץ			
3,879	2,077	361	1,441
חוזי מניות			
9	7	2	-
חוזי סחורות ואחרים			
26	5	21	-
נכסים בגין נגזרים משובצים			
22,383	9,057	11,668	1,658
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
9,622	-	-	9,622
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך			
34	-	-	34
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
106,117	9,236	28,176	68,705
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
859	373	486	-
חוזי שקל-מדד			
6,982	439	6,543	-
חוזי ריבית אחרים			
8,072	4,218	3,691	163
חוזי מטבע-חוץ			
3,789	211	2,133	1,445
חוזי מניות			
9	9	-	-
חוזי סחורות ואחרים			
6	-	6	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
19,717	5,250	12,859	1,608
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
8,030	-	-	8,030
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
34	-	-	34
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
4,927	-	1,125	3,802
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
32,708	5,250	13,984	13,474
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
51,751	-	6,648	45,103	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
21,652	-	2,133	19,519	אגרות-חוב של ממשלות זרות
7,534	177	7,357	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
3,170	-	3,155	15	אגרות-חוב של אחרים זרים
84,107	177	19,293	64,637	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
1,733	-	62	1,671	השקעות במניות סחירות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
7,706	-	7	7,699	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
765	-	-	765	אגרות-חוב של ממשלות זרות
238	-	238	-	אגרות-חוב של אחרים זרים
420	-	420	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
9,129	-	665	8,464	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,071	120	951	-	חוזי שקל-מדד
10,154	621	9,533	-	חוזי ריבית אחרים
8,363	4,891	3,277	195	חוזי מטבע-חוץ
2,240	1,042	341	857	חוזי מניות
4	3	1	-	חוזי סחורות ואחרים
59	20	39	-	נכסים בגין נגזרים משובצים
21,891	6,697	14,142	1,052	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
10,311	-	-	10,311	אשראי בגין השאלת ניירות-ערך
25	-	-	25	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
127,196	6,874	34,162	86,160	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
945	399	546	-	חוזי שקל-מדד
9,968	597	9,371	-	חוזי ריבית אחרים
5,921	2,696	3,058	167	חוזי מטבע-חוץ
2,205	277	1,060	868	חוזי מניות
4	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
18	-	18	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
19,061	3,971	14,055	1,035	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,218	-	-	8,218	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
25	-	-	25	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
9,460	-	658	8,802	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
36,764	3,971	14,713	18,080	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2023				
סך-הכל הרווח בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
(28) ⁽¹⁾	357	357	-	אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
12 ⁽²⁾	150	150	-	השקעות במניות
(16)	507	507	-	סך-הכל

ליום 30 ביוני 2022				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
16 ⁽¹⁾	295	295	-	אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
48 ⁽²⁾	98	98	-	השקעות במניות
64	393	393	-	סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2022				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
14 ⁽¹⁾	249	249	-	אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
88 ⁽²⁾	190	190	-	השקעות במניות
102	439	439	-	סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) רווחים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2023	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שהונחו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל העברות רמה 3 מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023	
179	5	4	-	-	-	188	2	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(330)	23	-	-	7	-	(300)	23 ⁽³⁾	חוזי שקל-מדד
35	(87)	-	(2)	(32)	-	(86)	52 ⁽¹⁾⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
2,652	514	-	94	(784)	-	2,476	(1,029) ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
(135)	(868)	-	-	(145)	-	(1,148)	(4) ⁽³⁾	חוזי מניות
(1)	2	-	(2)	-	-	(1)	2	חוזי סחורות ואחרים
3	(2)	-	-	-	-	1	1 ⁽³⁾	נגזרים משובצים
2,403	(413)	4	90	(954)	-	1,130	(953)	סך-הכל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שהונחו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל העברות רמה 3 מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022	
163	17	(1)	-	-	-	179	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(325)	75	-	-	(5)	-	(255)	63 ⁽³⁾	חוזי שקל-מדד
31	67	-	4	3	-	105	86 ⁽¹⁾⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
(2,216)	4,314	-	589	(599)	-	2,088	2,161 ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
(1,036)	2,649	-	-	253	-	1,866	111 ⁽³⁾	חוזי מניות
6	(8)	-	-	-	-	(2)	-	חוזי סחורות ואחרים
(9)	14	-	-	-	-	5	-	נגזרים משובצים
(3,386)	7,128	(1)	593	(348)	-	3,986	2,421	סך-הכל

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל העברות רמה 3 מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023	
177	9	2	-	-	-	188	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(279)	(40)	-	-	19	-	(300)	(37) ⁽³⁾	חוזי שקל-מדד
24	(47)	-	(10)	(53)	-	(86)	57 ⁽¹⁾⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
2,195	2,998	-	86	(2,803)	-	2,476	(830) ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
765	(1,208)	-	-	(705)	-	(1,148)	(95) ⁽³⁾	חוזי מניות
1	(2)	-	-	-	-	(1)	(2) ⁽³⁾	חוזי סחורות ואחרים
20	(19)	-	-	-	-	1	(1) ⁽³⁾	נגזרים משובצים
2,903	1,691	2	76	(3,542)	-	1,130	(908)	סך-הכל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל העברות רמה 3 מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022	
160	20	(1)	-	-	-	179	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(137)	(125)	-	-	7	-	(255)	(119) ⁽³⁾	חוזי שקל-מדד
(4)	108	-	4	(3)	-	105	189 ⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
(3,769)	3,760	-	292	1,805	-	2,088	1,960 ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
(664)	1,814	-	-	716	-	1,866	(142) ⁽³⁾	חוזי מניות
(1)	(3)	-	3	(1)	-	(2)	-	חוזי סחורות ואחרים
(21)	15	-	-	11	-	5	-	נגזרים משובצים
(4,436)	5,589	(1)	299	2,535	-	3,986	1,888 ⁽³⁾	סך-הכל

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח ההפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022
נכסים								
אגרות-חוב זמינים למכירה								
160	18	(1)	-	-	-	-	177	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(137)	(150)	-	-	8	-	-	(279)	(142) ⁽³⁾
(4)	45	-	(4)	(13)	-	-	24	196 ⁽¹⁾⁽³⁾
(3,769)	4,025	-	3	1,936	-	-	2,195	1,958 ⁽⁵⁾
(664)	858	-	-	571	-	-	765	120 ⁽³⁾
(1)	3	-	-	(1)	-	-	1	-
(21)	21	-	1	19	-	-	20	5 ⁽³⁾
(4,436)	4,820	(1)	-	2,520	-	-	2,903	2,137
סך-הכל								

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 ביוני 2023			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	188	ציטוט מצד נגדי לעסקה	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(300)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.16%-4.14% (0.72%)
חוזי ריבית אחרים	(86)	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.16%-5.30% (0.87%)
חוזי מטבע-חוץ	2,476	מודל תמחור אופציות	0.16%-5.79% (0.68%)
חוזי מניות	(1,146)	מודל תמחור נגזרי מניות	0.16%-3.79% (0.44%)
חוזי מניות	(2)	מודל תמחור אופציות	-
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	-
חוזי ריבית אחרים	-	מודל תמחור אופציות	95.00%-152.00% (121.71%)
חוזי סחורות ואחרים	(1)	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.16%-3.62% (0.19%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	1	מודל תמחור אופציות	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	150	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	357	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2022			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	179	ציטוט מצד נגדי לעסקה	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(255)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.06%-2.49% (0.70%)
חוזי ריבית אחרים	105	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.06%-3.43% (0.86%)
חוזי מטבע-חוץ	2,088	מודל תמחור אופציות	0.06%-14.41% (0.32%)
חוזי מניות	1,862	מודל תמחור נגזרי מניות	0.06%-2.49% (0.35%)
חוזי מניות	4	מודל תמחור אופציות	-
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	-
חוזי ריבית אחרים	-	מודל תמחור אופציות	100.00%-130.00% (120.00%)
חוזי סחורות ואחרים	(2)	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.11%-0.82% (0.12%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	5	מודל תמחור אופציות	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	98	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	295	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

(1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2023

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	177	ציטוט מצד נגדי לעסקה	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(279)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.35%-4.52% (0.75%)
חוזי ריבית אחרים	15	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.24%-3.76% (0.93%)
חוזי מטבע-חוץ	2,195	מודל תמחור אופציות	0.16%-14.45% (0.60%)
חוזי מניות	762	מודל תמחור נגזרי מניות	0.24%-2.58% (0.51%)
חוזי מניות	3	מודל תמחור אופציות	-
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	-
חוזי ריבית אחרים	9	מודל תמחור אופציות	110.00%-122.00% (112.57%)
חוזי סחורות ואחרים	1	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.35%-2.39% (0.39%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	20	מודל תמחור אופציות	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	190	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	249	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

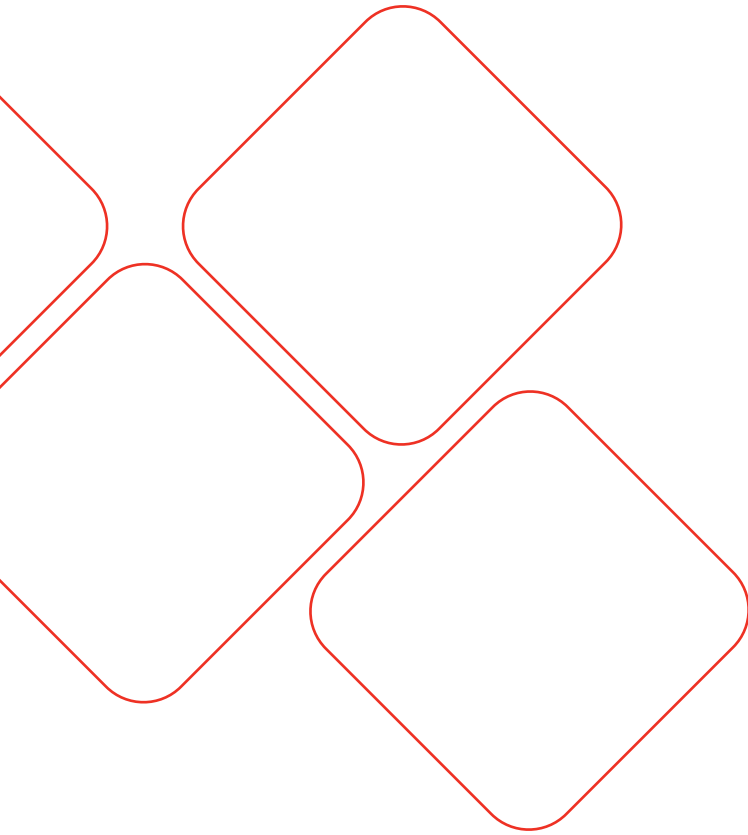
ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

Q2

תוכן העניינים

224	7. נספחים	205	5. ממשל תאגידי
224	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים	205	5.1. הביקורת הפנימית
227	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	205	5.2. עניינים אחרים
		206	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם
		206	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
		218	6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי
		222	6.3. דירוג הבנק
		223	6.4. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

רשימת הטבלאות

208	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
210	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
212	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
213	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
214	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
216	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
217	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
222	טבלה 6-8: דירוג
224	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
225	טבלה 7-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
226	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
226	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
227	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי 5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2022. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה. במהלך רבעון ראשון לשנת 2023 אושרה תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2023 והרב שנתית לשנים 2023-2025.

5.2 עניינים אחרים

בחודש פברואר 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק עיצום כספי בסך 850,000 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 14 ח(א) (1) לפקודת הבנקאות, 1941. העיצום הינו בגין הפרה של סעיף 25 להוראת ניהול בנקאי תקן 450 בנושא "הליכי גביית חובות", לפיו על תאגיד בנקאי קיימת חובת דיווח להוצאה לפועל בתוך שבעה ימים על תקבולים ששולמו על חשבון חובות שלא באמצעות הוצאה לפועל. הואיל והבנק נקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם הופחת סכום העיצום בשיעור של 15% לסך האמור.

בחודש מרץ 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק קנס אזרחי בסך 427,704 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 350(א) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (רישוי)"). הקנס האזרחי הינו בשל הפרה של סעיף 24א(א) לחוק הבנקאות (רישוי) עקב החזקת מיעוט (20%) עקיפה, זניחה והיסטורית של הבנק בחברה שהפכה לתאגיד ריאלי משמעותי עקב התווספות בעלת השליטה בה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. הואיל והבנק הפסיק את ההפרה (ובכלל זה נמכרה אותה החזקת מיעוט) ונקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם, ולנוכח קולת העובדות המהוות את ההפרה ונסיבות עובדתיות אחרות (בכלל זה היקף ההפרה והרווח שהיה עשוי להיות מופק ממנה), הופחת סכום הקנס בשיעור של 75% לסך האמור.

בחודש אפריל 2023 אישר דירקטוריון הבנק את דוח הסביבה, חברה וממשל (ESG) של הבנק לשנת 2022. הדוח מתפרסם זו השנה ה-16 ברציפות ונכתב על-פי תקן GRI ועל-פי תקן SASB.

בחודש יוני 2023 התקשר הבנק בהסכם מיזוג לפיו ימוזגו לתוכו מספר חברות בנות בשליטה ובעלות מלאה (או כמעט מלאה, למעט החזקה של מניות בודדות בשיעור זניח) ללא תמורה (למעט סכומים זניחים שיישמרו בנאמנות עבור המניות הבודדות שאינן מוחזקות על-ידי הבנק בחלק מהחברות). לפי הסכם מיזוג נוסף בו התקשר הבנק באותו מועד תמוזג לתוכו ללא תמורה הפועלים הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה ששימשה זרוע גיוסים למכשירי חוב. הסכמי המיזוג האמורים מותנים בתנאים מתלים והם עשויים להוביל לחיסכון בהוצאות ועלויות תפעוליות.

בחודש יוני 2023 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000 ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחברות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 183 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 72 מיליון דולר (סך-הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2023, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-6.1 מיליון דולר.

ביום 13 באוגוסט 2023 פרסם הבנק הודעה מקדימה בדבר כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק. על סדר יום האסיפה צפויים להיכלל הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2022; (2) מינוי מחדש של רואי החשבון המבקרים של הבנק; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות; (4) מינוי דירקטור אחד במעמד "אחר", היינו שאינו דירקטור חיצוני לפי חוק החברות או לפי הוראה 301; (5) אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק; (6) אישור תנאי כהונה והעסקה למנכ"ל הבנק מר דב קוטלר לשנים 2024-2026; (7) תיקון תקנון הבנק; (8) אישור הענקת כתבי שיפוי מעודכנים לנושאי משרה. ביום 10 באוגוסט 2023 העבירה לבנק הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים את רשימת המועמדים שהציעה לכהונת דירקטורים לקראת האסיפה השנתית והם: לכהונת דירקטור חיצוני לפי חוק החברות – רונית אברמזון רוקח, מיכל הלפרין ומיכל קרמר; ולכהונת דירקטורים במעמד "אחר" (שאינם דירקטורים חיצוניים) – ישראל טראו ומוחמד סייד אחמד.

בהמשך לאמור בביאור ב.25.12 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022, הבנק בוחן חלופות להשבחת נכסים, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים כאמור להתפנות במסגרת המעבר למבנה המטה המרכזי שנרכש (בשטח של מעל 50 אלפי מ"ר). במהלך הרבעון השני לשנת 2023 אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב תכניות למתחם בנייני מטה ההנהלה הראשית שעיקרו בשד' רוטשילד בתל-אביב. שטח המתחם בהיקף של כ-21 אלפי מ"ר בנוי, בגינם אושרו במסגרת התכניות זכויות בנייה לכ-47 אלפי מ"ר.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר ההחזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר ההחזקה נדרשה גב' אריסון למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי ההיתר המקורי - עד לחודש נובמבר 2022, אשר הוארך על-ידי המפקח על הבנקים עד ליום 20 במאי 2024). ביום 19 ביולי 2023 הודיעה אריסון החזקות כי בעקבות מכירה של כ-0.75% ממניות הבנק וירידה לשיעור החזקה של כ-4.88% (לאותו מועד), היא חדלה להיות בעלת עניין בבנק והשלימה את מחויבותה לירידה בשיעור החזקתה בבנק כנדרש בהיתר ההחזקה. לפרטים נוספים אודות היתר ההחזקה, השינוי שחל בשנת 2018 במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה.

נכון לתאריך הדוח, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 163 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטינום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים ניידים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ.

בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסולר", מוקד "פועלים בטלפון", מוקד "פרו"- ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כלמעלה מ-85% מהפעולות הבנקאיות הנופצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשרות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, זאת על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי החלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון היי-טק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder), שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון). בחודש אוקטובר 2021 השיק הבנק תכנית נאמנות (הטבות) ייעודית ללקוחותיו בעלי כרטיס אשראי בנקאי ("פועלים וונדר"), וזאת ללא קשר לזהות חברת כרטיסי האשראי המתפעלת את הכרטיס. התכנית החליפה חלק מהתכניות המנוהלות על-ידי חברות כרטיסי האשראי המתפעלות את הכרטיסים הבנקאיים.

בחודש נובמבר 2021 נחתם הסכם בין הבנק לבלנדר טכנולוגיות פיננסיות בע"מ ("בלנדר") להקמת חברה בה יחזיק הבנק בשיעור 20% ובלנדר ב-80%, אשר תעסוק בהעמדת אשראי צרכני לאנשים פרטיים בנקודות מכירה פיזיות ווירטואליות בישראל. ההסכם כולל, בין היתר, הוראות בנוגע למימון החברה, בנוגע לאופציות לבנק של רכש (לשיעור של 51%) ושל מכר, וכן אופציית רכש לבלנדר, והכל בניסיונות מסוימות.

בחודש מאי 2022, לאחר קבלת אישור רשות התחרות, נוסדה החברה המשותפת, בלנדר פיי בי. אג. פייאל בע"מ ("בלנדר פיי"). בחודש ינואר 2023, קיבלה בלנדר פיי רישיון למתן אשראי בהיקף פעילות מורחב בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שניתן על-ידי המפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר העניק לבנק היתר החזקה בחברה. בלנדר פיי נערכת לתחילת הפעילות העסקית שלה.

לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ ("אמ"צ") וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל"), ראה [ביאור 25 \(ב\) \(14\) בדוחות הכספיים לשנת 2022](#).

פעילות שוק ההון

השירותים ללקוחות המגזר בשוק ההון כוללים מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, מרכזי הפלטינום ופועלים PRO. יועצי ההשקעות בבנק מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים, תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלוקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים. ביום 5 בפברואר 2023 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע בשוק החיסכון הפנסיוני. החוזר קובע את מבנה הממשקים האחידים המשמשים את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת העברת מידע וביצוע פעולות עסקיות שונות המתבצעות ביניהם. העברת מידע במבנה אחיד מאפשרת שכלול של תהליכי זרימת המידע בשוק ומהווה בסיס לפעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, "פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הדיגיטליים והישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה). כמו-כן, לבנק ישנה פעילות במדינות החברתיות: פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם ולינקדין. בעמוד הפייסבוק ניתן אף מענה אנושי לפניות לקוחות. מהלכי השיווק של הבנק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק את השימוש באמצעים דיגיטליים, באינטרנט ובמובייל, המאפשרים ללקוחות לקבל את השירות מבלי להגיע פיזית לסניף. כמו-כן, הורחב השימוש באמצעי שיווק במדיה דיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשרים פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות ניתנת מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל, התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחיוזוק מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחוץ בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, פינטקים וגופים קמעונאיים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרומ') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל הפעולה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לשינויים החלים בצרכים ובמאפיינים שלהם, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

הטבות ייעודיות ללקוחות פרטיים

במהלך חודש יולי 2023 הבנק הכריז על סדרת הטבות משמעותיות ללקוחותיו בתחומי העו"ש, הפיקדונות והמשכנתאות. במטרה להקל על לקוחותיו בתקופה זו, בה משקי הבית מתמודדים עם גל עליות מחירים וריביות, הבנק יצא עם הטבות המיועדות ללקוחות שהושפעו מעליית הריבית:

- שדרוג מהותי של מנגנון העו"ש המקזז בין יתרות הזכות לחובה - העלאת יתרת הקיזוז החודשית, כך שסכימת היתרות היומיות בחובה על פני החודש, הניתנות לקיזוז כנגד יתרות הזכות, יעמדו על 300 אלפי ש"ח במצטבר בחודש.
- הפחתת הריביות על יתרות החובה - הבנק מפחית את הריביות על יתרות החובה במדרגה השנייה והשלישית במסגרות העו"ש ש"ח והחח"ד הפרטי וישווה את הריביות במדרגות אלו לזו הנגבית במדרגה הראשונה. מדובר בהפחתת ריבית בשיעור של 2.7%-2.9% במסגרת עו"ש משכורת ובשיעור של 0.5% בחח"ד פרטי (ביחס לריבית הטבלה, וללא כפל הטבות). ההטבה תהיה למשך שנה.
- עידוד פרואקטיבי של משקי הבית להסיט סכומים משמעותיים מעו"ש זכות לאפיקים משתלמים יותר עבורם תוך מיקוד בלקוחות עם יתרות עו"ש זכות של עד 50 אלף ש"ח.
- שיפור הריביות על הפיקדונות ללקוחות קמעונאיים - הבנק יעניק ללקוחות קמעונאיים בעלי פיקדונות "קטנים" ריבית זהה לבעלי פיקדונות "גדולים" (מעל 500,000 ש"ח) ובכך למעשה משפר את ריביות הטבלה ברוב הפיקדונות השקליים. המהלך יחול ביחס לפיקדונות שהופקדו או חודשו החל מיום 10 ביולי 2023.
- ספיגת העלאות ריבית נוספות בהחזרי המשכנתאות והארכת ספיגה קיימת בחצי שנה - לפרטים ראה [מגזר הלוואות לדיור](#) להלן.
- ביולי 2023 הושק שירות חדש באתר הפרטי המאפשר פריסה של הלוואה קיימת לתקופה ארוכה יותר (ועד 96 ח') תוך הקטנת החוזר החודשי ו/או דחייה של עד חודשיים בתשלום החוזר החודשי. השירות מאפשר הקלה בתזרים השוטף תוך שמירה על תנאי הלוואה המקורית. השרות זמין ללקוחות פרטיים בלבד עם ניהול חשבון תקין והלוואות המשולמות באופן סדיר, עם יתרה של עד 250 אלף ש"ח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

ברבעון זה נמשכת מגמת העדפה מוגברת של הדיגיטל בקרב הלקוחות, לצד המשך הרחבת הצעות הערך הדיגיטליות והנגשת מוצרים ויכולות באתר ובאפליקציה.

הפקדה לתכנית חיסכון באפליקציה

ברבעון השני 2023 הוגשו תכניות חיסכון ולראשונה הושקה האפשרות להפקדה לתכנית חיסכון באפליקציית הבנק. מדובר באבן הדרך המשמעותית הראשונה ביכולת ביצוע פעולות בתכניות חיסכון באפליקציה, מהלך משמעותי בסביבת הריבית הנוכחית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

אפליקציית bit מתרחבת

אפליקציית bit היא אפליקציית תשלומים מובילה המאפשרת למשתמשים לבצע תשלומים מבוססי כרטיסי חיוב, הכוללים בין היתר שירותי העברת כספים בין משתמשים (P2P) שהינו השירות הפופולארי בקרב משתמשי bit, שירותי העברה באמצעות האפליקציה של פרטי כרטיס החיוב של המשתמש לצורך רכישת מוצרים ושירותים בבתי עסק וכן שירותים המאפשרים קבלת זיכויים מגופים שונים (כגון חברות ביטוח). הבנק פועל לפתח את bit לבניית מוצרים בנקאיים חדשים. בשנת 2022 אפליקציית bit השיקה שירות חדש המאפשר תשלום חשבונות ארנונה ומים ישירות באמצעות האפליקציה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,121	3,323	629	1,715	סך הכנסות ריבית, נטו
5	4	2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,126	3,327	631	1,716	סך-הכל רווח מימוני, נטו
759	812	380	410	עמלות והכנסות אחרות
1,885	4,139	1,011	2,126	סך ההכנסות
(54)	182	(1)	152	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,906	2,055	966	1,040	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
33	1,902	46	934	רווח (הפסד) לפני מסים
11	676	15	329	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
22	1,226	31	605	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
*39,023	38,005	*39,023	38,005	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
238,363	244,152	238,363	244,152	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

הרווח הנקי המיוחס למגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-1,226 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. עלייה זו קוזזה בחלקה על-ידי גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וכן על-ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-3,327 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,126 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-812 מיליון ש"ח בהשוואה ל-759 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראל כרטיס ומעלייה בהפרשי המרה שקוזזו בחלקן מירידה בעמלות משוק ההון.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 182 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-2,055 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,906 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר וכן מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות בגין פחת וירידת-ערך תוכנות.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-38.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-244.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-238.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון והנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק, שירותי דיגיטל מתקדמים ומוקד שירות מתמחה בעסקים. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים מספק שירותים ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבונות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכונים האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן פינטקים העוסקים בתחום. הבנק פועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

פתיחת חשבון ללקוחות עסקיים בדיגיטל

ברבעון הראשון לשנת 2023 הבנק השיק ממשק דיגיטלי ללקוחות עסקיים, דרכו יכולים הלקוחות למלא ולחתום על המסמכים הנדרשים לפתיחת חשבון תאגיד. התהליך הידידותי מאפשר ללקוח להשלים את התהליך מבלי להגיע לסניף ובכך חוסך לו זמן וטרחה.

אפליקציית bit

יצירת שיתופי פעולה עם מאגדים לקידום הצעת הערך לעסקים קטנים וחיבור לפלטפורמות E-Commerce, כך שעסקים קטנים יכולים לקבל תשלום מלקוחותיהם ללא תקרה שנתית. העסקים יכולים לקבל תשלום מרחוק באתר, באפליקציה, ב-SMS או בנקודות המכירה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן. ראה ["מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
720	1,437	387	729	סך הכנסות ריבית, נטו
3	3	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
723	1,440	388	731	סך-הכל רווח מימוני, נטו
303	342	157	171	עמלות והכנסות אחרות
1,026	1,782	545	902	סך ההכנסות
54	101	13	83	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
670	717	336	359	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
302	964	196	460	רווח (הפסד) לפני מסים
105	344	69	164	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
197	620	127	296	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
34,530	33,752	34,530	33,752	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
68,840	68,000	68,840	68,000	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2023, הסתכם ב-620 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, ומגידול בעמלות והכנסות האחרות. עלייה זו קוזזה בחלקה מגידול בהוצאות להפסדי אשראי וכן מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-1,440 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-723 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-342 מיליון ש"ח בהשוואה ל-303 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי עקב עדכון הסכם התפעול עם ישראל כרטיס ומעלייה בדמי ניהול חשבונות.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-101 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית ובמחיקות האוטומטיות בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן. גידול זה קוזז בחלקו מקיטון בהוצאה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-717 מיליון ש"ח בהשוואה ל-670 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע בעיקר בשל עלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-33.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-68.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-70.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיר

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיר ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות הפזורים בנציגויות משכן בסניפים השונים ברחבי הארץ. ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיר גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיר ומיועדת לקהל לקוחות המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוץ.
- הלוואה המיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ובחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת החזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים. במהלך השנים 2022-2023, לנוכח עליית הריבית והאינפלציה ובמענה לצרכי הלקוחות יזם הבנק פתרונות להתמודדות עם עליית ריבית הפריים:

- אפשרות לפריסת מרכיב הפריים לתקופה ארוכה יותר (ללא שינוי בתנאי ההלוואה וללא עלויות).
- בינואר 2023 ובמאי 2023 יצא הבנק בשני מהלכים לספיגת עליית ריבית הפריים של בנק ישראל למשך שנה בשיעורים של 0.5% ו-0.25% בהתאמה, ללקוחות העשויים לגלות קושי בתשלומי המשכנתא שלהם ועל פי קריטריונים שנקבעו מראש. כעת הבנק החליט כי ללקוחות עבורם ספג את העלייה האחרונה (מאי 2023) יספוג גם את העלויות הבאות עד סוף השנה ועד שיעור של 0.5%, וזאת למשך שנה מכל העלאת ריבית ככל שתהיה. עבור הלקוחות שהבנק ספג עבורם את העלייה בינואר 2023, תוארך תקופת ההטבה בחצי שנה נוספת.
- הקמת קו קשוב של יועצי משכנתאות עבור לקוחות בעלי משכנתא קיימת בבנק הפועלים וכן ללקוחות מבנקים אחרים המעוניינים לבחון את נתוני המשכנתא האישי והפתרונות האפשריים הנכונים להם באופן אישי.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה נעשים באמצעות נציגויות משכן בסניפי הבנק ובאמצעות "פועלים בטלפון" ו"פועלים באינטרנט". כמו-כן, מתבצעות פעולות שיווק והפצה באמצעי המדיה השונים ובאמצעות שלטים באתרי בנייה.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים ועסקיים אשר מנהלים את חשבונם בבנק או בבנקים אחרים.

תחרות

תחום ההלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרותיות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן ללקוחות נותנים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים. לעניין זה, בנק ישראל פועל במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 לקידום רפורמה צרכנית משמעותית, שנועדה להשפיע על כל נוטלי המשכנתאות, בשלושה היבטים: שקיפות המידע ללקוח; יכולת השוואה בין הצעות; פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע תהליך לקיחת המשכנתא, כמפורט להלן.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית, לרבות זו החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- **ניהול בנקאי תקין 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור** - ביום 31 באוגוסט 2022 נכנסה לתוקף רפורמת השקיפות במשכנתאות של בנק ישראל במסגרת תיקון נרחב להוראה 451. הנושאים העיקריים בעדכון: אישור עקרוני במבנה אחיד, סלי משכנתא אחידים לכל הבנקים, קביעת SLA של 5 ימי עסקים (ובמקרים חריגים 7 ימים) למתן אישור עקרוני, פרסום מחשבון מקוון, התנהלות מקוונת ומידע נוסף מונגש הן לצורך נטילת הלוואות משכנתא והן לצורך בחינת כדאיות מחזור המשכנתא. בהתאם להוראה, החל מיום 30 בספטמבר 2022 מופיע באתר הבנק מחשבון מקוון הכולל את הנתונים הנדרשים לפי ההוראה המתוקנת. בפברואר וכן במאי 2023, עודכן הנוהל הבנקאי התקין. במטרה לשפר את תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות תאגיד בנקאי אחר או מלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (במחזור). כך לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון. אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות בנק אחר הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי או באמצעות הבנק החדש (מבלי לגרוע מכל זכות שקיימת לווה על-פי כל דין). כמו-כן, התאגיד הבנקאי יאפשר ללווה לבקש מכתב כוונות גם באופן מקוון ובטלפון לקבל את המכתב בהתאם לבחירתו באופן המאפשר שמירה והדפסה. במקרה של מחזור מבנק אחר, המכתב יועבר ישירות בין הבנקים בממשק דיגיטלי כאשר המסמך תחום בחתימה אלקטרונית, והבנק יעשה כן גם מול מוסדי (אם אין סיבה לסירוב סביר) מועד התחולה שנה מיום פרסומו של הנוהל הבנקאי התקין.
- **טיוטת תיקוני ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואה לדיור והוראת ניהול בנקאי תקין 203 - סיכון אשראי** - ביום 2 באוקטובר 2022 פורסמו טיוטות להוראות 329 ו-203, בהן מפורטים עקרונות למתן הלוואה מסוג "משכנתא הפוכה" (הלוואה משכון דירת מגורים ללווים מעל גיל 60 שמועד פירעונה אינו ידוע מראש ואין בגינה החזרים חודשיים של קרן ההלוואה) ואת משקל הסיכון שיש ליישם במסגרתה.
- **ניהול בנקאי תקין 329B - מכירת הלוואות לדיור ושינופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור** - ההוראה שפורסמה ביום 6 באוקטובר 2022 קובעת עקרונות לביצוע עסקות מכירה וסינדיקציה של הלוואות לדיור.
- **חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות תקציב 2023, 2024) התשפ"ג-2023** - ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
662	711	336	355	סך הכנסות ריבית, נטו
22	22	11	10	עמלות והכנסות אחרות
684	733	347	365	סך ההכנסות
במיליוני ש"ח				
38	78	6	66	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
226	257	115	131	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
420	398	226	168	רווח (הפסד) לפני מסים
147	142	80	60	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
273	256	146	108	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
123,079	129,319	123,079	129,319	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-256 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-273 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וכן מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-711 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-662 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בהכנסות הריבית כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי.

במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-78 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בתקופה השוטפת בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-257 מיליון ש"ח בהשוואה ל-226 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב וכן מעלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-129.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-127.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [פרק הלוואות לדיור](#) בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדיסקטוריון וההנהלה.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים, מרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה ומרכז עסקים היי-טק. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות היי-טק וכן בלקוחות המנהלים פעילות סחר חוץ.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
699	988	363	496	סך הכנסות ריבית, נטו
(9)	(21)	(5)	(10)	הכנסות מימון שאינן מריבית
690	967	358	486	סך-הכל רווח מימוני, נטו
252	251	124	116	עמלות והכנסות אחרות
942	1,218	482	602	סך ההכנסות
במיליוני ש"ח				
(66)	269	(12)	272	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
292	337	147	177	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
716	612	347	153	רווח (הפסד) לפני מסים
257	227	126	57	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
459	385	221	96	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
במיליוני ש"ח				
54,465	58,388	54,465	58,388	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
51,797	47,550	51,797	47,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-385 מיליון ש"ח בהשוואה ל-459 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטן נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-967 מיליון ש"ח בהשוואה ל-690 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי. ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-251 מיליון ש"ח, בדומה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד. במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-269 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע הן מגידול בהוצאה הפרטנית והן מגידול בהוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי, בשל התאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות, לנוכח עלייה בהסתברות להאטה כלכלית וסביבת ריבית גבוהה לאורך זמן. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-337 מיליון ש"ח בהשוואה ל-292 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-58.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-57.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-47.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-51.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן

- תעשייה, מסחר ומלונאות

- תשתיות אנרגיה ושוק ההון

- מימון פרויקטים ותשתיות

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכונים אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
872	1,216	450	610	סך הכנסות ריבית, נטו
29	38	13	14	הכנסות מימון שאינן מריבית
901	1,254	463	624	סך-הכל רווח מימוני, נטו
324	393	158	195	עמלות והכנסות אחרות
1,225	1,647	621	819	סך ההכנסות
(549)	117	37	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
394	418	192	218	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,380	1,112	392	600	רווח (הפסד) לפני מסים
496	411	143	222	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
884	701	249	378	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
101,482	119,002	101,482	119,002	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
83,199	83,592	83,199	83,592	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילנות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,861 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2023 ובסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2022.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-701 מיליון ש"ח בהשוואה ל-884 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי אשר קוזז בחלקו מגידול ברווח המימוני נטו ומגידול בעמלות וההכנסות האחרות. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-1,254 מיליון ש"ח בהשוואה ל-901 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעליית המרווח על הפיקדונות לאור עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי. ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-393 מיליון ש"ח בהשוואה ל-324 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות סינדיקציה וכן מעלייה בעמלות מעסקי מימון. במחצית הראשונה של שנת 2023 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 117 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 549 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע מקיטון בהכנסה הפרטנית ומגידול בהוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-418 מיליון ש"ח בהשוואה ל-394 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב ובהוצאות בגין פחת וירידת-ערך תוכנות וכן מעלייה בהוצאות השכר עקב מענק חד פעמי בגין הסכם השכר. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-119.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-108.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-83.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-75.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי
 הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, בנק פוזיטיף בתורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים", בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל. לפרטים בדבר סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ופרשת FIFA ראה [ביאור 10.g](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ, שעסקה בעבר בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ ולמועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בחברה. בחודש יולי 2023 קיבלה הפועלים שוויץ את אישור רשות הפיקוח בשוויץ (FINMA) להחזרת הרישיון הבנקאי שלה ולסיום פיקוחה הרגולטורי על הפועלים שוויץ בתוקף מיום 30 ביוני 2023.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק מחזיקה 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף בתורכיה שעוסק בתחום הבנקאות העסקית. בהתאם לאסטרטגיית הבנק, פועל הבנק למכירת ההחזקה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. על רקע טענות של מי שהיה בעל מניות המיעוט בפוזיטיף ופתיחת הליכים משפטיים במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של פוזיטיף, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. ביום 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף. בחודש יוני 2023 הסתיימו ההליכים המשפטיים הנוגעים לטענותיו של בעל מניות המיעוט בעבר וזאת בהמשך לבקשה שהגיש לבית המשפט. ביום 30 במרץ 2023 התקשר הבנק בהסכם למכירת החזקות בבנק פוזיטיף בתמורה שעיקרה פירעון אשראי שהועמד לבנק פוזיטיף במועד השלמה של העסקה. האישורים הרגולטוריים הנדרשים לעסקה התקבלו והבנק פועל להשלמתה. ככל שתושלם העסקה, לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק. לפרטים בדבר קו האשראי שהבנק העמיד לבנק פוזיטיף ראה [ביאור 9.ט](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
287	401	155	205	סך הכנסות ריבית, נטו
(15)	5	7	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
272	406	162	207	סך-הכל רווח מימוני, נטו
15	18	7	11	עמלות והכנסות אחרות
287	424	169	218	סך ההכנסות
במיליוני ש"ח				
51	23	41	8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
201	200	125	106	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
35	201	3	104	רווח (הפסד) לפני מסים
27	79	14	44	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
				רווח (הפסד) נקי:
8	122	(11)	60	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	122	(11)	60	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
16,144	17,495	16,144	17,495	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
22,213	23,944	22,213	23,944	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-122 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-140 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023 בהשוואה לרווח נקי של כ-57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזה מגידול בהוצאות התפעוליות. העלייה ברווח המימוני, נטו נבעה בעיקר מעליית הריבית הדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויון הסתכם בכ-20 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2023 בהשוואה להפסד בסך של כ-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהוצאות בקשר עם צמצום הפעילות.

סך האשראי לציבור, נטו של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-17.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

- האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2023 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-17.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. מרבית האשראי והגידול באשראי הינם בפעילות ה-Middle-Market.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-23.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-24.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, אשר מקורם בעיקר בסניף ניו-יורק.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), נעשית באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים גזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות וגגרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים גזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח				
1,542	256	867	185	סך הכנסות ריבית, נטו
116	725	(37)	405	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,658	981	830	590	סך-הכל רווח מימוני, נטו
85	64	52	33	עמלות והכנסות אחרות
1,743	1,045	882	623	סך ההכנסות
17	(6)	7	(3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
231	248	106	122	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,495	803	769	504	רווח (הפסד) לפני מסים
482	247	251	165	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,013	556	518	339	רווח (הפסד) לאחר מסים
73	30	46	13	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
1,086	586	564	352	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
*3,253	4,175	*3,253	4,175	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
65,096	62,465	65,096	62,465	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-586 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,086 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-981 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,658 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעליית ריבית המקורות המועברת לחטיבות הבנק. בנוסף, נרשמו הפסדים ממימושי אגרות-חוב, וזאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. מנגד, נרשמו רווחים מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי והוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וזאת בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-64 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-248 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-231 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב וכן מעלייה בהוצאות שכר בגין מענק חתימת הסכם השכר.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2023 הסתכם בכ-4.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-3.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו בכ-62.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-72.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הקיטון נובע בעיקר מהקטנת יתרות מפקידים גדולים.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות דיוור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם ב-34 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 69 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בעמלות וההכנסות האחרות.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו ב-96 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-144 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון זה נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורה במכירת זכויות בנדל"ן בתקופה המקבילה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמו בכ-43 מיליון ש"ח בהשוואה ל-34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, ייעוץ פנסיוני, דיני ניירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיוור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

יזמות רגולטוריות

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו יזמות רגולטוריות רבות מאוד שעיקרן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן יושמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים, ובכלל זה:

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 ("חוק שטרומ") על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).

בעקבות דיון בוועדת הכלכלה מיום 27 בדצמבר 2021, בנושא צמצום מסגרות האשראי, הוסכם על-ידי משרד האוצר ויו"ר ועדת הכלכלה בתיאום עם בנק ישראל, על הפחתת הצמצום במסגרות כרטיסי האשראי שנקבע בחוק שטרומ. בהתאם לזאת, ביום 30 בינואר 2022 אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9 (ג) בחוק "הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות" במסגרתו הוארכו ההקלות שניתנו בשנה נוספת עד ליום 31 ינואר 2023, כך שהצמצום במסגרות יהיה 45% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 7,500 ש"ח במקום 5,000 ש"ח. בשנת 2023 השתנה שיעור הצמצום ל 49% כאשר מסגרת מתחת ל-8,500 ש"ח לא תילקח בחשבון בחישוב צמצום המסגרות. לאחרונה, החליט שר האוצר להעביר צו אשר מצמצם את הפגיעה בלקוחות הבנקים וביום 31 בינואר 2023, אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9(ג) בחוק שטרומ במסגרתו נקבע כי הצמצום במסגרות בשנת 2023 יהיה 25% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 10,000 ש"ח במקום 5,000 ש"ח בחוק המקורי.

במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), פרק ז - בנקאות ואשראי, בוטל סעיף הגבלת המסגרות סעיף 9(ג) בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה). הביטול ייכנס לתוקפו החל מיום 31 בינואר 2024.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א-2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג' - הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) עלה ביום 31 באוקטובר 2022. מועד עלייה לאוויר של שלב ד' - הכולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח - נדחה בצו שר האוצר בשלושה חודשים מיום 29 במאי 2023 ויחול ביום 19 בספטמבר 2023. הרחבת המידע לתאגידים מתבצעת בשתי פעימות: בחודש ינואר 2023 עלה מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); מועד העלאת המידע אודות יתר התאגידים נדחה אף הוא ויחל ביום 14 באפריל 2024.

"פיקדון ברירת מחדל"

ביום 6 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר קול קורא שנועד לשמוע את עמדות הציבור לקראת מכרז שבכוונת האוצר לפרסם בין הבנקים על פיקדון ברירת מחדל. מטרת המהלך לייצר תחרות ברביית על הפיקדונות. מדובר במכרז לגבי פיקדונות לפרקי זמן שונים כאשר הבנק שיציע את הרביית הגבוהה ביותר יזכה. הבנקים האחרים יהיו מחויבים להציג את הפיקדון של הבנק הזוכה ולאפשר ללקוחותיהם להפקיד כספים בפיקדון זה. לקוח שיבחר להעביר כספים לפיקדון ברירת מחדל יוכל לבצע זאת באמצעות מערכת סגורה ובתום התקופה הכסף יחזור לבנק המקור. הבנק העביר התייחסותו לקול הקורא.

הכרזה על הבנקים כקבוצת ריכוז

ביום 29 ביוני 2023 נפגש נגיד בנק ישראל עם הממונה על התחרות לאור העובדה כי הממונה הודיעה כי היא שוקלת להכריז על הבנקים כקבוצת ריכוז ולתת להם הוראות בתחום קבלת פיקדונות.

עיקר ההוראות הנשקלות: (כפי שפורט בהודעת הממונה על התחרות)

1. "איסורים על קשירה בין פיקדון לבין קבלת שירותים בנקאיים אחרים"
2. "הטלת חובה על הבנקים לקבל פיקדון מחברות תשלומים חוץ בנקאיות שיבקשו לפעול כ"מאגדי פיקדונות"
3. "הפחתת חסמים בהעברת פיקדונות בנפרד מיתר הסל הבנקאי"
4. "הוראות המחייבות את הבנקים להציג מידע השוואתי רלוונטי ללקוחות ב"דחיפה"

בדיקות הממונה טרם הושלמו ורשות התחרות עדיין בשלבי גיבוש נוסח ההוראות הנשקלות, תוך שיח עם רגולטורים נוספים הנוגעים לדבר ובראשם בנק ישראל. בהמשך הדרך וככל שהממונה אכן תחליט להכריז על קבוצת ריכוז ולתת הוראות, יתקיים שימוע לעניין ההכרזה ולעניין ההוראות.

יזמות רגולטוריות בתחום התשלומים

התכנית הכלכלית של ישראל לשנים 2023-2024 וכן "חוק המדיניות הכלכלית" המכונה גם "חוק ההסדרים" אושרו ביום 8 ביוני 2023. במסגרת חוק ההסדרים חוקק פרק ב' העוסק ב:

- הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ-בנקאיים וזאת על מנת לאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים. בהתאם לחוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר; הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'.

- ייזום תשלומים בסיסי ומתקדם בין גופים שיקבלו אישור או רישיון לכך; החוק קובע כי החל מדצמבר 2024 תחול חובה לבצע ייזום תשלום בסיסי וכן והחל מיוני 2026 תחול חובה על הבנק לאפשר לייזום תשלומים מתקדם לפנות לבנק בבקשת ביצוע תשלומים באמצעותו וכן הוגדרו ההגנות הצרכניות הכרוכות בשירותים אלו.
- קידום קישוריות בין אפליקציות תשלומים ובין חשבונות בנק שלא דרך כרטיסי אשראי; אפליקציית התשלומים bit שבבעלות הבנק תחויב לקישוריות עם אפליקציות אחרות כך שיתאפשר מעבר כספים בין אפליקציות באופן ישיר. (לקוח bit יוכל לעשות העברה ישירה ללקוח שיש לו פייבוקס) מועד היישום יהיה החל מיום 8 ביוני 2024. מס"ב בהנחיית מחלקת תשלומים בבנק ישראל תהיה הגוף שיבנה את מערכת הקישוריות.
- מתן שירות של העברת כספים בין יחידים באמצעות פרט מזהה מספר טלפון; בנק יאפשר העברת כספים בין חשבונות בנק של יחידים גם באמצעות פרט מזהה, מספר טלפון וזאת החל מיום 8 ביוני 2024.
- תשלומים מידיים ו-R2P - פרויקט התשלום המידי, אמצעי תשלום שבאמצעותו ניתן לבצע באופן מידי תשלומים מחשבון לחשבון, אותו יזם ומוביל בנק ישראל באמצעות מס"ב. צפוי להיכנס לתוקף בדצמבר 2023.
- R2P (לקבל בקשת תשלום) - שירות נלווה לתשלום מידי המאפשר להעביר דרישת תשלום מחשבון לחשבון. צפוי להיכנס לתוקף במרץ 2024.

הגנת הפרטיות

- ביום 5 בינואר 2022 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022 קריאה ראשונה בכנסת. התיקון הצפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות. ביום 26 במרץ 2023 הוחלט להחיל דין רציפות על הצעת החוק.
- ביום 4 בספטמבר 2022 פרסמה רשות התחרות טיוטת גילוי דעת בנושא קבלת מידע ברשות התחרות ועיון בו על-ידי גורמים שאינם מוסרי המידע. מטרת הטיטה הינן: לשקף מדיניות אחידה ופומבית, המגדירה את הגבולות באשר לדרכי התנהלות רשות התחרות אל מול מוסרי המידע ובאשר לחובות המוטלות על מוסרי מידע במענה לדרישות נתונים.
- ביום 23 באפריל 2023 אישרה ועדת החוקה של הכנסת את תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי) התשפ"ג-2023. התקנות יחולו על מידע המצוי במאגר מידע בישראל אשר הועבר מהאזור הכלכלי האירופאי למעט מידע שהעביר במישרין אדם על אודות עצמו וכל על כל מידע נוסף המצוי במאגר מידע הנמצא בישראל ובו מידע אשר הועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופאי.

הוראות בנק ישראל בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור"** - ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין, אשר קובעת בין היתר, כי לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון, וכן לקבל את המידע והמסמכים הנדרשים בדרכים המקובלות, לרבות באופן מקוון, בהתאם לבחירת הלווה, בפורמט המאפשר שמירה והדפסה. בנוסף, אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות הלוואה מבנק אחר, הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי, או באמצעות הבנק החדש. בנוסף, הלווה לא יידרש להגיע לסניף הבנק המקורי לשם קבלת המסמכים הנדרשים בתהליך מחזור הלוואה. מסמכים אלו יועברו על-ידי הבנק המקורי ישירות אל הבנק החדש. ההוראה תיכנס לתוקף ביולי 2024.
- **ניהול בנקאי תקין 461 בנושא "פעילות תאגידי בנקאי כברוקר דילר"** - ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש העוסק בהסדרת כלל הפעילות הבנקאית בתחומי ניירות-ערך ונגזרי מטבע-חוץ, כולל קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות-ערך עבור לקוחות הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי ההוראה מבוססת על סטנדרטים מקובלים בעולם וביניהם דרישות המפורטות בדירקטיבה האירופאית לפעילות בניירות-ערך (MiFID II) ההוראה תיכנס לתוקף בינואר 2025.
- **טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 420 בנושא "משלוח הודעות בתקשורת"** - ביום 6 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין המחייבת את הבנקים, לשלוח ללקוח, בתחילת כל חודש, הודעה שבה יוצג הסכום הכולל של העמלות והריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה, לרבות עמלות וריביות שנגבו בהלוואות לדיור.
- **טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 424 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים"** - ביום 6 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה אשר עוגנה לאור תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (אשר בוצע במסגרת חוק ההסדרים), טיוטת ההוראה קובעת, כי הבנק נדרש לדווח לפיקוח על הבנקים על כל סירוב לפתיחת חשבון לגוף פיננסי, או עיכוב בפתיחת החשבון העולה על שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון בבנק.
- **טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 367 בנושא "בנקאות בתקשורת"** - ביום 5 ביולי 2023 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 367. תוקן סעיף 29 להוראה כך שניתן יהיה לפנות לכלל הלקוחות באמצעות מסרונים לרבות מסרון קולי, וזאת ללא צורך בכריתת הסכם בנקאות בתקשורת, לשם משלוח הודעות בנושאים הבאים: עידוד לקוחות להם יתרת עובר ושב חיובית מעל רף מסוים, שייקבע על-ידי הבנק, להסכת כספים המוחזקים בחשבון העובר ושב לאפיקים נושאי ריבית כדאיים יותר או לאפיקים שיקטינו את סך תשלומי הריבית אותם הוא משלם לבנק וסיוע של הבנק לנטולי משכנתא המאובחנים ככאלה הנמצאים או הצפויים להיקלע לקשיים.
- **ניהול בנקאי תקין 473 בנושא "הפצת כרטיסי אשראי"** - ביום 29 ביוני 2022 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש בנושא הפצת כרטיסי אשראי. נקבע כי כל הסכם הפצה שיחתם בין הבנק ומנפיקים, יחייב את הבנק לאפשר למנפיקים להשתמש באמצעי הפצה של הבנק, לרבות הפצה בסניפים וזאת תמורת עמלת הפצה. הסכמי הפצה אשר נחתמו ערב הוראת ניהול בנקאי תקין זה, יעברו התאמה עד ליום 29 בדצמבר 2023. על הבנקים נאסר לסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם מנפיק בהסכם הפצה ובנק ישראל יוכל לקבוע מהם התנאים שיראו בלתי סבירים.
- **ניהול בנקאי תקין 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"** - ביום 12 ביוני 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין הקובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ומתבסס על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022.

- **ניהול בנקאי תקין 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור"** - ביום 12 ליוני 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 במסגרתו בוצעה התאמה לסטנדרטים הבינלאומיים בכל הקשור להעברות בינלאומיות זאת בהמשך לדוח המעקב של ה-FATF על מדינת ישראל, הורחבה הדרישה בנספח ב'2 המסדיר את הליכי הזיהוי באפליקציות התשלומים, כך שיתאפשר לעשות שימוש באמצעי תשלום שהונפק על-ידי גוף פיננסי שאינו תאגיד בנקאי והתווסף נספח ב'5 אשר מאריך את פרק הזמן בו ניתן לפתוח חשבון באמצעות תעודת עולה מ-30 יום ל-90 יום.
 - **ניהול בנקאי תקין 434 בנושא "חשבונות משותפים - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בהתחייבויות קיימות בפטירה"** - ביום 11 ליוני 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 434. ההוראה קובעת, בין היתר, כי על הבנק להציע ללקוחותיו את תנאי "היוותרות בחיים" בהסכמים לפתיחת חשבון משותף, ולהציגו באופן בולט וברור, תוך מתן הסבר על משמעויותיו. כמו-כן, נקבעו הנחיות בנוגע להתחייבויות קיימות באמצעי תשלום (כגון כרטיסי אשראי) שהונפקו לשימוש השותף הנפטר, במטרה לסייע לשותפים שנותרו בחיים לפעול להסדרת חיובים קיימים באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר ומקושרים לחשבון, ובכללם הרשאות לחיוב אמצעי התשלום ועסקות תשלומים. בנוסף, על הבנק לפנות באופן חד פעמי אל כל בעלי החשבונות המשותפים הקיימים, שלא בחרו שהתנאי יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת ליבם לנושא ולוודא את צרכיהם, וככל שנדרש, לסייע להם בעריכת שינוי בקבוע בהסכמים בעניין זה.
 - **ניהול בנקאי תקין 501 בנושא "ניהול מערך שירות התמיכה ללקוחות"** - ביום 29 במרץ 2023 פרסם בנק ישראל הוראה המעגנת עקרונות ותהליכי עבודה בתחום השירות והתמיכה בלקוחות. ההוראה קובעת, בין היתר, עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים. על הבנק לקבוע ולפרסם אמנת שירות, בה יבטא את תפיסת השירות והמדיניות שהוא מבקש לקדם מול לקוחותיו והסכם תנאי שירות (SLA), בו יפורטו השירותים המוצעים, ערוצי השירות והתמיכה, התנאים לקבלת השירותים השונים בערוצי השירות השונים ורמות השירות להן מתחייב הבנק בכל ערוץ שירות.
 - **ניהול בנקאי תקין 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"** - ביום 29 למרץ 2023 פרסם בנק ישראל נוסח סופי להוראת ניהול בנקאי תקין 422, במסגרתו נקבע, בין היתר, מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים. עוד נקבע, כי אין לקבוע כללים גורפים למניעת אמצעי תשלום בסיסיים או חסימת פעילות של לקוח בחשבון רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה. על כן, ובפרט על רקע התופעה של צמצום הסינפים, ככלל, יש לאפשר לכלל הלקוחות לבצע תשלומים ולקבל שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת.
 - **ניהול בנקאי תקין 310 בנושא "ניהול סיכונים"** - ביום 26 בפברואר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו נקבע, כי הערכת הסיכונים שתבוצע כחלק מתהליך אישור מוצר חדש תכלול התייחסות לשמירה על ענייני הלקוחות. כמו-כן נוספה הגדרה למונח "נכס קריפטוגרפי" ונקבעה חובת דיווח בכתב למפקח על הבנקים, בין היתר, לפני תחילת פעילות הקשורה לנכסים הקריפטוגרפים.
 - **עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 (קורונה)** לנוכח השפעת משבר הקורונה על נכסי הבנקים, והמשך מגמת השחיקה ביחס המינוף של המערכת הבנקאית, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 15 במאי 2022 עדכון (מספר 20) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250, במסגרתה האריך בנק ישראל את תוקף ההקלה שנקבעה בהוראה, בה נקבעה הפחתה של חצי נקודת אחוז ביחס המינוף, עד ליום 31 בדצמבר 2023. לאחר מועד זה נדרשת המערכת הבנקאית לשוב בתוך שני רבעונים ליחסי המינוף שנדרשו טרם ההקלה שניתנה.
- ### חקיקה חדשה
- **בחודשים האחרונים הוגשו מספר הצעות חוק פרטיות בנושא מיסוי רווחי יתר של תאגידי בנקאיים.** מוצע לקבוע היטל על רווחי היתר של הבנקים שנוצרו בגלל העלאת הריבית על הלוואות ואי העלאת הריבית על פיקדונות ביחס דומה, ולהשתמש בכספי ההיטל על מנת להקל על יוקר המחיה ועל עליות הריבית במשק. לשם כך מוצע להקים קרן שאליה יועברו כספי ההיטל. הקרן תשמש לסבסוד שירותים ולמתן הלוואות בערבות מדינה לציבור. לצד הצעות החוק הפרטיות, התבטא שר האוצר בנושא ותמך בהטלת מס.
 - **תזכיר חוק הסדרת עסקות איגוח (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023** - ביום 30 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק האיגוח. התזכיר מיישם את מסקנות הצוות הבין-משרדי לקידום האיגוח בישראל שפורסמו בשנת 2015 וכולל שלושה עיקרים - הסדרת עסקת איגוח ותוצאותיה המשפטיות; הסדרת ההצעה לציבור של תעודות ההתחייבות שהנפיק התאגיד הייעודי, הסדרת היבטי המס של עסקות האיגוח.
 - **תזכיר חוק קרנות כספיות (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023** - ביום 30 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר בשיתוף עם רשות ניירות-ערך את תזכיר חוק קרנות כספיות. התזכיר מאפשר יצירת קרנות כספיות עם מאפיינים הדומים לפיקדונות (קרן בסיכון נמוך, תשואה צפויה מוערכת מראש ומועדים קבועים); הקרנות יוחרגו מחוק הייעוץ ומכירתן תתבצע בבנקים על-ידי בנקאים ולא רק על-ידי יועצי השקעות. בנוסף מוצע להרחיב את ערוצי ההפצה כך שגם גורמים שאינם בנקאיים יוכלו לשווק את הקרנות לציבור. זאת על מנת להנגיש מוצרים אלו לציבור.
 - **חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 12) (העברת מוטב בביטוח חיים בין תאגידי בנקאיים)** - עבר בקריאה שנייה ושלישית ביום 12 ביולי 2023. החוק קובע כי לקוח שממחזר את המשכנתא, יוכל למשוך איתו את אותה פוליסת ביטוח חיים שכבר קיימת אל מול המלווה הראשון, (הבנק הראשון) ולהחליף בה את המוטבים, כלומר, לרשום את המלווה השני כמוטב במקום הראשון, וזאת בלי לקבל את ההסכמה של המלווה הראשון למחיקתו כמוטב בלתי חוזר מהפוליסה.
 - **במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) נחקק גם פרק ז - בנקאות ואשראי.** הפרק בא להסדיר את הנושאים הבאים:
 - בנק אשר יסרב או יתעכב מעל 3 חודשים במתן שירות מהשירותים המנויים בסעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) לגוף פיננסי ולחברת תשלומים מפוקחת על-ידי רשות לניירות-ערך, ימסור הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו למתן השירות או הסיבה לעיכוב במתן השירות.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

- החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מחויב לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש ובכל אחת מהדרכים בהן הוא מתקשר עם הלקוח, הודעה שבה יפורט הסכום הכולל של העמלות והחל מיום 2 ביוני 2024 גם הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה. עמלות וריביות הקשורות להלוואות דיור ישלחו ללקוח החל מיום 2 ביוני 2024.
- תיקון סעיף 7ד(ב) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) קובע כי החל מיום 1 בספטמבר 2023, בנק יאפשר ולא ימנע מגוף מתפעל, במסגרת הסכם ההתקשרות בין הבנק והלקוח, לקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע שהגיע לידי אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה, לצורך מתן שירותים ללקוח.
- הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023** - הצעה הקובעת כי על נגיד בנק ישראל באישור שר האוצר לקבוע ריבית על יתרת זכות בעו"ש קיבלה תמיכת ממשלה בוועדת שרים ביום 25 ביוני 2023, אך לא הועלתה לקריאה טרומית בשל פניית נגיד בנק ישראל לראש הממשלה אודות השפעותיה המשמעותיות של הצעת החוק.
- תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה התשפ"ב-2022** - ביום 1 במרץ 2022 פורסם תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשפ"ב-2022, תזכיר חוק זה מבקש לערוך מספר תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. תזכיר החוק עבר קריאה ראשונה במליאה בחודש יוני 2022 וביום 23 בינואר 2023 אישרה הממשלה ה-37 החלטת דין רציפות על הצעת החוק. ביום 2 בפברואר 2023, פרסם משרד האוצר את טיוטת תיקון לתקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), להערות הציבור. במסגרת התיקון מוצע לקבוע מנגנונים חדשים לחישוב ריבית הבסיס ודמי הפיגורים. התקנת התיקון המוצע כפופה לחקיקת תיקון מס' 9 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, והוא יכנס לתוקף רק לאחר מועד תחילתו של התיקון המוצע בהצעת החוק.

6.3. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
מעלות	דירוג מנפיק טווח ארוך	ilAAA	יציב	2 בפברואר 2023
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201) ⁽¹⁾	ilAAA		2 בפברואר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז') ⁽²⁾	ilAA		2 בפברואר 2023
מידרג	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		20 בדצמבר 2022
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201) ⁽¹⁾	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז') ⁽²⁾	Aa2.il(hyb)	יציב	20 בדצמבר 2022
	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽³⁾	A	יציב	30 בינואר 2023
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽³⁾	A-1		30 בינואר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁴⁾	BBB		30 בינואר 2023
	דירוג פיקדונות טווח ארוך	A2	יציב	6 בפברואר 2023
	דירוג פיקדונות טווח קצר	P-1		6 בפברואר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁵⁾	A	יציב	26 בינואר 2023
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁵⁾	F1+		26 בינואר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁴⁾	BBB		26 בינואר 2023

(1) דירוג זה ניתן גם לאגרות-חוב שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות 32, 35, 36). סדרה 32 נפרעה במלואה ביום 8 באוגוסט 2023. ראה **סעיף 5.2** לעיל לעניין הסכם מיזוג, המותנה בתנאים מתלים, לפיו תמוזג הפועלים הנפקות לתוך הבנק.

(2) דירוג זה ניתן גם לכתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות יט', כ', כא').

(3) החל מאוגוסט 2021 חברת S&P מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זה לבנק.

(4) נסחר ברצף מוסדי.

(5) החל מחודש מאי 2023 חברת Fitch הוסיפה לדירוגים של מוסדות פיננסיים דירוג נוסף, שאינו מביא בחשבון תמיכה ממשלתית (xgs), וקבעה לבנק דירוג טווח ארוך: A- (xgs) ודירוג טווח קצר: F1 (xgs).

מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	AA-	A-1+	יציב
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	A1		יציב ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A+	F1+	יציב

(1) בחודש אפריל 2023 חברת סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's הורידה את אופק הדירוג למדינת ישראל מחיובי ליציב.

6.4 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף".

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה במחצית הראשונה של שנת 2023 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-13 מיליון ש"ח. הבנק התמקד גם השנה בקידום תעסוקה איכותית להגברת המוביליות החברתית, העצמאות, תחושת המסוגלות ורווחתו של הפרט. זאת באמצעות הכשרה והשמה איכותית של אנשים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית, מתן כלים וליוי, תמיכה ביזמות, עסקים קטנים ובהיי-טק, עידוד השכלה גבוהה והעצמת דור העתיד.

במחצית זו תמך הבנק בכ-50 מיזמים משותפים עם ארגונים חברתיים המעודדים תעסוקה, מוביליות וקידום עסקים קטנים והמשיך במסורת של "פרויקט פסח" זו השנה ה-18.

פרויקט המלגות "פועלים להצלחה" ממשיך זו השנה הרביעית. במסגרתו הבנק מעניק מלגות לכ-350 סטודנטים ובכך מסייע להם לרכוש השכלה גבוהה ולצמצם פערים חברתיים, תוך מתן ארגז כלים לעידוד מצוינות והשתלבות בתעסוקה איכותית.

כתנאי לקבלת המלגה הסטודנטים מתנדבים מאות שעות בשנה ובסיוע לבני נוער במרכזי חינוך לפסגות, בהנגשת אוריינות דיגיטלית לגיל הזהב בחברה הערבית ובחינוך פיננסי לבני נוער בקרב העדה הדרוזית.

הפרויקט הינו בשיתוף עמותות "חינוך לפסגות", "אמאניגא", "סאלח פאלח" "מכללת ספיר" ועוד.

בנוסף, כחלק מהתמיכה והליווי של הבנק בחברה הערבית, המשיך הבנק לתמוך בעמותת קו משווה להעצמת אקדמאים ערבים ושילובם למסלולי קריירה משמעותיים ותפקידי מפתח. במסגרת שיתוף הפעולה בתכנית "המועדונים העסקיים" הבנק גדל ל-17 מועדונים התומכים במעל 300 סטודנטים באוניברסיטאות מובילות בארץ והקים את קהילה הבוגרים של העמותה.

הבנק השיק בשיתוף ארגון "מרכזי הצעירים את "קהיליט" לעידוד יזמות חברתית בקרב צעירות וצעירים. בתחרות לקחו חלק 170 מרכזי צעירים ורשויות מקומיות ברחבי הארץ. באירוע סיום חגיגי שנערך במועדון הבנק הוכרזו הזוכים שקיבלו מענקי פיתוח של 55 אלפי ש"ח כל אחד (סך-הכל 5 זוכים) ועוד 4 פרויקטים שנבחרו על-ידי הקהל כ"אהובי הקהילה" שזכו במענק של 25 אלפי ש"ח. סך-הכל 375 אלפי ש"ח הוענקו לתמיכה במיזמים.

הבנק תומך בהצמחה כלכלית של עסקים קטנים ועמותות. במסגרת תמיכה זו הבנק תמך בעמותות "יזמות עתיד" ב-2 פרויקטים מובילים - "ממזרח למערב" ו"משכירה לעצמאית" אשר מקדמים יזמות עסקית בקרב נשים מהחברה הכללית ומהחברה הערבית.

הבנק המשיך גם את פרויקט המסורת ערך לדרך - תכנית המקדמת עמותות לעצמאות פיננסית שמטרתו ליצר בהשקעה נמוכה אימפקט כספי משמעותי. השנה נוספו עוד 2 מחזורים וסך-הכל קיים הבנק עד היום היו 16 מחזורים שלקחו בהם חלק יותר מ-350 עמותות.

בפרויקט פסח המסורתי, הבנק קרא לתושבי ישראל לטייל בחג הפסח וליהנות, ללא עלות, ממגוון אתרים הפזורים בכל חלקי הארץ.

למעלה מ-200 אלף איש ביקרו בעשרות מוזיאונים, אתרי מורשת ועסקים קטנים בדרום שפתחו את שעריהם למבקרים ללא תשלום ביוזמה ובחסות מלאה של הבנק. כמו-כן, ניתן היה לבחור ב-60 סיורי יום ולילה ברחבי הארץ על-ידי מורי דרך מוסמכים.

Bit

ברבעון זה התקיימו 3 מהלכי גיוס לעמותות "שלווה" ו"חלאסרטן" בהם נתרמו באפליקציית ביט כ-950 אלפי ש"ח.

התנדבות עובדים

פתיחת פעילות "נוער קיץ - דור ההמשך 2023" - 1,254 בני נוער בגילאי 15-18 ילדי עובדים פועלים למען החברה והקהילה במימון הבנק בשבעה מחזורים בני שבוע בכ-280 מוסדות, עמותות, בתי-אבות ומועדוניות, מרכזי חלוקת מזון, קייטנות ואירגוני צער בע"ח בכל רחבי הארץ - מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום. לראשונה, נפתחו שני מחזורי פעילות נוספים במיוחד עבור קהילת העובדים החרדים אשר בניהם יוצאים לחופשת לימודים בתחילת אוגוסט בלבד.

חלוקת שי מתוק לרגל חג הקרבן - 2,550 חבילות שי חולקו על-ידי מתנדבים עובדי הבנק מ-19 סניפים במגזר המוסלמי והדרוזי, ב-23 מוסדות שונים. המהלך הוא אחד מבין שלושה מועדים - פורים, חג המולד וחג הקורבן - בהם חוגגים עובדי הבנק עם הקהילה בשלושה חגים של שוש הדתות העיקריות בישראל.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

צמיחה פיננסית

באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית, נכון לרבעון השני לשנת 2023 כ-250 אלף איש עשו שימוש בתכני המרכז וקיבלו כלים להתנהלות פיננסית נכונה ללא עלות במגוון רחב של דפי תוכן.

- מעל לכ-10,000 איש השתתפו השנה בהרצאות שהבנק קיים במגוון נושאים כגון: איקומרס, ניהול משא ומתן בנושא שכר, ניהול תקציב במעבר בין עבודות, אוריינות דיגיטלית לגיל השלישי, חינוך לאחריות פיננסית ועוד.
- המשך שיתופי פעולה אסטרטגיים עם מגוון גופים וחברות המעסיקים מספר רב של עובדים (כגון שיכון ובינוי, שופר-סל, אוניברסיטה פתוחה ועוד) להענקת לייווי, הרצאות, קורסים וכלים מעשיים להתנהלות פיננסית נכונה במטרה לפתח, להעצים ולקדם את רווחתם הכלכלית של עובדי הארגון.
- המרכז לצמיחה פיננסית השיק את ה-"Business School" למען העסקים קטנים והעצמאים עם מתחם ידע מקיף לניהול עסק מצליח הכולל ידע מקצועי וכלים מעשיים במיוחד לתקופה הזו כגון נושא "הלוואה בערבות מדינה" איחוד הלוואות ועוד. בנוסף לראשונה המרכז מציע לייווי ניהולי ואישי לעסקים ללא עלות בשותפות עם עמותת "קרן שמש" ובחסות הבנק.
- לקראת הקיץ יצא הבנק בתכנית "Summer School" הרצאות מגוונות על ניהול פיננסי במיוחד בתקופת הקיץ, כלכלת הבית, איך נתחיל לחסוך ועוד.

7. נספחים

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2022				2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
3,403	4,304	5,139	6,374	7,522	8,622	הכנסות ריבית
(687)	(1,117)	(1,503)	(2,446)	(3,485)	(4,327)	הוצאות ריבית
2,716	3,187	3,636	3,928	4,037	4,295	הכנסות ריבית, נטו
148	(19)	115	337	340	414	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,864	3,168	3,751	4,265	4,377	4,709	סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
46	(14)	4	(173)	(77)	(143)	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
30	(190)	(59)	96	113	131	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
(73)	(77)	(199)	171	(67)	187	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(49)	17	(17)	(13)	9	23	הכנסות (הוצאות) מגידורים ואחרים ⁽²⁾
(46)	(264)	(271)	81	(22)	198	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
2,910	3,432	4,022	4,184	4,399	4,511	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.

(2) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

(3) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.

מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה בסך 382 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2023, הכנסה בסך 266 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2023, הכנסה בסך 202 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2022, הכנסה בסך 330 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2022, הכנסה בסך 516 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2022, הכנסה בסך 301 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2022.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 2-7: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים

2022				2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
149	121	45	159	51	209	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(699)	(129)	(196)	(63)	(58)	(96)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(550)	(8)	(151)	96	(7)	113	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
(50)	99	196	334	192	466	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות ⁽¹⁾ , נטו
(600)	91	45	430	185	579	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
(586)	76	(22)	351	136	372	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
32	6	(4)	37	12	62	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיוור
(46)	(16)	69	33	39	133	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי אחר
-	25	2	9	(2)	12	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב
(600)	91	45	430	185	579	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור**:						
0.16%	0.13%	0.05%	0.16%	0.05%	0.21%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.11%	0.24%	0.25%	0.50%	0.24%	0.67%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור***
(0.66%)	0.07%	0.05%	0.43%	0.19%	0.56%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.06%)	0.00%	(0.03%)	(0.02%)	0.01%	0.12%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(4.37%)	0.16%	(1.85%)	(1.30%)	0.86%	7.89%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי ומתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות.
 *** ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.
 (1) מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2022				2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
עמלות						
211	218	223	225	229	228	דמי ניהול חשבונות
210	193	185	160	173	157	פעילות בניירות-ערך
48	47	43	41	41	40	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
69	93	177	132	124	157	כרטיסי אשראי, נטו
56	51	61	70	75	76	טיפול באשראי
174	161	163	167	186	177	עמלות מעסקי מימון
77	82	85	80	98	85	הפרשי המרה
44	58	47	54	42	41	עמלות אחרות
889	903	984	929	968	961	סך-הכל עמלות
95	17	18	37	14	55	הכנסות אחרות
984	920	1,002	966	982	1,016	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2022				2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
1,161	1,068	1,076	1,082	1,248	1,171	שכר
326	369	382	364	356	443	אחזקה ופחת בניינים וציוד
471	559	514	600	490	567	אחרות
1,958	1,996	1,972	2,046	2,094	2,181	סך-הכל

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.31%	3,680	341,233	6.73%	6,154	365,950
					בישראל
4.52%	189	16,720	7.90%	397	20,090
					מחוץ לישראל
4.32%	⁽⁴⁾ 3,869	357,953	6.79%	⁽⁴⁾ 6,551	386,040
					סך-הכל
אשראי לממשלות:					
3.25%	16	1,972	2.79%	18	2,577
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
3.25%	16	1,972	2.79%	18	2,577
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים:					
1.67%	16	3,842	3.72%	67	7,197
					בישראל
-	-	102	3.38%	2	237
					מחוץ לישראל
1.62%	16	3,944	3.71%	69	7,434
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.46%	152	131,467	4.52%	707	62,507
					בישראל
0.72%	17	9,392	4.99%	98	7,863
					מחוץ לישראל
0.48%	169	140,859	4.58%	805	70,370
					סך-הכל
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	980	3.98%	18	1,809
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	980	3.98%	18	1,809
					סך-הכל

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לפני נכחי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
 (4) עמלות בסך של 104 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (30 ביוני 2022: 137 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
1.19%	181	60,633	3.20%	914	114,128
בישראל					
1.53%	15	3,919	5.04%	50	3,967
מחוץ לישראל					
1.21%	196	64,552	3.27%	964	118,095
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
2.27%	37	6,525	4.49%	197	17,542
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.27%	37	6,525	4.49%	197	17,542
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
0.90%	1	444	-	-	395
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.90%	1	444	-	-	395
סך-הכל					
2.98%	4,304	577,229	5.71%	8,622	604,262
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	7,317	-	-	7,757
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	54,205	-	-	60,026
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	638,751	-	-	672,045
סך-כל הנכסים					
2.93%	221	30,133	6.80%	547	32,157
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 בסך של (2,305) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2022: (1,417) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.81%	535	262,755	4.02%	3,408	338,774
בישראל					
0.31%	109	140,765	3.82%	1,194	125,166
לפי דרישה					
1.40%	426	121,990	4.15%	2,214	213,608
לזמן קצוב					
0.83%	40	19,351	4.49%	276	24,597
מחוץ לישראל					
0.56%	10	7,206	4.21%	77	7,323
לפי דרישה					
0.99%	30	12,145	4.61%	199	17,274
לזמן קצוב					
0.82%	575	282,106	4.06%	3,684	363,371
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
1.17%	2	685	5.68%	37	2,607
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.17%	2	685	5.68%	37	2,607
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	4,172	(0.10%)	(1)	4,208
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	4,172	(0.10%)	(1)	4,208
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.20%	3	5,875	4.63%	66	5,704
בישראל					
-	-	123	-	-	27
מחוץ לישראל					
0.20%	3	5,998	4.61%	66	5,731
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
0.82%	13	6,367	5.15%	190	14,750
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.82%	13	6,367	5.15%	190	14,750
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
7.60%	518	27,264	5.38%	342	25,415
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
7.60%	518	27,264	5.38%	342	25,415
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
6.78%	6	354	3.77%	9	956
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
6.78%	6	354	3.77%	9	956
סך-הכל					
1.37%	1,117	326,946	4.15%	4,327	417,038
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	237,573	-	-	164,521
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	4,591	-	-	4,802
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	24,353	-	-	34,832
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	593,463	-	-	621,193
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	45,288	-	-	50,852
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	638,751	-	-	672,045
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.61%	-	-	1.56%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.20%	3,006	547,096	2.81%	4,024	572,105
בישראל					
2.40%	181	30,133	3.37%	271	32,157
מחוץ לישראל					
2.21%	3,187	577,229	2.84%	4,295	604,262
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
0.82%	40	19,474	4.48%	276	24,624

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.97%	6,725	338,450	6.33%	11,538	364,445
בישראל					
4.30%	352	16,378	7.67%	757	19,742
מחוץ לישראל					
3.99%	⁽⁴⁾ 7,077	354,828	6.40%	⁽⁴⁾ 12,295	384,187
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.96%	29	1,961	3.29%	41	2,494
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.96%	29	1,961	3.29%	41	2,494
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.38%	28	4,064	3.03%	102	6,739
בישראל					
-	-	129	1.95%	2	205
מחוץ לישראל					
1.34%	28	4,193	3.00%	104	6,944
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.28%	186	134,362	4.15%	1,412	68,092
בישראל					
0.42%	21	10,045	4.55%	193	8,489
מחוץ לישראל					
0.29%	207	144,407	4.19%	1,605	76,581
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	1,012	3.58%	34	1,898
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,012	3.58%	34	1,898
סך-הכל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
 (4) עמלות בסך של 216 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023 (30 ביוני 2022: 305 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.95%	278	58,607	3.01%	1,627	108,232
בישראל					
1.26%	22	3,500	4.57%	91	3,985
מחוץ לישראל					
0.97%	300	62,107	3.06%	1,718	112,217
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
1.69%	65	7,701	4.66%	347	14,897
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.69%	65	7,702	4.66%	347	14,897
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
0.53%	1	377	0.00%	-	546
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.53%	1	377	0.00%	-	546
סך-הכל					
2.67%	7,707	576,587	5.38%	16,144	599,764
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	7,169	-	-	7,597
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	52,145	-	-	59,533
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	7,707	635,901	-	-	666,894
סך-כל הנכסים					
2.63%	395	30,053	6.43%	1,043	32,421
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 בסך של (2,448) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2022: (961) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.63%	833	263,253	3.72%	6,081	327,194
					בישראל
0.19%	134	139,425	3.41%	2,101	123,127
					לפי דרישה
1.13%	699	123,828	3.90%	3,980	204,067
					לזמן קצוב
0.69%	66	19,169	4.18%	508	24,299
					מחוץ לישראל
0.42%	16	7,617	4.11%	144	7,008
					לפי דרישה
0.87%	50	11,552	4.21%	364	17,291
					לזמן קצוב
0.64%	899	282,422	3.75%	6,589	351,493
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
0.92%	3	654	6.17%	80	2,593
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
0.92%	3	654	6.17%	80	2,593
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	4,172	(0.05%)	(1)	4,194
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	4,172	(0.05%)	(1)	4,194
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.14%	4	5,565	3.57%	97	5,432
					בישראל
-	-	119	-	-	27
					מחוץ לישראל
0.14%	4	5,684	3.55%	97	5,459
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
0.68%	20	5,841	5.05%	381	15,088
					בישראל
-	-	2	-	-	-
					מחוץ לישראל
0.68%	20	5,843	5.05%	381	15,088
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
6.55%	870	26,554	4.99%	653	26,170
-	-	-	-	-	-
6.55%	870	26,554	4.99%	653	26,170
התחייבויות אחרות:					
3.46%	8	463	2.90%	13	896
-	-	-	-	-	-
3.46%	8	463	2.90%	13	896
1.11%	1,804	325,792	3.85%	7,812	405,893
-	-	237,178	-	-	171,965
-	-	4,547	-	-	4,709
-	-	24,234	-	-	34,021
-	1,804	591,751	-	-	616,588
-	-	44,150	-	-	50,306
-	-	635,901	-	-	666,894
1.56%	-	-	1.53%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.04%	5,574	546,534	2.75%	7,797	567,343
2.19%	329	30,053	3.30%	535	32,421
2.05%	5,903	576,587	2.78%	8,332	599,764
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
0.68%	66	19,290	4.18%	508	24,326

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.18%	2,372	435,438	5.59%	6,070	434,061
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.40%)	(218)	219,998	(3.47%)	(2,326)	268,231
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.78%	-	-	2.12%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
9.87%	1,434	58,132	7.81%	1,182	60,544
					סך נכסים נושאי ריבית
(8.78%)	(680)	30,967	(6.47%)	(467)	28,893
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.09%	-	-	1.34%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.07%	277	53,526	4.25%	823	77,500
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.27%)	(179)	56,507	(5.28%)	(1,258)	95,290
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.80%	-	-	(1.03%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.99%	4,083	547,096	5.65%	8,075	572,105
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.40%)	(1,077)	307,472	(4.13%)	(4,051)	392,414
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.59%	-	-	1.52%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.03%	4,410	435,393	5.30%	11,453	432,321
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.30%)	(323)	217,440	(3.20%)	(4,147)	259,355
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.73%	-	-	2.10%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
8.45%	2,441	57,765	7.20%	2,164	60,071
					סך נכסים נושאי ריבית
(7.36%)	(1,145)	31,133	(5.80%)	(870)	30,025
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.09%	-	-	1.40%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
1.73%	461	53,376	3.96%	1,484	74,951
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.93%)	(270)	57,929	(4.96%)	(2,287)	92,187
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.80%	-	-	(1.00%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.68%	7,312	546,534	5.32%	15,101	567,343
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.13%)	(1,738)	306,502	(3.83%)	(7,304)	381,567
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.55%	-	-	1.49%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
	4,813	3,990	823	2,474	2,058
בישראל				416	
מחוץ לישראל	405	276	129	208	141
סך-הכל	5,218	4,266	952	2,682	2,199
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
	2,976	3,067	(91)	1,518	1,515
בישראל				3	
מחוץ לישראל	243	265	(22)	118	135
סך-הכל	3,219	3,332	(113)	1,636	1,650
סך-כל הכנסות הריבית	8,437	7,598	839	4,318	3,849
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
	5,248	4,060	1,188	2,873	2,108
בישראל				765	
מחוץ לישראל	442	335	107	236	177
סך-הכל	5,690	4,395	1,295	3,109	2,285
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
	318	68	250	101	(6)
בישראל				107	
מחוץ לישראל	-	-	-	-	-
סך-הכל	318	68	250	101	(6)
סך-כל הוצאות הריבית	6,008	4,463	1,545	3,210	2,279
סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית	2,429	3,135	(706)	1,108	1,570

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Nonperforming Loan

אשראי שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

<p>מ</p> <p>מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 155, 154, 153, 152, 151, 150, 75, 42, 206, 201, 156</p> <p>מגזרי פעילות פיקוחיים 134, 132, 130, 129, 75, 39, 38, 24, 23, 8, 7, 217, 156, 155, 154, 153, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140, 138, 136</p> <p>מדינות זרות 31</p> <p>מדיניות חשבונאית 86, 75</p> <p>מימון ממונף 62, 9</p> <p>מינוף 116, 115, 114, 113, 112, 111, 75, 37, 15, 12, 8</p> <p>מסגרות אשראי 179, 30</p> <p>מפקידים גדולים 218</p>	<p>א</p> <p>איגוח 238, 221</p> <p>אקטואריה 111</p> <p>אשראי לציבור 95, 85, 80, 75, 56, 49, 48, 47, 46, 28, 25, 14, 13, 11, 153, 152, 148, 144, 140, 136, 132, 105, 104, 103, 102, 101, 100, 99, 97, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 156, 155, 154, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 238, 237, 231, 227, 225, 217, 216, 214, 213, 212, 210, 208, 187, 186, 185</p>	<p>ג</p> <p>גידור 128, 88, 87, 53, 52, 43, 23</p>	<p>ד</p> <p>דיבידנד 113, 111, 88, 85, 84, 83, 82, 81, 62, 34, 13, 8</p>	<p>ה</p> <p>הון והלימות הון 37</p> <p>הון מניות 83, 82, 81</p> <p>הלבנת הון 221, 218, 215, 67, 20</p> <p>הלוואות לדירור 59, 58, 57, 49, 48, 47, 46, 45, 36, 35, 29, 28, 22, 8, 146, 144, 142, 140, 138, 136, 134, 132, 130, 114, 112, 102, 101, 100, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 156, 155, 154, 153, 152, 150, 148, 211, 210, 207, 203, 179, 178, 177, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 220, 212</p> <p>הליכים משפטיים 215, 119, 118, 117, 42, 20</p> <p>הסכם שכר 111</p> <p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 225, 25</p>	<p>ו</p> <p>ועדת שטרומ 219</p>	<p>ז</p> <p>זכויות עובדים 111, 110, 109, 108, 107, 106, 84, 75</p>	<p>ח</p> <p>חובות פגומים 45</p>	<p>י</p> <p>יעד הון 114, 35</p> <p>ירידת-ערך 98, 96, 94, 84, 31</p>
<p>נ</p> <p>נגזרים 88, 87, 84, 80, 75, 56, 55, 49, 48, 47, 43, 41, 33, 30, 24, 23, 8, 185, 184, 183, 182, 181, 128, 127, 126, 125, 124, 123, 122, 121, 106, 89, 224, 218, 217, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 190, 189, 188, 187, 186, 238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 227</p> <p>נזילות 116, 68, 66, 56, 55, 43, 34, 19, 14, 12, 7</p> <p>ניהול סיכונים 221</p> <p>ניירות-ערך 56, 54, 49, 48, 47, 43, 37, 33, 32, 30, 28, 23, 19, 14, 11, 8, 115, 104, 103, 102, 101, 100, 99, 98, 97, 96, 95, 87, 85, 84, 80, 75, 69, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 160, 159, 158, 157, 150, 130, 129, 125, 117, 233, 231, 229, 227, 221, 220, 219, 218, 217, 205, 190, 189, 188, 187, 238</p> <p>נכסים אחרים 157, 104, 103, 102, 101, 100, 84, 80, 49, 48, 47, 45, 232, 228, 183, 182, 181, 160, 159, 158</p> <p>נכסי סיכון 148, 144, 140, 136, 132, 112, 36, 34, 15</p>	<p>ס</p> <p>סייבר 68, 67, 43, 14</p> <p>סיכון אשראי 52, 51, 50, 49, 46, 44, 43, 36, 30, 29, 25, 20, 14, 9, 8, 7, 106, 104, 103, 102, 101, 100, 75, 68, 63, 62, 61, 60, 59, 56, 55, 53, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 115, 112, 208, 187, 186, 185, 184, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 225, 211</p> <p>סיכונים אחרים 68, 67, 7</p> <p>סיכון מוניטין 68, 67, 43, 20, 14</p> <p>סיכון מימון 66</p> <p>סיכון נזילות 68, 66, 43, 14, 12, 7</p> <p>סיכון סביבתי 68, 20</p> <p>סיכון רגולטורי 43, 14</p> <p>סיכון ריבית 68, 64, 43, 34, 14</p> <p>סיכון שוק 68, 64, 43, 20, 14, 7</p> <p>סיכון תפעולי 112, 68, 43, 36, 34, 20, 14</p>							

ע

עמלות 8, 12, 13, 21, 26, 38, 39, 78, 130, 134, 138, 142, 146, 151, 152,
153, 154, 155, 156, 203, 208, 210, 212, 213, 214, 216, 217, 220, 222,
231, 227
ענפי משק 8, 9, 29, 32, 48, 50, 53, 63, 209

פ

פיקדונות הציבור 8, 9, 14, 28, 32, 33, 75, 80, 87, 125, 132, 136, 140,
144, 148, 152, 153, 154, 155, 156, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 208, 210,
213, 214, 216, 217, 218, 229, 230, 233, 234, 237

ר

רגולציה 20, 67, 68, 211
רווח למניה 78

ש

שווי הוגן 9, 23, 27, 33, 43, 64, 75, 79, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96,
97, 98, 99, 107, 125, 126, 127, 167, 168, 169, 181, 184, 185, 186, 187,
188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 224

ת

תגמול 81, 82, 83, 118, 205
תיק בנקאי 64, 65
תיק למסחר 31
תשואה להון 11, 111
תשלום מבוסס מניות 81, 82, 83, 84